

2 CHRONICLES

2 ਇਤਿਹਾਸ

ਭੂਮਿਕਾ

ਦੂਸਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਉਸ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਰਾਜਾ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਵਰਣਨ ਤੱਕ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਫਿਰ ਰਾਜਾ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਖਾਰਾਬੀਆਂ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਤਰੇ ਗੋਤਾਂ ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੈ । ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਰਣਨ ਸੰਨ 586 ਈ.ਪੂ. ਵਿੱਚ ਬਾਬਲ ਦੇ ਪਤਨ ਤੱਕ, ਦੱਖਣ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਮੁੱਖ-ਚੰਬਾ:

ਸੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਰਾਜ 1:1 - 9:31

1. ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਸਾਲ 1:1 - 17

2. ਹੈਰਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 2:1 - 7:10

3. ਬਾਬਲ ਦੇ ਸਾਲ

ਉਤਰੀ ਗੋਤਾਂ ਦਾ ਵਿਦਰੋਹ 10:1 - 19

ਅਹੂਦਾ ਦੇ ਰਾਜਾ 11:1 - 36:12

ਬਾਬਲ ਦੇ ਪਤਨ 36:13-23

ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਲਈ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 3:1-15)

1 ਦਾਉਦ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਦਿਰਝ ਹੋ ਗਿਆ, ਅਹੋਵਾਹ ਉਹ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਧਾਇਆ । 2 ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਆਰਥਾਤ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਤੇ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ, ਨਿਯੋਜੀਆਂ ਤੇ ਮਾਰੇ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ । 3 ਸੁਲੇਮਾਨ ਮਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਉੱਚੇ ਥਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆ ਜੋ ਗਿਬਉਨ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਦਾ ਤੰਬੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦਾਸ ਮੁਸਾ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੀ । 4 ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਬਿਰਯਥ ਆਗਾਮੀ ਤੋਂ ਉਸ ਥਾਂ ਲੈ ਆਇਆ ਸੀ ਜੋ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ,

ਰਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੰਬੂ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ।
 4 ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਜੋ ਜਗਵੇਦੀ ਉਹੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਗੂਰ ਦੇ ਖੋਤੇ ਬਮਲਿਏਲ ਨੇ ਬਣਾਈ
 ਸੀ, ਉੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਡੋਰੇ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਤੇ ਸਭਾ ਉਸਤਤ
 ਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ । 5 ਸੁਲੇਮਾਨ ਉਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਵਾਲੀ ਖਿੱਤਲ ਦੀ
 ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਰੋਲ ਉੱਧਰ ਵੱਲ ਗਿਆ ਜੋ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਤੰਬੂ ਰੋਲ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ
 ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਗਜ਼ਾਰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ । 6 ਉਸੇ ਗਤ ਧਰਮੇਸੁਰ
 ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਣ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਮੰਗ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਦੇਵਾਂ ?
 7 ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਤੂੰ ਆਖ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਉੱਤੇ ਵੱਡੀ
 ਦਯਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਥਾਂ ਮੈਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ 8 ਗੁਣ ਯਹੋਵਾਹ
 ਧਰਮੇਸੁਰ, ਜੋ ਬਚਨ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਉਹ ਕਾਇਮ ਰਹੇ ਰਿਉਂ
 ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਧਰਜਾ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੀ ਯੂਝ ਵਾਂਗੂੰ
 ਬਹੁਤ ਜਿਯਾਦਾ ਹੈ 9 ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬੁੱਧ ਤੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਰਿ ਮੈਂ ਦਿਨਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
 ਅੱਗੇ ਅੰਦਰ-ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਜਾਇਆ ਰਹਾਂ ਰਿਉਂ ਜੋ ਤੇਰੀ ਇਸ ਵੱਡੀ ਧਰਜਾ
 ਦਾ ਨਿਆਂ ਵੱਢ ਰਹ ਸਕਦਾ ਹੈ । 10 ਤਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,
 ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸੀ ਅਤੇ ਤੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਧਨ ਦੌਲਤ, ਨਾ
 ਧਤ, ਨਾ ਆਖਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਧਰਾਣ ਮੰਗੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਮੰਗੀ ਸਗੋਂ ਤੂੰ
 ਆਖਣੇ ਲਈ ਬੁੱਧ ਤੇ ਗਿਆਨ ਮੰਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਮੇਰੀ ਇਸ ਧਰਜਾ ਦਾ ਨਿਆਂ
 ਰਹੋਂ ਜਿਨਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ । 11 ਬੁੱਧ ਤੇ ਗਿਆਨ ਤੈਨੂੰ
 ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਨ ਦੌਲਤ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਦਿਆਂਗਾ ਰਿ ਨਾ
 ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੇਰੇ ਮਗਰੋਂ ਆਉਣ
 ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗਾ । 12 ਸੁਲੇਮਾਨ ਗਿਬਰਿਨ ਦੇ ਉੱਚੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਾਥ
 ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਅੱਗਿਓਂ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਰਾਜ
 ਕਰਨ ਲੱਗਾ ।

ਰਾਜਾ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਸਾਮਰਥ ਅਤੇ ਭੜਕ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 10:26-29)

16 ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਰੱਬ ਤੇ ਸਵਾਰ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਲਏ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਚੌਦਾਂ ਮੈਂ
 ਰੱਬ ਅਤੇ ਬਾਰਾਂ ਗਜ਼ਾਰ ਖੋੜ ਸਵਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ
 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਕੋਲ ਰੱਬ ਦਿੱਤਾ । 17 ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ
 ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਚਾਂਦੀ ਤੇ ਸੋਨੇ ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਅਤੇ ਦਿਆਰ ਦੇ ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ
 ਗੁਲਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਖਤਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਮਹਿੰਗੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ

ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਰੋਲ ਜੋ ਘੋੜੇ ਸਨ ਉਹ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਵਧਾਰੀ ਹੋੜਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਵਰਕੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ । 1੬ ਉਹ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰੱਬ ਬਣਾ ਕੇ ਛੇ ਮੈਂ ਰੁਖਏ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘੋੜਾ ਡੇਢ ਮੈਂ ਰੁਖਏ ਨੂੰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੰਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਸਨ । 17 ਮੁਲੋਮਾਨ ਦੇ ਵਧਾਰੀ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਰੱਬ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਛੇ ਮੈਂ ਰੁਖਏ ਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘੋੜਾ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਡੇਢ ਮੈਂ ਰੁਖਏ ਖਰੀਦਦੇ ਸਨ । ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਘੋੜੇ ਅਤੇ ਰੱਬ ਹਿੰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ ।

੨

ਜੈਰਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ
(1 ਰਾਜਿਆਂ 5:1-18)

1 ਤਦ ਮੁਲੋਮਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਭਵਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਲਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹਿਲ ਆਪਣੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਲਈ ਬਣਾਵਾਂ 2 ਅਤੇ ਮੁਲੋਮਾਨ ਨੇ ਮੱਤਰ ਗਜ਼ਾਰ ਮਨੁੱਖ ਭਾਰ ਢੇਣ ਲਈ, ਅੱਸੀ ਗਜ਼ਾਰ ਮਨੁੱਖ ਧਰਾੜ ਦੇ ਖੱਬਰ ਰੱਟਣ ਲਈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਗਜ਼ਾਰ ਛੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਗਿਣ ਲਏ । 3 ਮੁਲੋਮਾਨ ਨੇ ਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜਾ ਹੂਰਾਮ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਊਦ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤਾਓ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਆਰ ਦੀ ਲੰਕੜੀ ਭੇਜੀ । 4 ਵੇਖ, ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਭਵਨ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਖਵਿੱਤਰ ਰਹਾਂ ਤੇ ਉਹ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਸੁਗੰਧੀ ਯੂਧ ਯੁਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਸਥਤਾਂ ਅਤੇ ਅਮੱਸਿਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਡੇ ਧਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਠਹਿਰਾਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਧਰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਤੇ ਮੰਝ ਸਵੇਰ ਦੀਆਂ ਹੋਮ ਬਲੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੋਵੇ । ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਸਦੀਖਰਾਲ ਹੈ 5 ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਭਵਨ ਮੈਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ ਉਹ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਡਾ ਧਰਮੇਸੂਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਤਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ 6 ਧਰੰਤੂ ਰੋਣ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਭਵਨ ਬਣਾਉਣ ਜੋਗ ਹੈ ਜਦ ਉਹ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸਗੋਂ ਆਰਾਮਾਂ ਦੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ? ਤਾਂ ਮੈਂ ਰੋਣ ਹਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਯੂਧ ਯੁਖਾਏ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਭਵਨ ਬਣਾਵਾਂ ? 7 ਗੁਣ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਭੇਜ ਜੋ ਮੇਰੇ ਤੇ ਚਾਂਦੀ ਤੇ ਖਿੱਤਲ ਤੇ ਲੋਹੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨੀਲੇ, ਬੰਗਣੀ ਤੇ ਕ੍ਰਿਮਬੀ ਕੱਧੜੇ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸਿਆਣਾ ਤੇ ਉੱਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਕਾਰੀਗਰ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ ਜੋ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਊਦ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਠਹਿਰਾਏ ਹਨ ੮ ਅਤੇ ਦਿਆਰ, ਸਰੂ

ਯਾਤੇ ਚੰਦਨ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਲਘਾਨੇਨ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਂਨੂੰ ਭੇਜੀ ਰਿਉਂ ਜੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ
 ਹਾਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਮੇਵਰ ਲਘਾਨੇਨ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਵੱਢਣ ਵਿੱਚ ਰਾਹੀਗਰ ਹਨ ਯਾਤੇ
 ਵੇਖ, ਮੇਰੇ ਮੇਵਰ ਤੇਰੇ ਮੇਵਰਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣਗੇ ੯ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ
 ਸਤੀਰੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਰਿਉਂ ਜੇ ਜਿਹੜਾ ਭਵਨ ਮੈਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ ਉਹ
 ਮਹਾਨ ਤੇ ਯੱਤ ਯੱਚਰਜ ਹੋਵੇਗਾ ੧੦ ਯਾਤੇ ਵੇਖ, ਲੱਕੜ ਕੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਤੇਰੇ
 ਮੇਵਰ ਹਨ ਮੈਂ ਭੇਜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਲੱਖ ਧੰਜਾਗ ਹਜ਼ਾਰ ਮਣ ਝਾੜਵੀ ਕਣਕ, ਇੱਕ
 ਲੱਖ ਧੰਜਾਗ ਹਜ਼ਾਰ ਮਣ ਜੌਂ, ਧੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਮਣ ਦਾਖ਼ਰਸਮ ਯਾਤੇ ਧੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ
 ਮਣ ਤੇਲ ਦਿਆਂਗਾ । ੧੧ ਤਦ ਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜਾ ਹੂਰਾਮ ਨੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਮੁਲੇਮਾਨ
 ਦੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਯਾਥਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਸ
 ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਾਇਆ ਹੈ । ੧੨ ਹੂਰਾਮ ਨੇ ਯਾਖਿਆ,
 ਅਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੂਰ ਜਿਸ ਨੇ ਯਕਾਮ ਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਰਚਿਆ
 ਧੰਨ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਨੇ ਦਾਊਦ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਬੁੱਧੀਵਾਨ ਤੇ ਗਿਆਨ
 ਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਭਵਨ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲਈ ਤੇ ਇੱਕ ਮਹਿਲ ਯਾਥਣੀ
 ਖਾਤਮਾਹੀ ਲਈ ਬਣਾਵੇ ੧੩ ਮੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਯਾਥਣੇ ਖਿਤਾ ਹੂਰਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਆਣੇ
 ਤੇ ਮੱਤ ਦੇ ਧਨੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ੧੪ ਉਹ ਦਾਨ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ
 ਯੌਰਤ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ । ਉਹ ਦਾ ਖਿਤਾ ਸੂਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਸੀ । ਉਹ ਮੇਨੇ ਯਾਤੇ
 ਚਾਂਦੀ ਯਾਤੇ ਖਿੱਤਲ ਯਾਤੇ ਲੋਹੇ ਯਾਤੇ ਖੱਬਰ ਯਾਤੇ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੇ
 ਨੀਲੇ, ਬੈਂਗਣੀ ਤੇ ਕਿਰਮਚੀ ਤੇ ਮਹੀਨ ਕਤਾਨੀ ਕੱਥੜੇ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਯਾਤੇ ਹਰ
 ਧਰਕਾਰ ਦੇ ਉੱਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਯਾਤੇ ਹਰ ਧਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਹੀਗਰੀ ਦੇ ਲਈ ਜੋ
 ਉਹ ਨੂੰ ਸੌਖੀ ਜਾਵੇ ਰਾਹੀਗਰ ਹੈ । ਉਹ ਤੇਰੇ ਸਿਆਣੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਸੁਯਾਮੀ
 ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਊਦ ਦੇ ਸਿਆਣਿਆਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇ । ੧੫ ਮੇ ਗੁਣ ਕਣਕ ਤੇ ਜੌਂ
 ਤੇ ਤੇਲ ਤੇ ਦਾਖ਼ ਮਧ ਜਿਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਮੇਰੇ ਸੁਯਾਮੀ ਨੇ ਖਾਇਆ ਹੈ ਉਹ ਯਾਥਣੇ
 ਦਾਮਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦੇਵੇ ੧੬ ਯਾਤੇ ਜਿੰਨੀ ਲੱਕੜ ਤੈਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ਯਾਮੀਂ ਲਘਾਨੇਨ ਵਿੱਚੋਂ
 ਵੱਢਾਂਗੇ ਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਮਾਗਰ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਤਾਰ ਕੇ ਯਾਫਾ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਲਿਆਵਾਂਗੇ
 ਯਾਤੇ ਤੂੰ ਉਹ ਨੂੰ ਅਰੁਮਲਮ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਵੀਂ ।

ਜੈਰਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 6:1-38)

੧੭ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਰਦੇਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ
 ਉਹ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦਾਊਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਸੀ ਯਾਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਲੱਖ ਤਰਵੰਜਾਂ
 ਹਜ਼ਾਰ ਛੇ ਸੌ ਨਿੱਕਲੇ ੧੮ ਯਾਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤਰ ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰ ਢੇਣ

ਲਈ ਅਤੇ ਅੱਸੀ ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਧਗੜ ਦੇ ਖੱਬਰ ਕੱਟਣ ਲਈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਛੇ ਮੈਂ ਲੋਰਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣ ਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ।

੩

੧ ਉਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀਯਾਹ ਧਗੜ ਉੱਤੇ ਉਸੇ ਥਾਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਭਵਨ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਦਰਸਣ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਥਾਂ ਜਿਹੜਾ ਆਰਨਾਨ ਅਬੁਸੀ ਦੇ ਖਿੜ ਵਿੱਚ ਦਾਊਦ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ੨ ਉਹ ਉਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਚੌਥੇ ਮਾਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗਾ । ੩ ਜੇ ਨੀਹ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਰੱਖੀ ਉਹ ਇਹ ਹੈ, ਉਹ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਪਹਿਲੀ ਮਿਣਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੱਟ ਗੱਥ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ ਵੀਹ ਗੱਥ ਸੀ ੪ ਅਤੇ ਡਿਉੜੀ ਜੋ ਭਵਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੀ ਉਹ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਭਵਨ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀਹ ਗੱਥ ਅਤੇ ਉਚਿਆਈ ਇੱਕ ਮੈਂ ਵੀਹ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਵਾਰੋਂ ਕੰਦਨ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਮੜਿਆ ੫ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨੇ ਚੀਲ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਜੜੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਚੌਥੇ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਮੜਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਖਜੂਰ ਦੇ ਬੂਟੇ ਤੇ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਉੱਕਰੀਆਂ ੬ ਅਤੇ ਸੁੱਖਣ ਲਈ ਉਹ ਨੇ ਉਸ ਭਵਨ ਨੂੰ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਸੋਨਾ ਖਰਵਾਇਮ ਦਾ ਸੋਨਾ ਸੀ ੭ ਉਸ ਨੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਉਹ ਦੀਆਂ ਸਤੀਰਾਂ, ਉਹ ਦੀ ਡਿਉੜੀ ਅਤੇ ਕੰਧਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਦਿਆਂ ਬੁਹਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਮੜਿਆ ਅਤੇ ਕੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਕਰੂਬੀ ਉੱਕਰੇ ੮ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅੱਤ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ । ਉਹ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਭਵਨ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀਹ ਗੱਥ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਵੀਹ ਗੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਛੇ ਮੈਂ ਤੋੜੇ ਚੌਥੇ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਮੜਿਆ ੯ ਅਤੇ ਕੋਲਾਂ ਦਾ ਤੇਲ ਖੰਜਾਹ ਤੇਲੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਸੀ । ਉਸ ਨੇ ਉਤਲੀਆਂ ਕੋਠੜੀਆਂ ਵੀ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਮੜੀਆਂ ੧੦ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅੱਤ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਰੂਬੀ ਉੱਕਰ ਕੇ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਮੜਿਆ ੧੧ ਅਤੇ ਕਰੂਬੀਆਂ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਵੀਹ ਗੱਥ ਸੀ । ਇੱਕ ਖੰਭ ਖੰਜ ਗੱਥ ਲੰਮਾ ਭਵਨ ਦੀ ਕੰਧ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਖੰਭ ਖੰਜ ਗੱਥ ਦਾ ਦੂਜੇ ਕਰੂਬੀ ਦੇ ਖੰਭ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ੧੨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਕਰੂਬੀ ਦਾ ਇੱਕ ਖੰਭ ਖੰਜ ਗੱਥ ਲੰਮਾ ਭਵਨ ਦੀ ਕੰਧ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਖੰਭ ਖੰਜ ਗੱਥ ਦਾ ਦੂਜੇ ਕਰੂਬੀ ਦੇ ਖੰਭ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ੧੩ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰੂਬੀਆਂ ਦੇ ਖੰਭ ਵੀਹ ਗੱਥ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਧੈਰਾਂ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਅੰਦਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਨ । ੧੪ ਅਤੇ ਉਸ

ਨੇ ਖੜਦਾ ਨੀਲੇ, ਬੈਂਗਣੀ, ਰਿਰਮਚੀ ਮਹੀਨ ਰਤਾਨ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਦਾ ਬਣਾਇਆ
ਯਾਤੇ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰਕੂਬੀਆਂ ਦੀ ਰਛਾਈ ਰੀਤੀ ।

ਥਿੱਤਲ ਦੇ ਦੋ ਬੰਮਹੁ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 7:15-22)

੧੫ ਉਮ ਨੇ ਭਵਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਦੇ ਲਈ ਲਗਭਗ ਧੈਂਤੀ ਗੱਥ ਉੱਚੇ ਦੇ ਬੰਮਹੁ ਬਣਾਏ
ਯਾਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਟੀਸੀ ਉੱਤੇ ਧੰਜ ਧੰਜ ਗੱਥ ਦਾ ਮੁਰਟ ਮੀ । ੧੬ ਉਮ ਨੇ
ਵਿੱਚਲੀ ਰੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਮਾਂ ਦੇ ਮਿਰਿਆਂ ਉੱਤੇ
ਲਾਇਆ ਯਾਤੇ ਉਮ ਨੇ ਇੱਕ ਮੇਂ ਯਨਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾ
ਦਿੱਤਾ । ੧੭ ਉਮ ਨੇ ਬੰਮਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰਲ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਮੱਜੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ
ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਯਾਤੇ ਜਿਹੜਾ ਮੱਜੇ ਧਾਮੇ ਮੀ ਉਹ ਦਾ ਨਾਮ “ਯਾਰੀਨ” ਯਾਤੇ
ਜਿਹੜਾ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਮੀ ਉਹ ਦਾ ਨਾਮ “ਬੇਅਜ” ਰੱਖਿਆ ।

੪

ਗੈਰਲ ਦਾ ਮਾਜ ਸਮਾਨ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 7:23-51)

੧ ਉਮ ਨੇ ਥਿੱਤਲ ਦੀ ਇੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਬਣਾਈ । ਉਹ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਵੀਹ ਗੱਥ
ਯਾਤੇ ਉਹ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਵੀਹ ਗੱਥ ਯਾਤੇ ਉਹ ਦੀ ਉਚਿਆਈ ਦਸ ਗੱਥ ਮੀ । ੨ ਉਮ
ਨੇ ਇੱਕ ਢਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਮਾਗਰੀ ਗੋਦ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਇੱਕ ਕੰਢਿਉਂ ਦੂਜੇ ਕੰਢੇ
ਤੱਕ ਦਸ ਗੱਥ ਮੀ । ਉਹ ਚੌਢੇਰਿਓਂ ਗੋਲ ਮੀ ਯਾਤੇ ਉਹ ਦੀ ਉਚਿਆਈ ਧੰਜ ਗੱਥ
ਮੀ ਯਾਤੇ ਉਹ ਦੇ ਘੋਰੇ ਦੀ ਮਿਣਤੀ ਤੀਹ ਗੱਥ ਮੀ । ੩ ਉਹ ਦੇ ਗੋਠਾਂ ਉਹ ਦੇ ਚੌਢੇਰੇ
ਇੱਕ-ਇੱਕ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਦਸ ਦਸ ਬਲਦਾਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ ਉਸ ਮਾਗਰੀ ਗੋਦ ਨੂੰ
ਦੁਆਲਿਓਂ ਘੇਰਦੀਆਂ ਸਨ । ਇਹ ਬਲਦ ਦੇ ਧਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਢਾਲ
ਗਏ ਸਨ । ੪ ਉਹ ਬਾਰਾਂ ਬਲਦਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ । ਤਿੰਨਾਂ ਦਾ
ਮੂੰਗ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਗ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਗ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਮੀ
ਯਾਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਗ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਮੀ ਯਾਤੇ ਮਾਗਰੀ ਗੋਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮੀ ਯਾਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛਲੇ ਅੰਗ ਅੰਦਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਨ । ੫ ਉਹ ਦੀ ਮੋਟਾਈ ਇੱਕ
ਚੱਥਾ ਮੀ ਯਾਤੇ ਉਹ ਦਾ ਕੰਢਾ ਕਟੋਰੇ ਦੇ ਕੰਢੇ ਵਾਂਗੂੰ ਤੇ ਸੋਮਨ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਰਗਾ ਮੀ
ਯਾਤੇ ਉਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉੱਛਲਵਾਂ ਤਿੰਨ ਗਜ਼ਾਰ ਥਤ ਵੀ ਸਮਾ ਮਕਦਾ ਮੀ ੬ ਯਾਤੇ
ਉਮ ਨੇ ਦਸ ਗੋਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ, ਧੰਜ ਮੱਜੇ ਧਾਮੇ, ਧੰਜ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਰੱਖੀਆਂ
ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗੋਮ ਬਲੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਧੋਤੀਆਂ ਜਾਣ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ
ਹੀ ਧੋਦੇ ਸਨ ਖਰ ਮਾਗਰੀ ਗੋਦ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਮੀ ੭ ਯਾਤੇ ਉਮ ਨੇ

ਮੋਨੇ ਦੇ ਦਮ ਸਮਾਦਾਨ ਗੁਰਮ ਦੇ ਆਨੁਮਾਰ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਗੈਰਲ ਵਿੱਚ ਖੰਜ ਮੱਜੇ ਅਤੇ ਖੰਜ ਖੱਬੇ ਖਾਮੇ ਟਿਰਾ ਦਿੱਤੇ ੮ ਉਸ ਨੇ ਦਮ ਮੋਜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰਲ ਵਿੱਚ ਖੰਜ ਮੱਜੇ ਅਤੇ ਖੰਜ ਖੱਬੇ ਖਾਮੇ ਟਿਰਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੋਨੇ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂ ਰਟੇਰੇ ਬਣਾਏ ੯ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦਾ ਵਿਗੜਾ ਤੇ ਵੱਡਾ ਵਲਗਣ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਵਲਗਣ ਦੇ ਬੁਹੇ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਤਲ ਨਾਲ ਮੜਿਆ 10 ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਗਰੀ ਗੈਦ ਨੂੰ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਭਵਨ ਦੇ ਮੱਜੇ ਖਾਮੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਘੁਮਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ । 11 ਗੁਰਾਮ ਨੇ ਤਮਲੇ ਅਤੇ ਰੜਛੇ ਅਤੇ ਬਾਟੇ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਗੁਰਾਮ ਨੇ ਉਹ ਰੰਮ ਜੋ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਲਈ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਸੀ ਮੁਕਾ ਲਿਆ, 12 ਦੋਵੇਂ ਖੰਮ੍ਹ ਅਤੇ ਕੋਲ ਅਤੇ ਮੁਕਟ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਖੰਮਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਮਨ ਅਤੇ ਦੋ ਜਾਲੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਖੰਮਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਕਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਜਦੀਆਂ ਮਨ । 13 ਦੋਹਾਂ ਜਾਲੀਆਂ ਲਈ ਚਾਰ ਮੈਂ ਆਨਾਰ, ਹਰ ਜਾਲੀ ਲਈ ਦੋਹਾਂ ਖਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਨਾਰ ਕਿ ਉਹ ਖੰਮਾਂ ਦੇ ਉਤਲੇ ਮੁਕਟਾਂ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਕੋਲਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕ ਲੈਣ । 14 ਉਸ ਨੇ ਕੁਰਮੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਰਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਗੋਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ, 15 ਇੱਕ ਮਾਗਰੀ ਗੈਦ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋ ਗੋਠਾਂ ਬਾਰਾਂ ਬਲਦ ਮਨ । 16 ਤਮਲੇ, ਰੜਛੇ, ਤਿਰਮੁਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਭਾਂਡੇ ਉਹ ਦੇ ਖਿਤਾ ਗੁਰਾਮ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਲਈ ਚਿਲਕਦੇ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਬਣਾਏ 17 ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰਦਨ ਦੀ ਤਰਾਈ ਵਿੱਚ ਸੁਰੇਖ ਅਤੇ ਸਰਦਾਬਾਹ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਚੀਕਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਢਾਲਿਆ 18 ਮੈਂ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਹ ਮਾਰੇ ਭਾਂਡੇ ਬਹੁਤ ਢੇਰ ਮਾਰੇ ਬਣਾਏ । ਇਸ ਲਈ ਖਿੱਤਲ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ 19 ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਭਾਂਡੇ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਲਈ ਮਨ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੋਨੇ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਅਤੇ ਮੋਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਗਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਗੁੰਦੀ ਸੀ 20 ਅਤੇ ਖਾਲਮ ਮੋਨੇ ਦੇ ਸਮਾਦਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਮਣੇ ਕਿ ਉਹ ਸੀਤੀ ਆਨੁਮਾਰ ਵਿੱਚਲੀ ਕੋਠੜੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬਲਦੇ ਰਹਿਣ 21 ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਅਤੇ ਦੀਵੇ ਅਤੇ ਜੀਭੀਆਂ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮਨ ਅਤੇ ਉਹ ਖਰਾ ਮੋਨਾ ਸੀ 22 ਅਤੇ ਗੁਲਤਰਾਮ ਅਤੇ ਗੁਲਦਾਨ ਅਤੇ ਕੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਯੂਥਦਾਨ ਖਾਲਮ ਮੋਨੇ ਦੇ ਮਨ ਅਤੇ ਭਵਨ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਬੁਹੇ ਜੋ ਅੱਤ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਲਈ ਮਨ ਅਤੇ ਗੈਰਲ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਬੁਹੇ ਮੋਨੇ ਦੇ ਮਨ ।

੫

1 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਮਾਰਾ ਰੰਮ ਜੋ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਲਈ ਸੀਤਾ ਸਮਾਧਤ ਹੋਇਆ । ਤਾਂ ਸੁਲੇਮਾਨ ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਖਵਿੱਤਰ

ਰੀਤੀਆਂ ਗੋਈਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਯਾਰਥਾਤ ਮੋਨਾ, ਚਾਂਦੀ ਯਤੇ ਮਾਰੇ ਭਾਂਡੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਆਇਆ ਯਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ।

ਹੈਰਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨੇਮ ਦਾ ਮੰਦੂਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 8:1-9)

੨ ਉਦ ਮੁਲੋਮਾਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਿਆਂ ਬਚੁਰਗਾਂ ਯਤੇ ਗੋਤਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮੁਖੀਆਂ ਯਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਖਿਤਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਸਜਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਯਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ਰਿ ਉਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰੋਂ ਜੇ ਮੀਯੋਨ ਹੈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਲੈ ਆਉਣ, ੩ ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਸੁਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਧਰਥ ਦੇ ਲਈ ਧਾਤਮਾਹੁ ਰੋਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ੪ ਯਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬਚੁਰਗ ਆਏ ਯਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ ਮੰਦੂਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ੫ ਉਹ ਮੰਦੂਰ ਯਤੇ ਮੰਡਲੀ ਦਾ ਤੰਬੂ ਯਤੇ ਮਾਰੇ ਧਵਿੱਤਰ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਉਸ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਮਨ ਲੈ ਆਏ । ਲੇਵੀ ਤੇ ਜਾਜਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਏ ੬ ਯਤੇ ਮੁਲੋਮਾਨ ਧਾਤਮਾਹੁ ਯਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਮਾਰੀ ਮੰਡਲੀ ਨੇ ਜੇ ਉਹ ਦੇ ਰੋਲ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਸੀ ਏਨੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਤੇ ਬਲਦ ਵੱਟੇ ਰਿ ਉਹ ਬਹੁਤਾਇਤ ਦੇ ਵਾਰਨ ਨਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੇਖਾ । ੭ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਥਾਂ ਭਵਨ ਦੀ ਵਿੱਚਲੀ ਰੋਠੜੀ ਯਾਰਥਾਤ ਅੱਤ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹੂਬੀਆਂ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆਂਦਾ ੮ ਰਿਉਂ ਜੇ ਰਹੂਬੀਆਂ ਨੇ ਆਖਣਿਆਂ ਵੇਹਾਂ ਖੰਭਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦੂਰ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਉੱਤੇ ਫੈਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਯਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੂਬੀਆਂ ਨੇ ਮੰਦੂਰ ਤੇ ਉਹ ਦੀਆਂ ਚੋਬਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤੇ ਦੀ ਢੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਬਾਂ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਵੱਢੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਯਤੇ ਚੋਬਾਂ ਦੇ ਸਿਰੇ ਵਿੱਚਲੀ ਰੋਠੜੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚੋ ਬਾਹਰ ਦਿਸਦੇ ਸਨ ਧਰ ਉਹ ਬਾਹਰ ਵਾਰੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੇ ਸਨ ਯਤੇ ਉਹ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹਨ 10 ਮੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਝੁੰਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਵੇਂਗ ਤਖਤੀਆਂ ਦੇ ਜੇ ਮੁਮਾ ਨੇ ਹੋਰੇਥ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਨਿੱਕਲਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨੇਮ ਬੰਨਿਆ ਸੀ ।

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ

11 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਰਿ ਜਾਜਰ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲੇ । ਉਹਨਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਜੇ ਗਾਜਰ ਸਨ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਰੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਯਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰੀ ਸਿਰ ਸੇਵਾ ਵਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ 12 ਯਤੇ ਲੇਵੀ ਜੇ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਮਾਰੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਯਾਰਥਾਤ ਆਮਾਫ ਯਤੇ ਹੀਮਾਨ ਯਤੇ

ਯਦੂਬੂਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਰਤਾਨੀ ਲੀੜੇ ਪਹਿਨ ਕੇ ਖੰਜਰੀਆਂ ਤੇ ਸਤਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬਰਬਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੌ ਵੀਹ ਜਾਜਰ ਤੁਰਹੀਆਂ ਵਜਾਉਂਦੇ ਸਨ 13 ਉਦ ਨੌਉਂ ਗੋਇਆ ਕਿ ਜਦ ਤੁਰਹੀਆਂ ਦੇ ਵਜੰਤਰੀ ਅਤੇ ਗਵੰਤਰੀ ਮਿਲ ਗਏ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤੰਤ ਅਤੇ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰ ਇੱਕੋ ਹੀ ਸੁਣਾਈ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਜਦ ਤੁਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਖੰਜਰੀਆਂ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਿਆਂ ਮਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣਾ ਸੁਰ ਉੱਚਾ ਕਰਕੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸਤੰਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਭਲਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੀ ਦਯਾ ਜੇ ਸਦਾ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਭਵਨ ਆਰਥਾਤ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਭਵਨ ਬੱਦਲ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ 14 ਅਤੇ ਜਾਜਰ ਬੱਦਲ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਭਵਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਧਰਤਾਧ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ ਸੀ ।

੬

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਧਰਵਚਨ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 8:12-21)

1 ਉਦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਨਹੋਰ ਖੁੱਧ ਵਿੱਚ ਵੱਸੇਗਾ । 2 ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਉੱਚਾ ਭਵਨ ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਸਦਾ ਤੱਕ ਰਹੇ ਬਣਾਇਆ । 3 ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਆਖਣਾ ਮੂੰਹ ਫੇਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸਭਾ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸਭਾ ਖੜ੍ਹੀ ਰਹੀ । 4 ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਹੋਵਾਹ ਮੁਬਾਰਕ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਆਖਣੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਗੱਥ ਨਾਲ ਯੂਰਾ ਯੂਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ, 5 ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਧਰਜਾ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਹਾਂ ਤਦ ਤੋਂ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਗੋਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਭਵਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਰਹੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਜੋ ਮੇਰੀ ਧਰਜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਯਾਨ ਹੋਵੇ 6 ਧਰ ਮੈਂ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਕਿ ਉੱਥੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੀ ਧਰਜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇ 7 ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਇੱਕ ਭਵਨ ਬਣਾਵੇ 8 ਧਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਲਈ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਵਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਸੀ ਮੈਂ ਤੂੰ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਹ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸੀ

੯ ਤਾਂ ਵੀ ਤੂੰ ਇਸ ਭਵਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗਾ ਮਗੋਂ ਤੇਰਾ ਖੁੱਤਰ ਜੇ ਤੇਰੀ ਵੰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹੀ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਲਈ ਭਵਨ ਬਣਾਵੇਗਾ ?^{੧੦} ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਨੇ ਆਖਣਾ ਉਹ ਬਚਨ ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਨੇ ਰਿਹਾ ਮੀ ਯੂਰਾ ਰੀਤਾ ਰਿਉਂ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਥਾਂ ਉੱਠਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਨੇ ਬਚਨ ਰੀਤਾ ਮੀ । ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੋਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਲਈ ਇਹ ਭਵਨ ਬਣਾਇਆ ?? ਅਤੇ ਉਸੇ ਥਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ਮੰਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਦਾ ਉਹ ਨੇਮ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ।

ਜੈਰਲ ਨੂੰ ਆਖਣ ਰਰਨ ਦੇ ਲਈ ਯਰਾਰਬਨਾ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 8:22-53)

੧੨ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਮਾਰੀ ਮਭਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਆਖਣੇ ਗੱਥ ਅੱਡੇ ?^{੧੩} ਰਿਉਂ ਜੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਖੰਜ ਗੱਥ ਲੰਮਾ, ਖੰਜ ਗੱਥ ਚੋੜਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਗੱਥ ਉੱਚਾ ਖਿੱਤਲ ਦਾ ਟਿੱਕ ਬੜਾ ਬਣਵਾ ਕੇ ਵਿਗੜੇ ਵਿੱਚ ਯਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਮੀ, ਮੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰੀ ਮਭਾ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਗੋਡੇ ਟੋਕ ਕੇ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਆਖਣੇ ਗੱਥ ਅੱਡੇ ?^{੧੪} ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਲਗਾ, ਜੋ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੋਸੁਰ, ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਨਾ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਨਾ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਯਰਮੋਸੁਰ ਨਹੀਂ ਜੋ ਆਖਣੇ ਉਨਹਾਂ ਦਾਮਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਆਖਣੇ ਮੱਚੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਆਖਣੇ ਨੇਮ ਅਤੇ ਰਿਰਥਾ ਰਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ?^{੧੫} ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਦਾਮ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਬਚਨ ਰੀਤਾ ਮੇ ਯੂਰਾ ਰੀਤਾ ਹੈ । ਗਾਂ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਮੂੰਗ ਤੋਂ ਬਚਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਗੱਥ ਨਾਲ ਉਹ ਨੂੰ ਯੂਰਾ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਹੈ ?^{੧੬} ਗੁਣ ਹੇ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੋਸੁਰ, ਆਖਣੇ ਦਾਮ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਬਚਨ ਨੂੰ ਵੀ ਯੂਰਾ ਰਰ ਜੋ ਤੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਮੀ ਰਿ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਗਜੂਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇ ਕੇਵਲ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਆਖਣੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਯਿਆਨ ਰਰਨ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਬਿਵਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨਮੁਖ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ?^{੧੭} ਗੁਣ ਹੇ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੋਸੁਰ, ਜੋ ਬਚਨ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਦਾਮ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਮੀ ਉਹ ਮੱਚਾ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ । ?^{੧੮} ਯਰ ਰੀ ਯਰਮੋਸੁਰ ਮੱਚ-ਮੁੱਚ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਮ ਰਗੇਗਾ ? ਵੇਖ, ਸਵਰਗ, ਮਗੋਂ ਸਵਰਗਾਂ ਦੇ ਸਵਰਗ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਭਾਲ ਮਰੇ, ਫਿਰ ਰਿਵੇਂ ਇਹ ਭਵਨ ਜੋ ਮੈਂ ਬਣਾਇਆ ? ?^{੧੯} ਤੁਦ ਵੀ ਹੇ ਅਗੋਂ ਵਾਹ ਮੇਰੇ ਯਰਮੋਸੁਰ, ਆਖਣੇ ਦਾਮ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਆਦਮ ਵੱਲ ਯਿਆਨ ਰਰ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣ ਲੈ ਜੋ ਤੇਰਾ ਦਾਮ ਤੇਰੇ ਮਾਗਮਣੇ ਰਰਦਾ ਹੈ

੨੦ ਤਾਂ ਜੋ ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਇਸ ਭਵਨ ਵੱਲ ਆਰਥਾਤ ਇਸ ਥਾਂ ਵੱਲ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਖੇ ਤੂੰ ਫਰਮਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਉੱਥੇ ਰੱਖਾਂਗਾ ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ ਖੁਲੀਆਂ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਉਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣੋਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਇਸ ਸਥਾਨ ਵੱਲ ਰਹੇ ੨੧ ਅਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਸ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਧਰਜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਦ ਉਹ ਇਸ ਸਥਾਨ ਵੱਲ ਪਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਸੁਣ ਲਈ ਸਗੋਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸਵਰਗੀ ਭਵਨ ਤੋਂ ਸੁਣ ਲਈਂ ਤੇ ਸੁਣ ਕੇ ਆਫ ਰਹੀਂ । ੨੨ ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹੀ ਨਾਲ ਧਾਧ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਸਹੁੰ ਖਵਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਆ ਕੇ ਇਸ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹੁੰ ਖਾਵੇ ੨੩ ਤਾਂ ਤੂੰ ਸਵਰਗ ਉੱਤੇ ਸੁਣ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰੀਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਸਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਕਰ ਕੇ ਦੁਸਟ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵੀਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੱਥੇ ਮੋੜੋਂ ਅਤੇ ਧਰਮੀ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਾ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਧਰਮ ਦਾ ਬਦਲ ਦੇਵੀਂ ੨੪ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੇਰੀ ਧਰਜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਤੇਰਾ ਧਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੋਂ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੇਰੀ ਵੱਲ ਫਿਰਨ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਇਸ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਸਨਮੁਖ ਪਰਾਰਥਨਾ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ੨੫ ਤਾਂ ਤੂੰ ਸਵਰਗ ਉੱਤੇ ਸੁਣ ਕੇ ਆਪਣੀ ਧਰਜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਾਧ ਨੂੰ ਆਫ ਕਰੀਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਮੁੜ ਲੈ ਆਈਂ । ੨੬ ਜਦ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਧਾਧ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਅਕਾਸ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵਰਖਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਸਥਾਨ ਵੱਲ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਜਦ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਦ ਆਪਣੇ ਧਾਧ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜਨ ੨੭ ਤਾਂ ਤੂੰ ਸਵਰਗ ਉੱਤੇ ਸੁਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦਾਸਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਧਰਜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਾਧ ਆਫ ਕਰੀਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਚੰਗੇ ਰਾਹ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਜਾ ਨੂੰ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਮੀਂਹ ਵਰਾਈਂ । ੨੮ ਜੇਕਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਪੈ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਬੜਾ ਫੁੱਟ ਨਿੱਕਲੇ ਜਾਂ ਐੜ ਜਾਂ ਭੁੰਗੀ ਜਾਂ ਸਲਾ ਜਾਂ ਸੁੰਡੀ ਟੇਕਾ ਪੈ ਜਾਵੇ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲੈਣ ਭਾਵੇਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਐਕੜ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋਵੇ ੨੯ ਤਾਂ ਜਿਹੜੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਆਰਦਾਸ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪੁਰਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਤੇਰੀ ਮਾਰੀ ਧਰਜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਵੱਲੋਂ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਇਸ ਭਵਨ ਵੱਲ ਅੱਤੇ ੩੦ ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸਵਰਗੀ ਭਵਨ ਤੋਂ ਸੁਣ ਕੇ ਆਫ ਕਰੀਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਚਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਾ ਦੇਈਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ੩੧ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ

ਆਪਣੇ ਜੀਉਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਉਸ ਭੂਮੀ ਉੱਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਜਿਹ ਨੂੰ ਤੂੰ
 ਸਾਡੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਰੋਲੋਂ ਡਰਨ
 । ੩੨ ਉਹ ਖਰਦੇਸੀ ਵੀ ਜਿਹੜਾ ਤੇਰੀ ਖਰਜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦ
 ਉਹ ਤੇਰੇ ਵੱਡੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸਰਤੀਵਾਨ ਹੱਥ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਲੰਮੀ ਬਾਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਨ ਦੂਰ
 ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵੇ ਅਤੇ ਆ ਕੇ ਇਸ ਭਵਨ ਵੱਲ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ੩੩ ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ
 ਸਵਰਗੀ ਭਵਨ ਤੋਂ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ ਓਧਰੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਦੁਗਾਈ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੀਂ ਤਾਂ
 ਜੇ ਖਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਖਰਜਾ ਇਸਰਾਏਲ
 ਵਾਂਗ ਤੇਰਾ ਭੈ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਜਾਣ ਲੈਣ ਕਿ ਇਹ ਭਵਨ ਜਿਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬਣਾਇਆ
 ਹੈ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦਾ ਰਹਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੩੪ ਜੇਕਰ ਤੇਰੀ ਖਰਜਾ ਕਿਸੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਜਿਸ ਤੇ
 ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਨਿੱਕਲੇ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਇਸ
 ਸਹਿਰ ਵੱਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਭਵਨ ਵੱਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ
 ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ੩੫ ਤਾਂ ਤੂੰ ਸਵਰਗ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੀ ਖਰਾਬਖ਼ਤਾ ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਨਿਕਾ ਕਰੀਂ ੩੬ ਜੇਕਰ
 ਉਹ ਤੇਰਾ ਖਾਧ ਕਰਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਜੋ ਖਾਧ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ
 ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਰਾਜ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੈਰੀ ਦੇ ਗਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਵੇਂ ਅਤੇ ਉਹ ਵੈਰੀ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਦੂਰ ਜਾਂ ਨੇੜੇ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਵੇ ੩੭ ਤਦ ਵੀ
 ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰ ਕੇ
 ਫਿਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਬੇਨਤੀ
 ਕਰਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖਾਧ ਕੀਤਾ, ਅਸੀਂ ਅਖਰਾਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਬਦੀ ਕੀਤੀ
 ੩੮ ਮੈਂ ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬੰਦੂਕੇ ਹੋ ਕੇ ਲਿਆਏ ਗਏ
 ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਮਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜਾਨ ਨਾਲ ਤੇਰੀ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਅਤੇ
 ਆਪਣੇ ਇਸ ਦੇਸ ਵੱਲ ਜੇ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਬਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਹਿਰ
 ਵੱਲ ਜੇ ਤੂੰ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਭਵਨ ਵੱਲ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਬੇਨਤੀ
 ਕਰਨ ੩੯ ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸਵਰਗੀ ਭਵਨ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਰਾਬਖ਼ਤਾ ਤੇ ਬੇਨਤੀ
 ਨੂੰ ਸੁਣੀਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਨਿਕਾ ਕਰੀਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖਰਜਾ ਨੂੰ ਜਿਸ
 ਤੇਰਾ ਖਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਮਾਫ ਕਰੀਂ ੪੦ ਮੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਹੁਣ ਉਸ ਖਰਾਬਖ਼ਤਾ
 ਵੱਲ ਜੇ ਇਸ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲੀਆਂ ਰਹਿਣ ਤੇ ਤੇਰੇ
 ਕੰਨ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣ ੪੧ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਦੇ ਮੰਦੂਰ ਸਣੇ
 ਉੱਠ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸਰਾਮ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ! ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਤੇਰੇ
 ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਤੀ ਧਰਿਨਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਮੰਤ ਜਨ ਤੇਰੀ ਭਲਿਆਈ ਵਿੱਚ
 ਅਨੰਦ ਹੋਣ । ੪੨ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਖਰਮੇਸੂਰ, ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਆਪਣੇ ਮਮਰ ਕੀਤੇ

ਹੋਏ ਤੋਂ ਨਾ ਮੋੜੀਂ । ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਸ ਦਾਉਦ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਦਯਾ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੀਂ ।

੨

ਜੈਰਲ ਦਾ ਸਮਰਪਣ
(1 ਰਾਜਿਆਂ 8:62-66)

? ਜਦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਰਾਰਬਨਾ ਰਰ ਚੁੱਕਿਆ, ਤਾਂ ਆਰਾਮ ਉੱਤੇ ਯੱਗ ਉੱਤਰੀ ਆਤੇ ਹੋਮ ਦੀ ਭੇਟ ਤੇ ਬਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭੱਖ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਭਵਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਰੁਤਾਥ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ ੨ ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਭਵਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਰੁਤਾਥ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ ਸੀ । ੩ ਜਦੋਂ ਯੱਗ ਉੱਤਰੀ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਖਰੁਤਾਥ ਉਸ ਭਵਨ ਉੱਤੇ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ ਸੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਖਰੁਤੀ ਉੱਤੇ ਮੂੰਹ ਖਰਨੇ ਫਰਮ ਤੇ ਡਿੱਗ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਭਲਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਦਯਾ ਜੋ ਸਦਾ ਦੀ ਹੈ ! ੪ ਤਦ ਖਾਤਮਾਗ ਤੇ ਸਾਰੀ ਖਰਜਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ੫ ਆਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਬਾਈ ਗੁਜਾਰ ਬਲਦਾਂ ਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਵੀਹ ਗੁਜਾਰ ਭੇਡਾਂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਈ ਯੈਉ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਤੇ ਸਾਰੀ ਖਰਜਾ ਨੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਆਰਪਣ ਰੀਤਾ ੬ ਆਤੇ ਜਾਜਰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਰੰਮਾਂ ਆਨੁਸਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਆਤੇ ਲੇਵੀ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਗਾਉਣ ਵਜਾਉਣ ਦੇ ਸਾਜ ਲੈ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਲਾਹੁਤਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਦਯਾ ਸਦਾ ਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਜਾਜਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੱਗੋ ਨਰਮਿੰਗੋ ਫੁਰਦੇ ਰਹੇ ਆਤੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੇ ੭ ਤਾਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਸ ਵਿਗੜੇ ਦੇ ਵਿਚਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ ਖਵਿੱਤਰ ਰੀਤਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਤੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਉਸ ਖਿੱਤਲ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਹੋਮ ਬਲੀ ਆਤੇ ਮੈਦੇ ਦੀ ਭੇਟ ਆਤੇ ਚਰਬੀ ਲਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ੮ ਯੈਉ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਮਣੇ ਜੋ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਭਾ ਸੀ ਹਮਾਥ ਦੇ ਲਾਠੀ ਤੋਂ ਮਿਸਰ ਦੀ ਨਦੀ ਤੱਕ ਉਸ ਖਰਬ ਨੂੰ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਮਨਾਇਆ ੯ ਆਤੇ ਯੱਠਵੇਂ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰੋਮਣੀ ਸਭਾ ਰੀਤੀ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਉਹ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਦਾ ਆਰਪਣ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਆਤੇ ਖਰਬ ਮਨਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ੧੦ ਆਤੇ ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤੇਈਵੀਂ ਤਰੀਖ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ ਨੂੰ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੋ ਉਹ ਉਸ ਭਲਿਆਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ

ਨੇ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਮੁਲੋਮਾਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖਰਜਾ ਇਮਰਾਟੇਲ ਨਾਲ ਰੀਤੀ ਸੀ ਖੁਸ਼ ਤੇ ਖਰਮੰਨ ਹੋਏ ।

ਰਾਜਾ ਮੁਲੋਮਾਨ ਨੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਦਰਸਣ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 9:1-9)

੧੧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲੋਮਾਨ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਮੰਧੂਰਨ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਮੁਲੋਮਾਨ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਲਈ ਬਣਾਵੇ ਮੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਫਲ ਹੋਇਆ 12 ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮੁਲੋਮਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਖਰਾਬਨਾ ਸੁਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਲੀਦਾਨ ਲਈ ਭਵਨ ਹੋਵੇ 13 ਜੇ ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਕਦੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵਾਂ ਕਿ ਮੀਂਹ ਨਾ ਪਵੇ ਜਾਂ ਟਿੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦੇਵਾਂ ਕਿ ਦੇਸ ਨੂੰ ਚੱਟ ਲਵੇ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਖਰਜਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀ ਭੇਜਾਂ 14 ਅਤੇ ਜੇ ਮੇਰੀ ਖਰਜਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਤੇ ਰਹਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕੇ ਖਰਾਬਨਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦਰਸਣ ਦੀ ਚਾਹਵੰਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭੈੜੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਮੁੜੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਉੱਤੇ ਸੁਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਧ ਮਾਫ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ 15 ਗੁਣ ਜਿਹੜੀ ਖਰਾਬਨਾ ਇਸ ਥਾਂ ਰੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਉਸ ਉੱਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੰਨ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਗੇ 16 ਕਿਉਂ ਜੋ ਗੁਣ ਮੈਂ ਇਸ ਭਵਨ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਸਦਾ ਉੱਥੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਮਾਰੇ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਉੱਥੇ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਗੇ 17 ਅਤੇ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਨਮੁਖ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਤੇਰਾ ਪਿਤਾ ਦਾਉਦ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਜੇ ਗੁਰਮ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ 18 ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਨੇਮ ਰੀਤਾ ਕਿ ਇਮਰਾਟੇਲ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮ ਬਣਨ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬੁਝ ਕਦੇ ਨਾ ਹੋਵੇਗੀ 19 ਖਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋ ਜਾਓ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਤੇ ਗੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਂਗੇ ਰੱਖੇ ਹਨ ਛੱਡ ਦਿਓ ਅਤੇ ਜਾ ਕੇ ਦੂਜੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਯੁਜਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕੋ 20 ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਭੂਮੀ ਉੱਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਖੁੱਟ ਸੁੱਟਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਭਵਨ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੇ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਰੀਤਾ ਆਪਣੀ ਨਿਗਾਹ ਤੋਂ ਲਾਗ ਸੁੱਟਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਹਾਉਤ ਤੇ ਮਖੋਲ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ 21 ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਭਵਨ ਅੱਤ ਉੱਚਾ ਹੈ ਖਰ ਹਰ ਲੰਘਣ

ਵਾਲਾ ਆਚਰਜ ਹੋ ਕੇ ਆਖੇਗਾ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸ ਭਵਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇਸ ਨਾਲ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ? ੨੨ ਤਦ ਉਹ ਆਖਣਗੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਇਆਂ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲਿਆਇਆ ਸੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੂਜਾ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਮਾਰੀ ਬੁਰਿਆਈ ਲਿਆਇਆ ਹੈ ।

੮

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀਆਂ ਖਰਾਖਤੀਆਂ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 9:10-28)

੧ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਭਵਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਮਹਿਲ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ੨ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਜੂਰਾਮ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਫੇਰ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਵਸਾਇਆ ੩ ਮੁਲੇਮਾਨ ਹਮਾਥ ਸੋਬਾਹ ਨੂੰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ੪ ਉਸ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਤਦਮੋਰ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਨਾਲੇ ਭੰਡਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਹਮਾਥ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਸਨ ੫ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਤਲੇ ਬੈਤ ਹੋਰੇਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰਲੇ ਬੈਤ ਹੋਰੇਨ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਕੰਧਾਂ, ਫਾਟਰਾਂ ਅਤੇ ਯਰਲਾਂ ਨਾਲ ਖੰਭੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਹਿਰ ਸਨ ੬ ਨਾਲੇ ਬਕਾਲਾਥ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਜਿਹੜੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਅਤੇ ਸਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਨਾਲੇ ਜੋ ਕੁਝ ਮੁਲੇਮਾਨ ਯਰੂਸਲਮ ਅਤੇ ਲਬਾਨੋਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ । ੭ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜੋ ਹਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਮੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫਰਿੱਜੀਆਂ ਅਤੇ ਹਿੱਵੀਆਂ ਅਤੇ ਯਬੂਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਰੀ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ੮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਮੰਤਾਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਬੇਗਾਰੀ ਮੁਰਰਰ ਕੀਤੇ ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਹੈ ੯ ਯਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੇ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੇਗਾਰੀ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਸਗੋਂ ਉਹ ਜੇਯੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਛੋਟੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਕੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਸਨ ੧੦ ਅਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਇਹ ਖਾਮ ਸਰਦਾਰ ਸਨ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਰਰਰ ਸਨ, ਉਹ ਦੇ ਸੇ ਖੰਜਾਹ ਸਨ । ੧੧ ਮੁਲੇਮਾਨ ਫਿਰਉਨ ਦੀ ਯੀ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਲੈ ਆਇਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੇਰੀ ਰਾਣੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ

ਪਾਤਸਾਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਸਥਾਨ ਖਵਿੱਤਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਸੰਦੂਕ ਆ ਗਿਆ ਹੈ? ੨੨ ਤਦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਸ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਡਿਉੜੀ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲੱਗਾ? ੨੩ ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਵੇਂ ਮੁਸਾ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਸਬਤਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਠਹਿਰਾਏ ਹੋਏ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਅਰਬਾਤ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਪਰਬ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਉੱਤੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਸੀ? ੨੪ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨਾਲ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੁੱਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਨਿਤ ਨੇਮ ਉਸਤੱਤ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਰਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਇੱਕ ਫਾਟਰ ਉੱਤੇ ਲਾਇਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਐਉਂ ਹੀ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ? ੨੫ ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਤਸਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮ ਤੋਂ ਜਿਹੜਾ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਗੱਲ ਵਿਖੇ ਜਾਂ ਖਜਾਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਖੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਬਾਹਰ ਨਾ ਹੋਏ? ੨੬ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਮਾਰਾ ਕੰਮ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਯੂਰਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਏਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਭਵਨ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ। ੨੭ ਤਦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਅਸਯੋਨ-ਗਬਰ ਅਤੇ ਏਲੇਖ ਨੂੰ ਗਿਆ ਜੋ ਅਦੇਮ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉੱਤੇ ਸਨ? ੨੮ ਅਤੇ ਗੁਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਗੱਥ ਜਗਾਜ ਉੱਤੇ ਉਹ ਮਲਾਗ ਜੋ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਵਾਰਫ ਸਨ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਫੀਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਛੇ ਮੈਂ ਪਝੱਤਰ ਮਣ ਸੋਨਾ ਲੈ ਕੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਪਾਤਸਾਹ ਦੇ ਕੋਲ ਲਿਆਏ।

੯

ਸਥਾ ਦੀ ਰਾਣੀ ਦਾ ਆਉਣਾ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 10:1-13)

੧ ਜਦ ਸਥਾ ਦੀ ਰਾਣੀ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਯੁੰਮ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਹ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਖਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਭਾਰੇ ਕਾਫਿਲੇ ਅਤੇ ਉਠਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਮਮਾਲਾ ਅਤੇ ਢੇਰ ਮਾਰਾ ਸੋਨਾ ਅਤੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਪੱਥਰ ਸਨ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਈ ਅਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਕੋਲ ਆਣ ਕੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸੀ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ੨ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਉਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਗੁੱਝੀ ਨਾ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸ ਸਕਿਆ ੩ ਜਦ ਸਥਾ ਦੀ

ਰਾਣੀ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਆਤੇ ਉਸ ਭਵਨ ਨੂੰ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਵੇਖਿਆ ੪ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੰਗਰ ਦੇ ਖਾਣੇ, ਉਸ ਦੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਉਸ ਦੇ ਨੌਰਰਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆਰਾਣੀ, ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਹਿਰਾਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਖਿਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਹਿਰਾਵੇ ਆਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੋਮ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਸੀ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਗੋਮ ਉੱਡ ਗਏ ੫ ਉਹ ਨੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚੀ ਖਬਰ ਸੀ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰੰਮਾਂ ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣੀ ਸੀ ੬ ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਜਦ ਤੱਕ ਆ ਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਵੇਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਧਰਤੀ ਤ ਨਾ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਵੇਖ, ਜਿੰਨੀ ਤੇਰੀ ਬੁੱਧੀ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਆੱਯਾ ਵੀ ਮੈਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ । ਤੂੰ ਉਸ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਸੁਣੀ ਸੀ ੭ ਯੰਨ ਗਨ ਤੇਰੇ ਮਨੁੱਖ ਆਤੇ ਯੰਨ ਗਨ ਤੇਰੇ ਇਹ ਨੌਰਰ ਜੋ ਮਦਾ ਤੇਰੇ ਮਨਮੁਖ ਖੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਗਨ ਆਤੇ ਤੇਰੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਗਨ ! ੮ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੁਬਾਰਕ ਹੋਵੇ ਜੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦਿਆਲੂ ਹੈ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਖਾਤਮਾਹ ਹੋਵੇਂ ਕਿਉਂ ਜੇ ਤੇਰੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਖਿਆਰ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਦਾ ਲਈ ਰਾਇਮ ਰੱਖੇ ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਧਰਮ ਆਤੇ ਨਿਆਂ ਰਹੇ ੯ ਉਹ ਨੇ ਇੱਕ ਮੈਂ ਵੀਹ ਬੋਰੇ ਮੋਨਾ ਆਤੇ ਢੇਰ ਮਾਰਾ ਮਮਾਲਾ ਆਤੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਖੱਬਰ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਆਤੇ ਜੇ ਮਮਾਲਾ ਮਥਾ ਦੀ ਰਾਣੀ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਫੇਰ ਰਦੀ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ੧੦ ਆਤੇ ਗੁਰਾਮ ਦੇ ਨੌਰਰ ਆਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਨੌਰਰ ਜੋ ਉਛੀਰ ਤੋਂ ਮੋਨਾ ਲਿਆਉਂਦੇ ਮਨ ਉਹ ਚੰਦਨ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਆਤੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਖੱਬਰ ਵੀ ਲਿਆਉਂਦੇ ਮਨ ੧੧ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਚੰਦਨ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਤੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਲਈ ਆਤੇ ਮਾਹੀ ਮਹਿਲ ਲਈ ਖੋੜੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਆਤੇ ਰਾਹੀਆਂ ਲਈ ਬਰਬਤਾਂ ਤੇ ਰਬਾਬ ਬਣਾਏ ਆਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਹਿਲਾਂ ਰਦੀ ਵੀ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਨ ੧੨ ਆਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਮਥਾ ਦੀ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਆਤੇ ਮੰਗਿਆ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੋ ਉਹ ਖਾਤਮਾਹ ਲਈ ਲਿਆਈ ਸੀ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਉਹ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਨੌਰਰਾਂ ਮਣੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਚਲੀ ਗਈ ।

ਰਾਜਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਭੜਕ

੧੩ ਜਿੰਨਾ ਮੋਨਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਭਾਰ ਇੱਕ ਗਜ਼ਾਰ ਮਣ ਦੇ ਲੱਗਭਗ ਸੀ ੧੪ ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਆੱਡ ਸੀ ਜੋ ਵਧਾਰੀ ਤੇ ਮੁਦਾਗਰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਮਨ ਨਾਲੇ ਆਰਥ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰਾਜੇ ਆਤੇ ਦੇਸ ਦੇ ਗਾਰਮ

ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਰੋਲ ਮੋਨਾ ਆਤੇ ਚਾਂਦੀ ਲਿਯਾਉਂਦੇ ਸਨ ੧੫ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਰੁੱਟੇ ਹੋਏ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮੈਂ ਵੱਡੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਬਣਵਾਈਆਂ ਆਤੇ ਮਾਢੇ ਸੱਤ ਮੋਰ ਮੋਨਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਢਾਲ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ੧੬ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰੁੱਟੇ ਹੋਏ ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਮੈਂ ਢਾਲਾਂ ਹੋਰ ਬਣਾਈਆਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਢਾਲ ਨੂੰ ਖੋਟੇ ਚਾਰ ਮੋਰ ਮੋਨਾ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਥਾਨੋਨੀ ਬਣ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ੧੭ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇੱਕ ਗਾਬੀ ਦੰਦ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਿੰਘਾਮਣ ਬਣਵਾਇਆ ਆਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੁੰਦਨ ਮੋਨਾ ਮੜਵਾਇਆ ੧੮ ਆਤੇ ਉਸ ਸਿੰਘਾਮਣ ਲਈ ਛੇ ਖੋਡਿਆਂ ਦੀ ਖੋੜੀ ਆਤੇ ਮੋਨੇ ਦਾ ਇੱਕ ਖਾਏਦਾਨ ਸੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਿੰਘਾਮਣ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਆਤੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਥਾਂ ਦੇ ਦੋਹੀਂ ਖਾਸੀਂ ਢਾਮਣੇ ਸਨ ਆਤੇ ਢਾਮਣਿਆਂ ਦੇ ਰੋਲ ਦੇ ਸੋਰ ਬਥਰ ਖੜੇ ਸਨ ੧੯ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੇਆਂ ਖੋਡਿਆਂ ਉੱਤੇ ਇਯਰ ਓਯਰ ਥਾਰਾਂ ਸੋਰ ਖੜੇ ਸਨ । ਕਿਸੇ ਖਾਤਮਾਗੀ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਸੀ ੨੦ ਆਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੀਣ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਮੋਨੇ ਦੇ ਸਨ ਆਤੇ ਲਥਾਨੋਨੀ ਬੁਣ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਂਡੇ ਵੀ ਖਾਲਸ ਮੋਨੇ ਦੇ ਸਨ । ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਕੁਝ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ੨੧ ਕਿਉਂ ਜੋ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰੋਲ ਜਗਜ਼ ਸਨ ਜੋ ਗੂਰਾਮ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਰਸੀਮ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ । ਤਰਸੀਮ ਦੇ ਇਹ ਜਗਜ਼ ਤਿੰਨੀਂ ਵਰਗੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੋਨਾ, ਚਾਂਦੀ, ਗਾਬੀ ਦੰਦ, ਥਾਂਦਰ ਆਤੇ ਮੋਰ ਲੱਦ ਕੇ ਲਿਯਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ੨੨ ਸੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਯਨ ਆਤੇ ਬੁੱਧੀ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ੨੩ ਆਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਾਤਮਾਗ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਦਰਸਣ ਦੇ ਚਾਹਵੰਦ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਖਾਈ ਸੀ ਸੁਣਨ ੨੪ ਆਤੇ ਉਹ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਰਾਨੇ ਆਰਥਾਤ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ, ਮੋਨੇ ਦੇ ਭਾਂਡੇ, ਸਮਤਰ, ਥਮਤਰ, ਮਸਾਲੇ, ਘੋੜੇ, ਆਤੇ ਖੱਚਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੇ ਮਾਲ ਲਿਯਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ੨੫ ਆਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਰੋਲ ਖੋੜਿਆਂ ਆਤੇ ਰਥਾਂ ਲਈ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਸਥਾਨ ਆਤੇ ਥਾਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਸਵਾਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਰਥਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਆਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰੋਲ ਰੱਖਿਆ ੨੬ ਆਤੇ ਉਹ ਦੁਰਿਆ ਤੋਂ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ ਸਗੋਂ ਮਿਸਰ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਸੀ ੨੭ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਖੱਬਰ ਵਾਂਗੂ ਆਤੇ ਦਿਆਰ ਨੂੰ ਗੁੱਲਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਬੋਟ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ੨੮ ਆਤੇ ਉਹ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਆਤੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸਾਂ ਤੋਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਲਈ ਖੋੜੇ ਲਿਯਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ।

ਰਾਜਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਮੌਤ
(1 ਰਾਜਿਆਂ 11:41-43)

੨੯ ਅਤੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਬਾਰੀ ਰੰਮ ਜੋ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਅੰਤ ਤੱਕ ਰੀਤੇ ਉਹ ਨਾਬਾਨ ਨਬੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੀਲੋਨੀ ਅਗੀਯਾਹ ਦੇ ਅਗੰਮ ਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਯਦੇ ਗੈਬ ਬੀਨ ਦੀਆਂ ਦਰਿਸ਼ਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਖਾਰਾਬੁਆਮ ਦੇ ਵਿੱਖੇ ਵੇਖੀਆਂ ਮਨ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਹਨ ? ੩੦ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਚਾਲ੍ਹੀ ਸਾਲ ਰਾਜ ਰੀਤਾ ੩? ਤਾਂ ਮੁਲੇਮਾਨ ਆਪਣੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾਦਿਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦੱਬਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰਗਬੁਆਮ ਉਸ ਦੇ ਥਾਂ ਰਾਜ ਰਨ ਲੱਗਾ ।

੧੦

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ
(1 ਰਾਜਿਆਂ 12:1-20)

੧ ਤਾਂ ਰਗਬੁਆਮ ਸਰਮ ਨੂੰ ਗਿਆ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਇਸਰਾਏਲ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ੨ ਤਾਂ ਜੈਉ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਦ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਖਾਰਾਬੁਆਮ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਮੁਲੇਮਾਨ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਅੱਗੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਖਾਰਾਬੁਆਮ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਮੁੜ ਆਇਆ ੩ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਭੇਜਿਆ ਮੈਂ ਖਾਰਾਬੁਆਮ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਇਸਰਾਏਲ ਆਏ ਅਤੇ ਰਗਬੁਆਮ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ੪ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਸਾਡਾ ਜੂਆ ਯੋਖਾ ਰਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਮੈਂ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਸ ਯੋਖੀ ਟਹਿਲ ਅਤੇ ਉਸ ਭਾਰੀ ਜੁਏ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਯਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕੁਝ ਹੋਲਾ ਰਰ ਦਿਓ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਰਰਾਂਗੇ ੫ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਤਿਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਉਣਾ ਮੈਂ ਉਹ ਲੋਕ ਚਲੇ ਗਏ ੬ ਤਦ ਰਗਬੁਆਮ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੇ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਮਲਾਹ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ਤੁਹਾਡੀ ਰੀ ਮਲਾਹ ਹੈ ? ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੀ ਉੱਤਰ ਦਿਆਂ ? ੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜੀ ਰਰੋ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਠੀਆਂ-ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੋ ਤਾਂ ਉਹ ਸਦਾ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਰਰਨਗੇ ੮ ਥਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਮਲਾਹ ਨੂੰ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਛੱਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੁਆਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਲੰਗੋਟੀਏ ਯਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਰਾਜਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਮਲਾਹ ਰੀਤੀ ੯ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਰੀ ਮਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੀ ਉੱਤਰ ਦੇਈਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ

ਇਹ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਜੂਏ ਨੂੰ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਮੱਖਿਆ ਹੈ
 ਕੁਝ ਹੋਲਾ ਕਰੇ ? ੧੦ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਜੁਆਨਾਂ ਨੇ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਲੰਗੋਟੀਏ ਖਾਰ ਮਨ
 ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੇਰੇ
 ਖਿਤਾ ਨੇ ਮਾਡੇ ਜੂਏ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਰੀਤਾ ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਡੇ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਲਾ
 ਕਰੋ ਐਉਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਚੀਚੀ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ
 ਦੇ ਲੱਕ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮੋਟੀ ਹੈ ! ੧੧ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤਾਂ ਭਾਰੀ ਜੁਆ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ
 ਮੱਖਿਆ ਮੀ ਖਰ ਮੈਂ ਉਸ ਜੂਏ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਭਾਰੀ ਕਰਾਂਗਾ ! ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਕੋਟਲਿਆਂ ਨਾਲ ਫੰਡਿਆ ਮੀ ਖਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿੱਛੂਆਂ ਨਾਲ ਫੰਡਾਂਗਾ ! ੧੨ ਤਾਂ
 ਜਿਵੇਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮੀ ਕਿ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਫੇਰ ਆਉਣਾ ਮੈਂ
 ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਖਾਰਾਬੁਆਮ ਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਰਗਬੁਆਮ ਦੇ ਕੋਲ ਆਏ ੧੩ ਉਦ
 ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਝਾ ਜਿਹਾ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਰਗਬੁਆਮ ਖਾਤਮਾਗ
 ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਮਲਾਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ੧੪ ਲੰਗੋਟੀਏ ਖਾਰਾਂ ਦੀ ਮਲਾਗ ਦੇ ਆਨੁਮਾਰ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਜੁਆ ਭਾਰੀ ਰੀਤਾ ਖਰ ਮੈਂ ਉਸ
 ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਭਾਰੀ ਕਰਾਂਗਾ । ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਟਲਿਆਂ ਨਾਲ ਫੰਡਿਆ
 ਖਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿੱਛੂਆਂ ਨਾਲ ਫੰਡਾਂਗਾ ੧੫ ਮੈਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਾ ਸੁਣੀ
 ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਮੀ ਤਾਂ ਜੋ ਖਹੋਵਾਗ ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਨੇ
 ਮੀਲੋਨੀ ਆਗੀਆਗ ਦੇ ਗਾਹੀਂ ਨਬਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਖਾਰਾਬੁਆਮ ਨੂੰ ਆਖੀ ਮੀ
 ਧੂਰਾ ਕਰੇ ੧੬ ਜਦ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ
 ਮਾਡਾ ਰੀ ਸਰੀਰਾ ਆਤੇ ਆੱਸੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਲ ਮਾਡੀ ਕੋਈ ਵੰਡ ਵਿਗਾਰ ਨਹੀਂ
 ਹੈ । ਹੇ ਇਸਰਾਏਲ, ਆਖੇ ਆਖਣੇ ਤੰਬੂਆਂ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਜਾਓ ! ਗੁਣ ਹੇ ਦਾਉਦ,
 ਆਖਣੇ ਹੀ ਖਰਾਣੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ! ਮੈਂ ਮਾਰਾ ਇਸਰਾਏਲ ਆਖੇ ਆਖਣੇ ਤੰਬੂਆਂ
 ਨੂੰ ਚੱਲਾ ਗਿਆ ੧੭ ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਉੱਤੇ ਜੋ ਖਗੂਦਾਗ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ
 ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਨ ਰਗਬੁਆਮ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ੧੮ ਉਦ ਰਗਬੁਆਮ ਖਾਤਮਾਗ
 ਨੇ ਹਦੇਰਾਮ ਨੂੰ ਜੋ ਬੇਗਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮੀ ਭੇਜਿਆ ਖਰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਉਸ
 ਨੂੰ ਖੱਬਰਾਂ ਨਾਲ ਖਬਰਾਉ ਰੀਤਾ ਆਤੇ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ । ਉਦ ਰਗਬੁਆਮ ਨੇ
 ਖਰੁਮਲਮ ਵੱਲ ਭੱਜ ਜਾਣ ਲਈ ਛੇਤੀ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਆਖਣੇ ਰਬ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ
 ਗਿਆ ੧੯ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਆੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖਰਾਣੇ ਤੋਂ ਆਰੀ ਹੈ ।

??

ਸਮਝਾਯਾਗ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ
(1 ਰਾਜਿਆਂ 12:21-24)

੧ ਜਦ ਰਹਬੁਯਾਮ ਅਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਅਗੂਦਾਗ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਅਰਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲੱਖ ਯੱਥੀ ਹਜ਼ਾਰ ਯੁਵ ਦੇ ਚੁਣਵੇਂ ਸੁਰਮੇ ਇੱਕਠੇ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਫੇਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਰਹਬੁਯਾਮ ਦੇ ਲਈ ਖੋੜ ਲੈਣ ੨ ਘਰ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਬਚਨ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਗਤ ਸਮਝਾਯਾਗ ਨੂੰ ਆਇਆ ੩ ਕਿ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਹਬੁਯਾਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਜੋ ਅਗੂਦਾਗ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਵਿੱਚ ਹਨ ਆਖ ਕਿ ੪ ਅਗੇਵਾਗ ਯੈਉ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਚੜਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਨਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਨਾ । ਤੁਸੀਂ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋੜ ਜਾਓ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਗੱਲ ਖੋਰੀ ਵੱਲੋਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗੇਵਾਗ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੰਨ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਉੱਤੇ ਚੜਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਖੋੜ ਗਏ ।

ਰਹਬੁਯਾਮ ਨਗਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੜ ਕਰਦਾ ਹੈ

੫ ਅਤੇ ਰਹਬੁਯਾਮ ਅਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਸੱਖਿਆ ਲਈ ਸਹਿਰ ਬਣਾਏ ੬ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਬੈਤਲਹਮ, ਏਟਾਮ, ਤਰੇਆ ੭ ਬੈਤ ਸੂਰ, ਮੋਰੇ, ਆਦੁੱਲਾਮ, ੮ ਗਬ, ਮਾਰੇਮਾਗ, ਜੀਫ, ੯ ਆਦੋਰਇਮ, ਲਿਰਮ, ਆਜ਼ੇਰਾਗ, ੧੦ ਮਾਰਾਗ, ਆਯਾਲੋਨ ਅਤੇ ਹਬਰੋਨ ਨੂੰ ਜੋ ਅਗੂਦਾਗ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਵਿੱਚ ਹਨ ਗੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰ ਬਣਾਏ ?? ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਗੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੱਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਰਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਸਦ ਅਤੇ ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੈਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਸੱਖੇ ?੨ ਅਤੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਢਾਲਾਂ ਅਤੇ ਭਾਲੇ ਰਖਵਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੱਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਗ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਉਸ ਲਈ ਰਹਿ ਗਏ ।

ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦਾ ਅਗੂਦਾਗ ਨੂੰ ਆਉਣਾ

੧੩ ਤਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀ ਜੋ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਸਨ ਆਪੇ-ਆਪਣੀ ਸਰਹਦ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆ ਗਏ ੧੪ ਕਿਉਂ ਜੋ ਲੇਵੀ ਆਪਣੀ ਸਾਮਲਾਤ ਅਤੇ ਮਲਕੀਆਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਗੂਦਾਗ ਅਤੇ ਅਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਏ, ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਜਾਜਰਾਈ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ੧੫ ਅਤੇ ਉਸ ਆਪਣੀ ਵੱਲੋਂ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨਾਂ, ਬੱਰਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਵੱਡਿਆਂ

ਲਈ ਜਾਜਰ ਮੁੱਕਰ ਰੀਤੇ 1੬ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਲਾਇਆ ਸੀ, ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣ 17 ਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਹੁਦਾ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਖੱਰਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਾਲ ਤੱਕ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਹਬੁਆਮ ਨੂੰ ਬਲਵਾਨ ਬਣਾ ਰੱਖਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਤਿੰਨ ਮਾਲ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਤੁਰਦੇ ਰਹੇ ।

ਰਹਬੁਆਮ ਦਾ ਖਰਿਵਾਰ

1੮ ਅਤੇ ਰਹਬੁਆਮ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਰੀਮੇਥ ਦੀ ਅਤੇ ਅੱਸੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਆਬ ਦੀ ਯੀ ਅਬੀਹਯਿਲ ਦੀ ਯੀ ਮਹਲਬ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਲਿਆ 1੯ ਉਹ ਦੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁੱਤਰ ਜੰਮੇ ਅਰਬਾਤ ਅਉ, ਸਮਰਯਾਹ ਅਤੇ ਜਾਹਮ ੨੦ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਨੇ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੀ ਯੀ ਮਆਰਾਹ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਦੇ ਅਬੀਯਾਹ, ਅੱਤਈ, ਜੀਜਾ ਅਤੇ ਸਲੋਮੀਥ ਜੰਮੇ ੨1 ਅਤੇ ਰਹਬੁਆਮ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੀ ਯੀ ਮਆਰਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੀਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜਿਆਦਾ ਧਿਆਰ ਰਰਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਠਾਰਾਂ ਰਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸੱਠ ਸੁਰੀਤਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਦੇ ਅਠਾਈ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਸੱਠ ਯੀਆਂ ਜੰਮੀਆਂ ੨੨ ਅਤੇ ਰਹਬੁਆਮ ਨੇ ਮਆਰਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਬੀਯਾਹ ਨੂੰ ਮੁੱਖੀਆ ਮੁੱਕਰ ਰੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰਮ ਬਣੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੀ ੨੩ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਿਆਣਥ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਹੁਦਾਹ ਅਤੇ ਬਿਨਆਮੀਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗੜ੍ਹ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰਸਦ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਹੁਟੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ।

1੨

ਅਹੁਦਾਹ ਉੱਤੇ ਮਿਸਰ ਦਾ ਹਮਲਾ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 14:25-28)

1 ਤਾਂ ਐਉਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਦ ਰਹਬੁਆਮ ਦਾ ਰਾਜ ਖੱਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਮਰਤੀ ਵਾਲਾ ਬਣ ਗਿਆ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ੨ ਫੇਰ ਰਹਬੁਆਮ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਖੰਜਵੇਂ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਐਉਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਿਸਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮੀਸਰ ਅਰੁਮਲਮ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਈਮਾਨੀ ਰੀਤੀ ਸੀ

੩ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਗਾਂ ਮੈਂ ਰਬ ਆਤੇ ਸੱਟ ਹਜ਼ਾਰ ਸਵਾਰ ਮਨ, ਲੂਬੀ, ਸੂਰੀ ਆਤੇ ਕੁਸੀ ਲੈਕ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ ਆਣਗਿਣਤ ਮਨ
 ੪ ਉਸ ਨੇ ਗੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰ ਲੈ ਲਏ ਜੋ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਨ ਆਤੇ ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ
 ਤੱਕ ਆ ਗਿਆ । ੫ ਉਦ ਸਮਯਾਯਾਹ ਨਬੀ ਰਹਬੁਆਮ ਦੇ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ
 ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਜਿਹੜੇ ਮੀਸਰ ਦੇ ਆਂਗੋਂ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ
 ਆਉਂ ਫਰਮਾਉਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੀਸਰ ਦੇ
 ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ੬ ਉਦ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਆਖਣੇ
 ਆਖ ਨੂੰ ਆਯੀਨ ਬਣਾਇਆ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਧਰਮੀ ਹੈ ੭ ਜਦ
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਆਯੀਨ ਬਣਾਇਆ ਉਦ
 ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਬਚਨ ਸਮਯਾਯਾਹ ਨੂੰ ਆਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਆਖ
 ਨੂੰ ਆਯੀਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਮੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ ਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਿਹਾਈ ਦੇਵਾਂਗਾ ਆਤੇ ਮੇਰਾ ਰਹਿਰ ਮੀਸਰ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਯਹੂਸਲਮ ਉੱਤੇ
 ਨਹੀਂ ਧਵੇਗਾ ੮ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਆਤੇ
 ਦੇਸ ਦੇਸ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਣ ੯ ਮੇ ਮਿਸਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮੀਸਰ
 ਯਹੂਸਲਮ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਆਤੇ
 ਖਾਤਮਾਹੀ ਮਹਿਲ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ ਸਗੋਂ ਉਹ ਮਭ ਕੁਝ ਲੈ ਗਿਆ ਆਤੇ
 ਮੋਨੇ ਦੀਆਂ ਉਹ ਛਾਲਾਂ ਵੀ ਜੋ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਬਣਵਾਈਆਂ ਸਨ ਲੈ ਗਿਆ ੧੦ ਤਾਂ
 ਰਹਬੁਆਮ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਛਾਲਾਂ ਬਣਵਾਈਆਂ
 ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਹੀ ਨਿਗਾਹਬਾਨਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਮਾਹੀ
 ਮਹਿਲ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਸਨ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੱਥ ਦਿੱਤਾ । ੧੧ ਜਦ
 ਖਾਤਮਾਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਆਉਂਦੇ
 ਆਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਨਿਗਾਹਬਾਨਾਂ ਦੀ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਸਨ
 ੧੨ ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਆਯੀਨ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਰਹਿਰ
 ਉਸ ਤੋਂ ਟਲ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਨਾਲੇ
 ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਸਨ ।

ਰਹਬੁਆਮ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਆਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ

੧੩ ਮੇ ਰਹਬੁਆਮ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਤਰੜਾ ਹੋ ਕੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ
 । ਰਹਬੁਆਮ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਇੰਕਤਾਲੀ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ
 ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਰਥਾਤ ਉਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗੋਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਖਣਾ ਨਾਮ ਉੱਥੇ ਰੱਖੇ

ਮਤਾਗਾਂ ਮਾਲ ਗਾਜ਼ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾਭਾਮਾਗ ਅੰਮੋਨਟ ਮੀ 14 ਉਸ ਨੇ ਬੁਰਿਆਈ ਰੀਤੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮਨ ਨਾ ਲਾਇਆ 15 ਅਤੇ ਰਹਬੁਆਮ ਦੇ ਰੰਮ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਸਮਝਾਯਾਗ ਨਬੀ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਗੈਬਦਾਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਖੱਤਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖੇ ਨਹੀਂ? ਅਤੇ ਰਹਬੁਆਮ ਅਤੇ ਯਾਰਾਬੁਆਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਦਾ ਲੜਾਈ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ 16 ਤਾਂ ਰਹਬੁਆਮ ਮਰ ਰੇ ਆਪਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਾਊਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦੱਬਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਬੀਯਾਗ ਉਸ ਦੇ ਥਾਂ ਗਾਜ਼ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ।

13

ਯਾਰਾਬੁਆਮ ਦੇ ਨਾਲ ਅਬੀਯਾਗ ਦਾ ਯੁੱਧ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 15:1-8)

1 ਯਾਰਾਬੁਆਮ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗਾਜ਼ ਦੇ ਅਠਾਰਵੇਂ ਮਾਲ ਤੋਂ ਅਬੀਯਾਗ ਯਹੂਦਾਗ ਉੱਤੇ ਗਾਜ਼ ਕਰਨ ਲੱਗਾ 2 ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਾਲ ਗਾਜ਼ ਰੀਤਾ । ਉਸ ਦੀ ਭਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਮੀਰਾਯਾਗ, ਜੋ ਉਰੀਏਲ ਗਬਈ ਦੀ ਧੀ ਮੀ ਅਤੇ ਅਬੀਯਾਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਯਾਰਾਬੁਆਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਹੋਈ 3 ਅਤੇ ਅਬੀਯਾਗ ਜੰਗੀ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਜੋ ਚਾਰ ਲੱਖ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖ ਮਨ ਲੈ ਕੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯਾਰਾਬੁਆਮ ਉਹ ਦੇ ਟਾਰਕੇ ਵਿੱਚ ਖਾਲਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਅੱਠ ਲੱਖ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਲਈ ਆਇਆ 4 ਅਬੀਯਾਗ ਸਮਾਗੀਮ ਦੇ ਧਰਬਤ ਉੱਤੇ ਜੋ ਅਫਰਾਈਮ ਦੇ ਧਰਾੜ ਵਿੱਚ ਹੈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜੇ ਯਾਰਾਬੁਆਮ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ, ਮੇਰੀ ਸੁਣੋ ! 5 ਰੀ ਤਹਾਨੂੰ ਖਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਗਾਜ਼ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਲੂਣ ਦੇ ਨੇਮ ਨਾਲ ਮਦਾ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ? 6 ਤਾਂ ਵੀ ਨਬਾਟ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਰਾਬੁਆਮ ਜੋ ਦਾਊਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ਮੀ ਉੱਠ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਆਰੀ ਹੋ ਗਿਆ 7 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਲਫੰਗੇ ਤੇ ਸੈਤਾਨ ਵੰਮੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਰਹਬੁਆਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੋਰ ਫੜ ਲਿਆ ਜਦ ਕਿ ਰਹਬੁਆਮ ਨਰਮ ਦਿਲ ਅਤੇ ਮੁੰਡਾ ਹੀ ਮੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਾਰਕੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਤਕੜਾ ਨਹੀਂ ਮੀ 8 ਗੁਣ ਤੁਗਾਡਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਖਾਤਮਾਗੀ ਦਾ ਜੋ ਦਾਊਦ ਦੀ ਅੰਮ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਆਪਣੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਟਾਰਕਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਦਲ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਉਹ ਸੁਨਹਿਰੇ ਵੱਡੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਰਾਬੁਆਮ ਨੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਮੀ ! 9 ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਾਕੂਨ ਦੇ

ਖੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦੂਜੇ ਜਾਜਕ ਸਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਖਾਂ ਨੇ ਢੰਗ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਜਾਜਕ ਮੁਕੱਰਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤੇ ਜੈਉਂ ਭਾਈ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਤੇ ਸੱਤ ਮੇਢੇ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਥਾਪਣ ਆਵੇ ਹ ਉਨਹਾਂ ਦਾ ਜੋ ਦੇਵਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਜਕ ਬਣ ਸਕੇ ? 10 ਧਰੰਤੂ ਮਾਡਾ ਇਹ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਕੋਲ ਹਾਹੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜਾਜਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੇਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ? ਜੈਉਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਤੇ ਸਾਮਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੋਮ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਸੁਗੰਧੀ ਯੁਧ ਯੁਧਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਨਹਿਲੇ ਸਮਾਦਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਮ ਨੂੰ ਬਾਲਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ? 12 ਅਤੇ ਵੇਖੋ, ਮਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਾਜਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਹ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਜੋਰ ਨਾਲ ਨਰਸਿੰਗੇ ਫੂਰਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ । ਹੇ ਇਸਰਾਇਲੀਓ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਨਾ ਲੜੋ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ ! 13 ਧਰ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਘਾਤ ਵਿੱਚ ਫੌਜ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤੀ ਸੋ ਉਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਘਾਤੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਸਨ । 14 ਜਦ ਯਹੂਦਾਹ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਕੀ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਲੜਾਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖਿੱਛੇ ਦੇਗੀ ਧਾਸੀਂ ਹੈ ! ਤਦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਦੁਹਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜਾਜਕਾਂ ਨੇ ਨਰਸਿੰਗੇ ਫੂਰੇ 14 ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲਲਕਾਰਿਆ ਅਤੇ ਜਦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲਲਕਾਰਿਆ ਤਦ ਜੈਉਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਅਥੀਯਾਹ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ 15 ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਭੱਜ ਗਏ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ 17 ਤਾਂ ਅਥੀਯਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਮਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਸੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੰਜ ਲੱਖ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖ ਮਰ ਗਏ । 18 ਜੈਉਂ ਇਸਰਾਏਲੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਧੀਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਉਨਹਾਂ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਗਏ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ 19 ਅਤੇ ਅਥੀਯਾਹ ਨੇ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਨਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਧਾਸੇਂ ਖੋਹ ਲਿਆ ਅਰਥਾਤ ਬੈਤਏਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੰਡ, ਅਸਾਨਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੰਡ, ਅਫਰੋਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੰਡ 20 ਅਥੀਯਾਹ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯਾਰਾਬੁਯਾਮ ਨੇ ਫੋਰ ਜੋਰ ਨਾ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ

ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੇ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ ੨੧ ਧਰਤੂ ਆਬੀਯਾਹ ਤਰੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਚੈਦਾਂ ਇਮਤਰੀਆਂ ਰੀਤੀਆਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਈ ਖੁੱਤਰ ਆਤੇ ਮੋਲਾਂ ਯੀਆਂ ਜੰਮੀਆਂ ੨੨ ਆਤੇ ਆਬੀਯਾਹ ਦੇ ਬਾਰੀ ਕੰਮ ਆਤੇ ਉਸ ਦਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਆਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਰਹਾਉਤਾਂ ਇੱਦੋ ਨਬੀ ਦੀ ਕਥਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ।

੧੪

ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਮਾ ਦਾ ਰਾਜ

੧ ਤਦ ਆਬੀਯਾਹ ਮਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾ ਮਿਲਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਮਾ ਉਸ ਦੇ ਬਾਂਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਆਤੇ ਉਹ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਮ ਵਰਹੇ ਤੱਕ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਰਿਹਾ । ੨ ਆਮਾ ਨੇ ਉਹ ਹੀ ਰੀਤਾ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਉਹ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਭਲਾ ਸੀ ੩ ਰਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਉਧਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਬੰਮਾਂ ਨੂੰ ਭੰਨ ਛੱਡਿਆ ਆਤੇ ਟੁੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ ੪ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਭਾਲਣਾ ਕਰਨ ਆਤੇ ਬਿਵਸਥਾ ਆਤੇ ਗੁਰਮਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ੫ ਉਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨਾਂ ਆਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਛੱਡਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਚੈਨ ਰਿਹਾ । ੬ ਉਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗੜਾਂ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰ ਬਣਵਾਏ ਰਿਉਂ ਜੋ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਚੈਨ ਸੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਨਾ ਲੜਨੀ ਪਈ ਰਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਬਖਸ਼ਿਆ ਸੀ ੭ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਆਮੀਂ ਇਹ ਸਹਿਰ ਬਣਾਈਏ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੰਧਾਂ ਆਤੇ ਬੁਰਜ ਬਣਾਈਏ ਆਤੇ ਫਾਟਕ ਦੇ ਆਰਲ ਲਾਈਏ ਜਦ ਤੱਕ ਇਹ ਦੇਸ ਸਾਡੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਰਿਉਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭਾਲਿਆ । ਆਮੀਂ ਉਹ ਨੂੰ ਭਾਲਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਚੁਫੇਰਿਉ ਆਰਾਮ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ । ਸੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਆਤੇ ਸਫਲ ਹੋਏ । ੯ ਆਮਾ ਦੇ ਕੋਲ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਫੌਜ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਢਾਲ ਆਤੇ ਬਰਛੀ ਚੁੱਕਦੇ ਸਨ ਆਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਦੋ ਲੱਖ ਆਮੀਂ ਗਜ਼ਾਰ ਸਨ ਜੋ ਢਾਲ ਚੁੱਕਦੇ ਆਤੇ ਤੀਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਨ ਆਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੂਰਬੀਰ ਜੋਯੇ ਸਨ । ੯ ਜਰਹ ਕੂਸੀ ਦਸ ਲੱਖ ਦੀ ਫੌਜ ਆਤੇ ਤਿੰਨ ਸੌ ਕੁਝ ਲੈ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿੱਕਲਿਆ ਆਤੇ ਮਾਰੇਮਾਹ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ੧੦ ਆਤੇ ਆਮਾ ਉਸ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਵਧਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰੇਮਾਹ ਵਿੱਚ ਸਫਾਕਾਹ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਲਈ ਧਾਲਾਂ ਬੰਨੀਆਂ

੧੧ ਆਮਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਹੈ ਨਹੀਂ । ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਤੂੰ ਮਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਆਮੀਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਮੀਂ ਆਏ ਹਾਂ । ਤੂੰ, ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈਂ । ਮਨੁੱਖ ਤੇਰੇ ਟਾਕਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਿੱਤੇ ! ੧੨ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਮਾ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਕੁਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਤਾਂ ਕੁਮੀ ਭੱਜ ਗਏ । ੧੩ ਆਮਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗਰਾਰ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੁਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਐਨੇ ਡਿੱਗ ਗਏ ਕਿ ਉਹ ਫੇਰ ਸੰਭਲ ਨਾ ਸਕੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਲ ਦੇ ਗੱਬੋਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਬਹੁਤ ਮਾਰਾ ਲੁੱਟ ਦਾ ਮਾਲ ਚੁੱਕ ਲਿਆਇਆ ੧੪ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਰਾਰ ਦੇ ਆਮ-ਯਾਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਭੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪੈ ਗਿਆ ਮੀ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁੱਟਣ ਲਈ ਮਾਲ ਬਹੁਤ ਸੀ ੧੫ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਸੂਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹਿਆ ਅਤੇ ਢੇਰ ਮਾਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਉਠ ਲੈ ਕੇ ਯਕੂਸਲਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪਏ ।

੧੫

ਰਾਜਾ ਆਮਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਯਾਹ

੧ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਉਦੇਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਜ਼ਰਯਾਹ ਉੱਤੇ ਉਤਰਿਆ ੨ ਉਹ ਆਮਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਜੇ ਆਮਾ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ, ਮੇਰੀ ਸੁਣੋ । ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੇ ਨਾਲ ਹੋ । ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਚਾਹਵੰਦ ਹੋ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਧਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ ੩ ਗੁਣ ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸੱਚੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਾਜ਼ਰ ਅਤੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਬਿਵਸਥਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ੪ ਧਰ ਜਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਮੁੜ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਹਵੰਦ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਖਿਆ ੫ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੁੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਗੋਂ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਵਾਸੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬੜੀਆਂ ਯੋਰੜਾਂ ਸਨ ੬ ਜਾਤੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਵਿੱਚ ਮਲੀ ਆਮੇਟ ਹੋ ਗਏ ਕਿਉਂ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਧਰਕਾਰ ਦੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਤੰਗ ਕਰ ਛੱਡਿਆ ਸੀ ੭ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਤਕੜੇ

ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਢਿੱਲੇ ਨਾ ਹੋਣ ਰਿਉਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਰੰਮ ਦਾ ਬਦਲਾ ਮਿਲੇਗਾ ! ੯ ਜਦ ਆਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਦ ਨਬੀ ਦੇ ਆਗੰਮ ਵਾਰਾਂ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹੱਸਲਾ ਕਰ ਕੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦੇਮ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਆਫਰਾਈਮ ਦੇ ਯਹਾੜੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਲੈ ਲਏ ਮਨ ਖਿਣਾਉਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਜੋ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਡਿਉੜੀ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਮੀ ਫੇਰ ਬਣਵਾਇਆ ੯ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਰਦੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਆਫਰਾਈਮ ਅਤੇ ਮਨਸ਼ਗ ਅਤੇ ਸਿਮਉਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਨ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਰਿਉਂ ਜੋ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਯਹੋਵਾਗ ਉਹ ਦਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਆਏ 10 ਉਹ ਆਮਾ ਦੀ ਖਾਤਮਾਗੀ ਦੇ ਖੰਦਰਵੇਂ ਮਾਲ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮਹੀਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ 11 ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਸ ਲੁੱਟ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਲਿਆਏ ਮਨ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਸੱਤ ਸੌ ਬਲਦਾਂ ਅਤੇ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਈ 12 ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਨੇਮ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਜਾਨ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਗ ਆਪਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਭਾਲਣ 13 ਅਤੇ ਜੋ ਕੋਈ, ਕੀ ਛੋਟਾ ਕੀ ਵੱਡਾ, ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਕੀ ਐਰਤ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਹੋਵਾਗ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਸਰਯਾਲੂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ 14 ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਲਲਕਾਰ ਕੇ ਤੁਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਨਰਮਿਗਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ । 15 ਮਾਰਾ ਯਹੂਦਾਗ ਉਸ ਸਹੁੰ ਤੋਂ ਬਾਗ ਬਾਗ ਹੋ ਗਿਆ ਰਿਉਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਯੂਰੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਸਰਯਾਲੂ ਹੋਏ ਮਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਫੇਰਿਉਂ ਆਰਾਮ ਦਿੱਤਾ 16 ਅਤੇ ਆਮਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਾਦੀ ਮਕਰਾਗ ਨੂੰ ਵੀ ਦਾਦੀ ਗਾਣੀ ਦੀ ਖਦਵੀ ਤੋਂ ਗਟਾ ਦਿੱਤਾ ਰਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਸਰਾਗ ਦੇਵੀ ਦੀ ਇੱਕ ਖਿਣਾਉਣੀ ਮੁਰਤ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਖਿਣਾਉਣੀ ਮੁਰਤ ਨੂੰ ਆਮਾ ਨੇ ਵੱਢ ਕੇ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਦਰੋਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਮਾੜ ਦਿੱਤਾ 17 ਯਰ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਚੇ ਥਾਂ ਢਾਹੇ ਨਾ ਗਏ, ਤਾਂ ਵੀ ਆਮਾ ਦਾ ਮਨ ਮਾਰੀ ਉਮਰ ਯੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਸਮਰਥਿਤ ਰਿਹਾ । 18 ਉਹ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਖਵਿੱਤਰ ਠਹਿਰਾਈਆਂ ਮਨ ਨਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਂਦਰ ਲੈ ਆਇਆ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਖਵਿੱਤਰ ਠਹਿਰਾਈਆਂ ਮਨ, ਆਰਥਾਤ ਚਾਂਦੀ, ਸੋਨਾ ਅਤੇ ਭਾਡੇ 19 ਅਤੇ ਆਮਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਖੈੱਤੀਵੇਂ ਮਾਲ ਤੱਕ ਕੋਈ

ਲੜਾਈ ਨਾ ਹੋਈ ।

੧੬

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਦਰ ਆਉਣਾ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 15:17-22)

੧ ਆਮਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਛੱਤੀਵੇਂ ਸਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਬਯਾਮਾ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਾਮਾਗ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਆਮਾ ਕੋਲ ਨਾ ਕੋਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਆਵੇ ੨ ਤਾਂ ਆਮਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਅਤੇ ਮਾਗੀ ਮਹਿਲ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸੋਨਾ ਕੱਢ ਕੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਬਨ-ਹਦਦ ਕੋਲ ਜੋ ਦੰਮਿਸਕ ਵਿੱਚ ਵਸਦਾ ਸੀ ਐਉਂ ਆਖ ਕੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ੩ ਉਹ ਨੇਮ ਜੋ ਮੇਰੇ ਤੋਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੀ, ਵੇਖ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਚਾਂਦੀ ਤੇ ਸੋਨਾ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਜਾ ਕੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਬਯਾਮਾ ਨਾਲੋਂ ਆਖਣਾ ਨੇਮ ਤੋੜ ਲਵੇਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਖੁੜ ਆਵੇ ੪ ਤਾਂ ਬਨ-ਹਦਦ ਨੇ ਆਮਾ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਅਤੇ ਆਖਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੇਜਿਆ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਈਯੋਨ ਅਤੇ ਦਾਨ ਅਤੇ ਅਬੇਲ ਮਾਇਮ ਅਤੇ ਨਫਤਾਲੀ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ੫ ਜਦ ਬਯਾਮਾ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਰਾਮਾਗ ਦਾ ਬਣਾਉਣਾ ਛੱਡ ਕੇ ਆਖਣਾ ਕੰਮ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ੬ ਤਦ ਆਮਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦਾਗ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਮਾਗ ਦੇ ਖੱਬਰਾਂ ਅਤੇ ਲੱਕੜੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਯਾਮਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗਏ ਅਤੇ ਮਿਸਫਾਗ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ।

ਗੁਨਾਹੀ ਨਥੀ

੭ ਉਸ ਵੇਲੇ ਗੁਨਾਹੀ ਗੈਬ ਦਾਨ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਆਮਾ ਦੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, ਤੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ, ਇਸੇ ਰਾਜ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਸੈਨਾ ਤੇਰੇ ਹੱਥੋਂ ਬਚ ਕੇ ਚੱਲੀ ਗਈ ਹੈ ੮ ਕੀ ਕੁਮੀਆਂ ਅਤੇ ਲੂਥੀਆਂ ਦੀ ਸੈਨਾ ਵੱਡੀ ਭਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਥ ਅਤੇ ਸਵਾਰ ਬਹੁਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ ? ਤਾਂ ਵੀ ਤੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ੯ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫਿਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਉਸ ਉੱਤੇ ਯੁਰਨ ਵਿਸਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਮਮਰੱਥ ਵਿਖਾਵੇ । ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਮੁਰਖਤਾਈ ਕੀਤੀ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਲਈ ਲੜਾਈ ਹੀ

ਲੜਾਈ ਹੈ! 1੦ ਉਦ ਆਮਾ ਨੇ ਉਮ ਗੈਬਦਾਨ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਉਮ ਨੂੰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਥਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਉਮ ਦੀ ਗੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਗੁਰਖ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਮਾ ਨੇ ਉਮ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਜੁਲਮ ਕੀਤਾ ।

ਆਮਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਅੰਤ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 15:23,24)

11 ਅਤੇ ਵੇਖੋ, ਆਮਾ ਦੇ ਕੰਮ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਅੰਤ ਤੱਕ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ 12 ਅਤੇ ਆਮਾ ਦੀ ਖਾਤਮਾਗੀ ਦੇ ਉਨਤਾਲੀਵੇਂ ਸਾਲ ਉਮ ਦੇ ਘੋਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੋਗ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਰੋਗ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਗਿਆ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਚਾਹਵੰਦ ਨਾ ਹੋਇਆ ਸਗੋਂ ਵੈਦਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਾ 13 ਉਦ ਆਮਾ ਮਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾ ਮਿਲਿਆ । ਉਹ ਇਕਤਾਲੀ ਸਾਲ ਰਾਜ ਕਰ ਕੇ ਮੋਇਆ 14 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਉਮ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਦਾਊਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਖੁਦਵਾਈ ਸੀ ਦੱਬਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਉਮ ਕਫਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਸੁਗੰਧਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਧਰਕਾਰ ਦੇ ਮਸਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਗੰਧਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰੀਗਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਅੱਗ ਬਾਲੀ ।

1੭

ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦਾ ਰਾਜ

1 ਉਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਉਮ ਦੇ ਥਾਂ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਕਤੀਮਾਨ ਬਣਾਇਆ 2 ਉਮ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੜਾਂ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੌਜਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਫਰਾਈਮ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਉਮ ਦੇ ਖਿਤਾ ਆਮਾ ਨੇ ਲਏ ਸਨ ਚੋਰੀਆਂ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤੀਆਂ 3 ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਮ ਦੀ ਚਾਲ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾਊਦ ਦੇ ਖਹਿਲੇ ਰਾਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬਜ਼ਾਲਾਂ ਦਾ ਤਾਲਿਬ ਨਾ ਬਣਿਆ 4 ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਰਯਾਲੂ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਜਿਹੇ ਕੰਮ ਨਾ ਕੀਤੇ 5 ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੂੰ ਖੱਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਯਹੂਦਾਗ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੇ ਕੋਲ ਚੜਾਵੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਅਤੇ ਉਮ ਦੀ ਦੌਲਤ ਤੇ ਇੱਜਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ 6 ਉਮ ਦਾ ਦਿਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦਿਆਂ ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਸੀ । ਉਮ ਨੇ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨਾਂ

ਯੇ ਟੁੰਡਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਰ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ੭ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮਾਲ ਉਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਾਤ ਬਨਹਯਿਲ, ਉਬਦਯਾਹ, ਜ਼ਰਯਾਹ, ਨਬਾਨਏਲ ਅਤੇ ਮੀਰਾਯਾਹ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ੮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਲੇਵੀ ਮਨ, ਸਮਯਾਯਾਹ, ਨਬਨਯਾਹ, ਜ਼ਬਦਯਾਹ, ਅਮਾਹੇਲ, ਸਮੀਰਮੋਥ, ਯਹੋਨਾਥਾਨ, ਅਦੋਨੀਯਾਹ, ਟੋਬੀਯਾਹ, ਅਤੇ ਟੋਬ ਅਦੋਨੀਯਾਹ ਲੇਵੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਲੀਸਾਮਾ ਅਤੇ ਯਹੋਰਾਮ ਜਾਜ਼ਰ ਮਨ ੯ ਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਨਾਲ ਰੱਖ ਕੇ ਯਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਸਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ । ੧੦ ਤਦ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਭੈ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਦੋਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਉੱਤੇ ਛਾ ਗਿਆ ਜੈਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਲੜਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ੧੧ ਅਤੇ ਕਈ ਫਲਿਸਤੀ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੇ ਕੋਲ ਨਜ਼ਰਾਨੇ ਅਤੇ ਭੇਟ ਵਿੱਚ ਚਾਂਦੀ ਲੈ ਆਏ ਅਤੇ ਆਰਥ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਇੱਜ਼ਤ ਲਿਆਏ ਆਰਥਾਤ ਸੱਤ ਗਜ਼ਾਰ ਸੱਤ ਸੌ ਮੋਢੇ ਅਤੇ ਸੱਤ ਗਜ਼ਾਰ ਸੱਤ ਸੌ ਖੱਕਰੇ ੧੨ ਅਤੇ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਨੇ ਬੜੀ ਉਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਗੜ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰ ਬਣਾਏ ੧੩ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਰਾਜ ਮਨ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸੂਰਮੇ ਜੋਯੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ੧੪ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸੀ, ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਗਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਇਹ ਸਨ, ਸਰਦਾਰ ਅਦਨਾਹ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਵੱਡੇ ਸੂਰ ਧੀਰ ਮਨ ੧੫ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਉੱਤੇ ਸਰਦਾਰ ਯਹੋਗਾਨਾਨ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਲੱਖ ਅੱਸੀ ਗਜ਼ਾਰ ੧੬ ਉਸ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਜ਼ਿਕਰੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਮਸਯਾਹ ਸੀ ਜਿਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲਈ ਖੋਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਲੱਖ ਵੱਡੇ ਸੂਰਮੇ ਸਨ ੧੭ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਅਲਯਾਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸੂਰਮਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਯਫੁਥ ਅਤੇ ਛਾਲ ਨਾਲ ਦੋ ਲੱਖ ਜੁਆਨ ਮਨ ੧੮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਯਹੋਜਾਬਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਲੱਖ ਅੱਸੀ ਗਜ਼ਾਰ ਜੁਆਨ ਮਨ ਜੋ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ੧੯ ਇਹ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਗੜ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ।

੧੮

ਮੀਰਾਯਾਹ ਨਬੀ ਦੁਆਰਾ ਆਰਥ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ
(1 ਰਾਜਿਆਂ 22:1-28)

੧ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਦਾ ਧਨ ਅਤੇ ਇੰਜਤ ਬਹੁਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਸਤਾ ਜੋੜਿਆ ੨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਦੇ ਕੋਲ ਸਾਮਰਿਆ ਨੂੰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਲਈ ਭੇਡਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਢਗੇ ਕੱਟੇ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਗਿਲਿਆਦ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ੩ ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਕੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਗਿਲਿਆਦ ਨੂੰ ਚੱਲੇਂਗਾ ? ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਜੇਹਾ ਤੂੰ ਤੇਹਾ ਮੈਂ, ਜੇਹੇ ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਤੇਹੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕ । ਅਸੀਂ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਵਾਂਗੇ ੪ ਉਪਰੰਤ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਪਹਿਲਾਂ ਜਰਾ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਤੋਂ ਬਚਨ ਦੀ ਤਾਂ ਖੁੱਛ ਕਰੀਂ ੫ ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਮੈਂ ਮਨੁੱਖ ਮਨ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਕੀ ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਗਿਲਿਆਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਲਈ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰੀਏ ਜਾਂ ਜਾਣ ਦੇਈਏ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਚੜ੍ਹ ਜਾਓ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਉਹ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਦੇਵੇਗਾ ੬ ਤਾਂ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਬੀ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛੀਏ ? ੭ ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਅਜੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਿਬ ਅਸੀਂ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਤੋਂ ਪੁੱਛੀਏ ਧਰ ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਖੇ ਭਲਿਆਈ ਦਾ ਨਹੀਂ ਮਗੋਂ ਬੁਰਿਆਈ ਦਾ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਦਾ ਵਾਚਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਯਿਸਰਾਫਾਟ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮੀਰਾਯਾਗ ਹੈ । ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਨੇ ਆਖੇ ੮ ਤਦ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇੱਕ ਖੁਸਰੂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਆਖਿਆ, ਯਿਸਰਾਫਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੀਰਾਯਾਗ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਲੈ ਆ ੯ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਆਏ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਗੱਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਖਾਤਮਾਗੀ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਖਿੜ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਾਮਰਿਆ ਦੇ ਫਾਟਰ ਅੱਗੇ ਸੀ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਮਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨਬੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਦਾ ਵਾਚ ਰਹੇ ਮਨ ੧੦ ਕਨਾਨਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਿਦਰੀਯਾਗ ਨੇ ਆਖਣੇ ਲਈ ਲੋਹੇ ਦੇ ਸਿੰਗ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਨੂੰ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਮੁੱਕ ਨਾ ਜਾਣ, ਧੱਕੀ ਜਾਓ ! ੧੧ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨਬੀ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਦਾ ਵਾਚ ਰਹੇ ਮਨ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਗਿਲਿਆਦ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਓ ਅਤੇ ਫਤਹ ਪਾਓ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਉਹ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ । ੧੨ ਉਹ ਗਲ ਕਾਰਾ ਜੋ ਮੀਰਾਯਾਗ ਨੂੰ ਮੱਦਣ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਨੂੰ ਬੋਲਿਆ, ਜਰਾ ਵੇਖੀਂ ਨਾ ਕਿ ਨਬੀ ਇੱਕ ਮੂੰਹ ਹੋ ਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਲਈ ਭਲਿਆਈ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

ਦੱਸਦੇ ਹਨ । ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੂੰ ਭਲਿਆਈ
 ਬੋਲੀਂ । 13 ਅੱਗੋਂ ਮੀਰਾਜਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਜਿਉਂਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮਹੁ ਜੇ ਕੁਝ
 ਮੇਰਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਫਰਮਾਏਗਾ ਮੈਂ ਉਹੇ ਹੀ ਬੋਲਾਂਗਾ 14 ਮੈਂ ਉਹ ਖਾਤਮਾਹ ਕੋਲ
 ਆਇਆ, ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਹੇ ਮੀਰਾਜਾਹ, ਭਲਾ, ਕੀਮੀਂ
 ਰਾਮੋਖ ਗਿਲਾਦ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਜਾਈਏ ਜਾਂ ਮੈਂ ਕੁਰਿਆ ਰਹਾਂ ? ਤਾਂ
 ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਚੜ੍ਹ ਜਾਓ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਯਾਓ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ
 ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ 15 ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਮਹੁ
 ਚੁਕਾਵਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਮਚਿਆਈ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ
 ਨਾ ਦੱਸੀਂ ? 16 ਉਦ ਉਸ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ
 ਵਾਂਗੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਕਾਲੀ ਨਹੀਂ ਖਰਾੜਾਂ ਉੱਤੇ ਖਿੱਡ ਜਾਣਾ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਰ ਮਨੁੱਖ
 ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਮੁਲਾਹ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇ 17 ਉਥਰੰਤ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ
 ਯਹੋਮਾਫਾਟ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਭਲਾ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਮੀ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੀ
 ਭਲਿਆਈ ਨਹੀਂ ਮਗੋਂ ਬੁਰਿਆਈ ਵਾਚੇਗਾ ? 18 ਉਸ ਨੇ ਫੇਰ ਆਖਿਆ, ਇਸ
 ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਬਚਨ ਸੁਣੋ ! ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਮਣ
 ਉੱਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸਵਰਗ ਦੀ ਮਾਰੀ ਮੈਨਾ ਉਹ ਦੇ ਸੱਜੇ ਅਤੇ ਖੱਬੇ
 ਖੜ੍ਹੀ ਮੀ 19 ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਕੋਣ ਕਾਹਾਬ ਨੂੰ ਭਰਮਾਏਗਾ ਜੇ ਉਹ
 ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਰਾਮੋਖ ਗਿਲਾਦ ਕੋਲ ਡਿੱਗ ਮਰੇ ? ਤਾਂ ਇੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਿਆ
 ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਿਆ 20 ਉਦ ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਯਹੋਵਾਹ
 ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰਮਾਵਾਂਗਾ । ਤਾਂ
 ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਖੁੰਢਿਆ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ? 21 ਉਸ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਜਾ ਕੇ ਇੱਕ
 ਝੂਠਾ ਆਤਮਾ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਂਗਾ । ਤਾਂ ਉਹ ਨੇ
 ਆਖਿਆ, ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰਮਾ ਲਏਂਗਾ ਅਤੇ ਜਿੱਤੋਂਗਾ । ਜਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਕਰ । 22 ਹੁਣ ਵੇਖੋ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ
 ਝੂਠਾ ਆਤਮਾ ਯਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਯਹ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬੁਰਿਆਈ ਬੋਲਿਆ
 ਹੈ ! 23 ਤਾਂ ਕਨਾਨਾਹ ਦੇ ਖੁੰਤਰ ਸਿਦਰੀਆਹ ਨੇ ਤੇੜੇ ਆਣ ਕੇ ਮੀਰਾਜਾਹ ਦੀ
 ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਕਿਸ ਰਾਹ ਥਾਈ
 ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘਿਆ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਬੋਲੇ ? 24 ਯਹ ਮੀਰਾਜਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਵੇਖ,
 ਤੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਜਦ ਤੂੰ ਅੰਦਰਲੀ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਲੁੱਕਣ ਨੂੰ ਵੜ੍ਹੇਂਗਾ ਉਦ ਤੂੰ ਵੇਖੇਂਗਾ
 ! 25 ਉਦ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਮੀਰਾਜਾਹ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਕੇ

ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਆਮੋਨ ਰੋਲ ਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਮ ਰੋਲ ਮੋੜ ਲੈ ਜਾ ੨੬ ਆਤੇ ਆਖ ਰਿ ਖਾਤਮਾਗ ਐਉਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਰਿ ਮੇਰੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਨਾਲ ਆਉਣ ਤੇੜੀ ਇਸ ਨੂੰ ਵੈਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਆਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਤੰਗੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਆਤੇ ਤੰਗੀ ਦਾ ਖਾਣੀ ਦਿਓ ! ੨੭ ਖਰ ਮੀਰਾਯਾਗ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਜੇਰਰ ਤੁਸੀਂ ਵਦੀ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਨਾਲ ਮੁੜ ਆਓ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਗ ਮੇਰੇ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ, ਨਾਲੇ ਉਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਜੇ ਲੋਰੇ, ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਦੇ ਸਭ ਸੁਣ ਲਓ ! ।

ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਮੋਤ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 22:29-35)

੨੮ ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਰਾਮੇਬ ਗਿਲਆਦ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹੇ ੨੯ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਭੇਮ ਵਟਾਰੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਵਾਂਗਾ ਖਰ ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਬਸਤਰ ਖਾਈ ਰੱਖ । ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਭੇਮ ਵਟਾਰੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ੩੦ ਖਰ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਰਬਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਰਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਰਿਮੇ ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਨਾਲ ਨਾ ਲੜਿਓ ੩੧ ਜਦ ਰਬਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਜ਼ਰੂਰ ਇਹੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਆਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਨੂੰ ਮੁੜੇ ਖਰ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਚਿੱਲਾਇਆ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਉਹ ਦੀ ਮਦਦ ਵੀ ਤੀ ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ੩੨ ਤਾਂ ਐਉਂ ਹੋਇਆ ਰਿ ਜਦ ਰਬਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਟ ਗਏ ੩੩ ਆਤੇ ਰਿਮੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਖੱਚੁ ਆਖਣਾ ਯਦੁਖ ਖਿੱਚ ਕੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਸੰਜੇ ਦੇ ਜੋੜ ਵਿੱਚ ਤੀਰ ਮਾਰਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਣੇ ਸਾਰਬੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਮੋੜ ਲੈ ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲੈ ਚੱਲ ਰਿਉਂ ਜੇ ਮੈਂ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ ੩੪ ਆਤੇ ਲੜਾਈ ਉਸ ਦਿਨ ਵੱਧ ਗਈ ਖਰ ਤਾਂ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਰਬ ਉੱਤੇ ਬੰਧਿਆ ਰਿਹਾ ਆਤੇ ਸੁਰਜ ਦੇ ਡੁੱਬਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ ।

੧੯

ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਨੂੰ ਨਬੀ ਦੀ ਫਟਕਾਰ

੧ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਸਲਾਮਤੀ ਨਾਲ ਮੁੜਿਆ । ੨ ਤਦ ਹਨਾਨੀ ਗੈਬਦਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂ ਉਸ

ਦੇ ਮਿਲਣ ਲਈ ਨਿੱਕਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਕੀ ਤੂੰ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਤੋਂ ਖਿਣ ਰਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਿਆਰ ਰਹੇ? ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਗੇਵਾਗ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕਹਿਰਵਾਨ ਹੈ ੩ ਤਾਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਗੁਣ ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਟੁੰਡਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦਫਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਆਖਣਾ ਦਿਲ ਲਾਇਆ ਹੈ ।

ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ

੪ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਫੇਰ ਬਏਰਸਥਾ ਤੋਂ ਅਫਰਾਈਮ ਦੇ ਖਗਾਡਾਂ ਤੱਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫਿਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਉ-ਦਾਇਆਂ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ੫ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗਡਾਂ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਈਂ ਸਹਿਰ ਸਹਿਰ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੇ ੬ ਅਤੇ ਨਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਕਰੋ ਸਮਝ ਨਾਲ ਕਰੋ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਦਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਗੇਵਾਗ ਵੱਲੋਂ ਨਿਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ ੭ ਗੁਣ ਅਗੇਵਾਗ ਦਾ ਭੈ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਸੇ ਸੰਭਲ ਕੇ ਰੰਮ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਅਗੇਵਾਗ ਵਿੱਚ ਬੇ ਨਿਆਈਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਖੱਖਵਾਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵੱਢੀ ਚੱਲਦੀ ਹੈ ੮ ਅਤੇ ਅਰੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਗੇਸਾਫਾਟ ਨੇ ਲੇਵੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਨਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਝਗੜਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਰੂਮਲਮ ਨੂੰ ਮੁੜੇ ੯ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਗੀਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਭੈ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੁਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ । ੧੦ ਜਦ ਕਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇ ਜੋ ਆਖਮ ਦੇ ਖੂਨ ਜਾਂ ਬਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਹੁਰਮਨਾਮੇ ਜਾਂ ਬਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਨਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਵਾਸਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਕਿ ਉਹ ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਧ ਨਾ ਕਰਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਕਹਿਰ ਉਤਰੇ । ਇਹ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ ?? ਅਤੇ ਵੇਖੋ, ਅਗੇਵਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰਕਾਗ ਖਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਤੁਹਾਡਾ ਮੁਖੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਬਦਕਾਗ ਹੈ ਜੋ ਅਗੂਦਾਗ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਹਾਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਲੇਵੀ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਹੁੰਦੇਦਾਰ ਹੋਣਗੇ । ਤੁਹਾਡੇ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰੋ ਅਤੇ ਅਗੇਵਾਗ ਭਲੇ ਖੁਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ।

ਜਾਂਦੇਮ ਦੇ ਨਾਲ ਯੁੱਧ

੧ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੋਯਾਬੀ ਅਤੇ ਅੰਮੋਨੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਹੋਰ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਅਹੋਮਾਫਾਟ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਜਾਏ ੨ ਤਾਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਅਹੋਮਾਫਾਟ ਨੂੰ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਰੁੱਦਰ ਦੇ ਧਾਰ ਯਾਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਭਾਰੀ ਦਲ ਤੇਰੇ ਟਾਰਕੇ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਖ, ਉਹ ਹਸਮੋਨ ਤਾਮਾਰ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜੋ ਏਨ ਗਦੀ ਹੈ ੩ ਤਾਂ ਅਹੋਮਾਫਾਟ ਨੇ ਭੈ ਖਾ ਕੇ ਅਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਵਰਤ ਲਈ ਮਾਰੇ ਅਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਡੱਡੀ ਖਿਟਵਾਈ ੪ ਅਤੇ ਅਹੂਦਾਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਧਾਮੋਂ ਮਹਾਇਤਾ ਮੰਗਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਨਾਲੇ ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਲਈ ਜਾਏ ੫ ਅਤੇ ਅਹੋਮਾਫਾਟ ਅਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਅਹੂਦਮਲਮ ਦੀ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਵੇਹੜੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ੬ ਉਸ ਆਖਿਆ, ਜੇ ਅਹੋਵਾਹ ਮਾਡੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਕੀ ਤੂੰ ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਉੱਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ? ਅਤੇ ਕੀ ਤੂੰ ਹੀ ਮਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ? ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਐਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਟਾਰਕਾ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ੭ ਜੇ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਕੀ ਤੂੰ ਹੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕੱਢ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਯਾਰਾਮ ਦੀ ਅੰਸ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ? ੮ ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਲਈ ਇੱਕ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਐਉਂ ਆਖ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ੯ ਕਿ ਜਦ ਕੋਈ ਕਦੀ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਜਾ ਖਵੇ ਜਿਵੇਂ ਤਲਵਾਰ ਜਾਂ ਨਿੱਘਾਂ ਜਾਂ ਬਵਾ ਜਾਂ ਕਾਲ ਅਤੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਭਵਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਤੇਰੇ ਹਜ਼ੂਰ ਖੜੇ ਹੋਈਏ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਇਸ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਯੋਰੜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਤੂੰ ਸੁਣ ਲਵੇਂ ਅਤੇ ਬਚਾ ਦੇਵੇਂ ੧੦ ਹੁਣ ਤੂੰ ਵੇਖ ਕਿ ਅੰਮੋਨੀ ਅਤੇ ਮੋਯਾਬੀ ਅਤੇ ਸੋਯੀਰ ਧਰਾੜ ਦੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਜਦ ਉਹ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਹੱਲਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਸਗੋਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੁੜ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ?? ਵੇਖ, ਉਹ ਮਾਨੂੰ ਕਿਹੇ ਜਿਹਾ ਬਦਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜਾ ਤੂੰ ਮਾਨੂੰ ਮਿਲਖ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕੱਢਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ! ੧੨ ਜੇ ਮਾਡੇ ਧਰਮੇਸੁਰ, ਕੀ ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿੱਘਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਂਗਾ ? ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਵੱਡੇ ਦਲ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜੇ ਮਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਮਾਡੀ ਕੁੜ ਤਾਰਤ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਅਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕਰੀਏ ਧਰ ਮਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਲਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ੧੩ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਅਹੂਦੀ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬਚਿਆਂ, ਯੋਰਤਾਂ

ਆਤੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸਮੇਤ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੇ । ੧੪ ਉਦ ਸਭਾ ਵਿੱਚੋਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲੋਕੀ ਉੱਤੇ ਜੋ ਆਮਫ ਦੀ ਵੰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਆਤੇ ਜ਼ਰਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਤੇ ਬਨਾਯਾਹ ਦਾ ਖੋਤਾ ਤੇ ਯੀਏਲ ਦਾ ਖੜ੍ਹੇ ਤੇ ਮਤਨਯਾਹ ਦਾ ਖੜ੍ਹੇ ਤੇ ਮੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਉਤਰਿਆ ੧੫ ਆਤੇ ਉਸ ਆਖਿਆ, ਹੇ ਯਹੂਦਾਹ ਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਵਸਨੀਕੇ ਆਤੇ ਹੇ ਖਾਤਮਾਹ ਯਹੋਸਾਫਾਟ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਸੁਣੋ ! ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੱਡੇ ਦਲ ਦੇ ਰਾਹਨ ਨਾ ਡਰੋ, ਨਾ ਆਖਰੋ ! ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਲੜਾਈ ਤੁਹਾਡੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੈ ੧੬ ਤੁਸੀਂ ਕੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟਾਰਾ ਰਹਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਜਾਣਾ । ਵੇਖੋ, ਉਹ ਮੀਮ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਰੂਏਲ ਦੀ ਉਜਾੜ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਵਾਦੀ ਦੇ ਸਿਰੇ ਉੱਤੇ ਧਾਓਗੇ ੧੭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਥਾਂ ਲੜਨਾ ਨਹੀਂ ਯਵੇਂਗਾ, ਹੇ ਯਹੂਦਾਹ ਆਤੇ ਯਰੂਸਲਮ, ਤੁਸੀਂ ਖਾਲ ਥੰਨ ਕੇ ਚੁੱਖ-ਚਾਖ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣਾ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਬਚਾਓ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੈ ਵੇਖਣਾ ! ਨਾ ਡਰੋ, ਨਾ ਆਖਰੋ । ਕੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਾਰੇ ਲਈ ਚੱਲਣਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਆਗ-ਸੰਗ ਹੈ ੧੮ ਤਾਂ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਸਿਰ ਨਿਵਾ ਕੇ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਝੁਕਿਆ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਾਹ ਆਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਆੱਗੇ ਡਿੱਗ ਕੇ ਉਹ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ੧੯ ਆਤੇ ਰਾਯੀਆਂ ਤੇ ਰੋਗੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਵੱਡੀ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸਤੁਤ ਰਹਨ ਲੱਗੇ ੨੦ ਆਤੇ ਉਹ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਉੱਠ ਕੇ ਤਰੇਕ ਦੀ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਗਏ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਨੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਆਖਿਆ, ਹੇ ਯਹੂਦਾਹ ਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਵਸਨੀਕੇ ਸੁਣੋ ! ਆਖਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਭਰੇਸਾ ਰੱਖੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਰਾਇਮ ਰਹੋਗੇ । ਉਸ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਫਲ ਹੋਵੋਗੇ ੨੧ ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੀ ਯਰਜਾ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰ ਲਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਗਵੱਯਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਰ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਸੈਨਾ ਦੇ ਆੱਗੇ-ਆੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਯਵਿੱਤਰ ਬਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਤੁਤ ਰਹਨ ਆਤੇ ਆਖਣ, ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰੋ, ਉਹ ਦੀ ਦਯਾ ਜੋ ਸਦਾ ਦੀ ਹੈ ੨੨ ਜਦ ਉਹ ਗਾਉਣ ਆਤੇ ਉਸਤੁਤ ਰਹਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆੱਮੇਨੀਆਂ ਆਤੇ ਮੋਆਬੀਆਂ ਆਤੇ ਸਈਰ ਯਰਬਤ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦਾਹ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਛਹਿ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ ਸੋ ਉਹ ਮਾਰੇ ਗਏ । ੨੩ ਕਿਉਂ ਜੋ ਆੱਮੇਨੀ ਆਤੇ ਮੋਆਬੀ ਸਈਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਕੇ ਮੋਟ ਦੇਣ ਆਤੇ ਜਦ ਉਹ ਸਈਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾ ਚੁੱਕੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਖਮ ਵਿੱਚ ਟਿੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵੱਢਣ ਲੱਗ ਪਏ ੨੪ ਆਤੇ ਜਦ ਯਹੂਦਾਹ ਨੇ ਉਜਾੜ ਦੇ ਬਰਜ ਉੱਤੇ ਖੁੱਜ ਕੇ ਉਸ ਵੱਡੇ

ਦਲ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਵੇਖੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ
 ਰੋਈ ਨਾ ਬਚਿਆ ! ੨੫ ਜਦ ਅਹੋਮਾਫਾਟ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਲ
 ਲੁੱਟਣ ਲਈ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਥਾਂ ਉੱਤੇ ਏਨਾ ਮਾਲ ਧਨ ਅਤੇ ਬਹੁਮੁੱਲੀਆਂ
 ਵਸਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਜਾਈਆਂ ਨਾ ਜਾ ਸਕੀਆਂ ਅਤੇ ਲੁੱਟ
 ਦਾ ਮਾਲ ਏਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਲੁੱਟਦੇ ਰਹੇ ੨੬ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਦਿਨ
 ਉਹ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਅਹੋਵਾਹ
 ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕ ਆਖਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਅੱਜ ਤੱਕ ਬਰਾਬਰ
 ਦੀ ਵਾਦੀ ਹੈ ੨੭ ਤਦ ਉਹ ਮੁੜੇ, ਅਹੁਦਾਹ ਅਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਦਾ ਹਰ ਇੱਕ ਖੁਰਮ
 ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਹੋਮਾਫਾਟ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਅਰੁਮਲਮ
 ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਣ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੈਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਬਖਸ਼ੀ ਸੀ
 ੨੮ ਸੋ ਉਹ ਸਿਤਾਰਾਂ, ਬਰਬਤਾਂ ਅਤੇ ਤੁਰਹੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਅਹੋਵਾਹ
 ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਆਏ ੨੯ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਭੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸਾਂ ਦਿਆਂ ਸਾਰਿਆਂ
 ਰਾਜਾਂ ਉੱਤੇ ਪੈ ਗਿਆ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨਾਲ
 ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ੩੦ ਸੋ ਅਹੋਮਾਫਾਟ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਚੈਨ
 ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਆਰਾਮ ਬਖਸ਼ਿਆਂ ।

ਅਹੋਮਾਫਾਟ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਅੰਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 22:41-50)

੩੧ ਅਹੋਮਾਫਾਟ ਅਹੁਦਾਹ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ । ਜਦ ਉਹ ਰਾਜ ਕਰਨ
 ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਖੈਤੀਆਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਖੰਝੀ ਮਾਲ ਰਾਜ
 ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਅਚੂਬਾਹ ਸੀ ਜੋ ਮਿਲਰੀ ਦੀ ਧੀ ਸੀ
 ੩੨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਆਮਾ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਨਾ
 ਮੁੜਿਆ ਧਰ ਉਹੋ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਸੀ ੩੩ ਤਾਂ
 ਵੀ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨ ਗਟਾਏ ਨਾ ਗਏ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ
 ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਸੀ ੩੪ ਅਤੇ ਅਹੋਮਾਫਾਟ ਦੇ ਬਾਰੀ
 ਕੰਮ ਆਦ ਤੋਂ ਅੰਤ ਤੱਕ ਗਨਾਨੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੇਹੂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹਨ
 ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ ੩੫ ਇਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ
 ਅਹੁਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਅਹੋਮਾਫਾਟ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਅਹਜਯਾਹ
 ਨਾਲ ਮੇਲ ਕੀਤਾ ਜੋ ਬਹੁਤ ਬੁਰਿਆਈ ਕਰਦਾ ਸੀ ੩੬ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ
 ਨਾਲ ਮੇਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਰਸੀਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਜਗਜ਼ ਬਣਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਅਸਯੋਨ-ਗਬਰ ਵਿੱਚ ਜਗਜ਼ ਬਣਾਏ ੩੭ ਤਦ ਦੋਦਾਵਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਅਜ਼ਰ
 ਨੇ ਜੋ ਮਾਰੇਸਾਹ ਦਾ ਸੀ ਅਹੋਮਾਫਾਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਗੰਮ ਵਾਚਿਆ ਕਿ ਇਸ ਲਈ

ਰਿ ਤੂੰ ਆਗਜ਼ਯਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕੀਤਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੇਰੇ ਬਣਾਏ ਨੂੰ ਤੇੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਉਹ ਜਗਜ਼ ਆਜਿਹੇ ਟੁੱਟੇ ਰਿ ਤਰਸੀਸ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ ।

੨੧

੧ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਮਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਾਊਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਵੱਧਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਰਾਮ ਉਸ ਦੇ ਬਾਂਗਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ।

ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਯਹੋਰਾਮ ਦਾ ਰਾਜ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 8:17-24)

੨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਜੋ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ ਉਹ ਇਹ ਸਨ, ਆਜ਼ਰਯਾਹ, ਯਹੀਏਲ, ਜਕਰਯਾਹ, ਆਜ਼ਰਯਾਹ, ਮੀਕਾਏਲ ਅਤੇ ਸਫਟਯਾਹ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸਨ ੩ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਮੋਨਾ ਅਤੇ ਥਗੁ ਮੁੱਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਟਿਨਾਮ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਗੜਾਂ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰ ਸਣੇ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਰਾਜ ਯਹੋਰਾਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਜੇਠਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ੪ ਜਦ ਯਹੋਰਾਮ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਖੱਕਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਕੜਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢ ਮੁੱਟਿਆ ੫ ਯਹੋਰਾਮ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਬੱਤੀਆਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਅੱਠ ਮਾਲ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ੬ ਅਤੇ ਉਹ ਆਗਬ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਾਂਗ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਤੁਰਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਆਗਬ ਦੀ ਧੀ ਉਹ ਦੀ ਗਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਉਹ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾ ਸੀ ੭ ਫੇਰ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦਾਊਦ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਮੋਟਣਾ ਨਾ ਚਾਹਿਆ ਉਸ ਨੇਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਉਸ ਦਾਊਦ ਨਾਲ ਬੰਨਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਵੰਸ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਇੱਕ ਚਰਾਗ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ੮ ਉਹ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਦੇਮੀ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਆਰੀ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਾਜਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ੯ ਤਾਂ ਯਹੋਰਾਮ ਆਪਣੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਰਬਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲਿਆ ਅਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉੱਠ ਕੇ ਆਦੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਰਬਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੋਰ ਲਿਆ ਸੀ ਮਾਰਿਆ ੧੦ ਮੈਂ ਆਦੇਮ ਅੱਜ ਤੱਕ ਯਹੂਦਾਹ ਤੋਂ ਆਰੀ ਹੋ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਲਿਬਨਾਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ । ੧੧ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਨੇ

ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਰਬਤਾਂ ਉੱਤੇ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਭਚਾਰੀ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ?੨ ਤਾਂ ਏਲੀਯਾਗ ਨਬੀ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੱਤਰ ਆਇਆ ਕਿ ਯਹੋਵਾਗ ਤੇਰੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਐਉਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਤੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਯਹੋਸਾਫਾਟ ਦੇ ਰਾਗ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਨਾ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਮਾ ਦੇ ਰਾਗ ਉੱਤੇ ਤੁਰਿਆ ਹੈਂ ?੩ ਮਗੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਰਾਗ ਉੱਤੇ ਤੁਰਿਆ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਭਚਾਰੀ ਬਣਾਇਆ ਜਿਦਾਂ ਅਗਾਥ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੇ ਰੀਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦੀ ਅੰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੇ ਮਨ ਰਤਲ ਵੀ ਰੀਤਾ ?੪ ਮੇ ਵੱਖ, ਯਹੋਵਾਗ ਤੇਰੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖੱਤਰਾਂ ਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਗਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਮਾਰੀ ਮਿਲਖ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਬਵਾ ਨਾਲ ਮਾਰੇਗਾ ?੫ ਅਤੇ ਤੂੰ ਆਂਦਰਾਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਖਤ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੇਰੀਆਂ ਆਂਦਰਾਂ ਉਮ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਰਾਰਨ ਨਿੱਤ ਖਰਤੀ ਨਿੱਕਲਦੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ! ?੬ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਯਹੋਰਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਅਰਬੀਆਂ ਦੇ ਜੋ ਚੂਸੀਆਂ ਦੀ ਵੱਲ ਰਹਿੰਦੇ ਮਨ ਰੂਹ ਨੂੰ ਖਰੇਰਿਆ ਹੈ ?੭ ਮੇ ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਰੇ ਉਮ ਵਿੱਚ ਆ ਵੜੇ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਜੋ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਖੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਉਮ ਦੀਆਂ ਗਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਯਹੋਆਗਾਜ ਦੇ ਬਿਨਹਾਂ ਜੋ ਉਮ ਦਾ ਮਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਖੱਤਰ ਮੀ ਰੋਈ ਖੱਤਰ ਬਾਰੀ ਨਾ ਰਿਹਾ ?੮ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਰੇ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਆਂਦਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਉਮ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਰੋਈ ਦਾਹੂ ਨਹੀਂ ਮੀ ?੯ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਮੋਂ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਦੋ ਮਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਐਉਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਮ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦੇ ਰਾਰਨ ਉਮ ਦੀਆਂ ਆਂਦਰਾਂ ਨਿੱਕਲ ਪਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਭੈੜੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੋਇਆ ਅਤੇ ਉਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਮ ਦੇ ਲਈ ਅੱਗ ਨਾ ਬਾਲੀ ਜਿਦਾਂ ਉਮ ਦੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਲਈ ਬਾਲਦੇ ਮਨ ੨੦ ਉਹ ਬੱਤੀਆਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦ ਉਹ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਮ ਨੇ ਅੱਠ ਮਾਲ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਬਿਨਹਾਂ ਮਾਤਮ ਕੁਚ ਰਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦੱਬਿਆ ਖਰ ਮਾਰੀ ਰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਦੱਬਿਆ ।

ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਅਰਜਯਾਗ ਦਾ ਰਾਜ
(2 ਰਾਜਿਆਂ 8:25-29, 9:21-28)

੧ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਖੁੱਤਰ ਅਹਜ਼ਬਾਹ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਾਇਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਸ ਜੱਬੇ ਨੇ ਜੋ ਅਰਬੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਮੀ ਮਾਰੇ ਵੱਡੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰ ਰ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਮੈਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਅਹੋਰਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਹਜ਼ਬਾਹ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ੨ ਅਹਜ਼ਬਾਹ ਬਿਯਾਲੀ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦ ਉਹ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਰਗ ਰਾਜ ਰੀਤਾ । ਉਹ ਦੀ ਖਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਅਬਲਯਾਹ ਮੀ ਜੋ ਆਮਰੀ ਦੀ ਯੀ ਮੀ ੩ ਉਹ ਵੀ ਅਹਾਬ ਦੇ ਅਰਾਣੇ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤਰਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਦੀ ਖਾਤਾ ਉਹ ਨੂੰ ਬੁਰਿਆਈ ਦੀ ਮਲਾਹ ਦਿੰਦੀ ਮੀ ੪ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬਦੀ ਰੀਤੀ ਜਿਦਾਂ ਅਹਾਬ ਦੇ ਅਰਾਣੇ ਨੇ ਰੀਤੀ ਮੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਮਰਨ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਦੇ ਉਹੀ ਮਲਾਹਰਾਰ ਮਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਹੋਈ ੫ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਲਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਅਹਾਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਹੋਰਾਮ ਮਣੇ ਅਰਾਮ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਹਜ਼ਾਏਲ ਨਾਲ ਰਾਮੋਬ ਗਿਲਆਦ ਵਿੱਚ ਲੜਨ ਲਈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਰਾਮੀਆਂ ਨੇ ਅਰਾਮ ਨੂੰ ਫੱਟੜ ਰੀਤਾ ੬ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੱਟਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਰਹਾਉਣ ਲਈ ਅਿਜ਼ਰਾਏਲ ਵੱਲ ਖੁੜਿਆ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਨੂੰ ਰਾਮਾਹ ਵਿੱਚ ਅਰਾਮ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਹਜ਼ਾਏਲ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੇ ਮਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਲੱਗੇ ਮਨ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਅਹੋਰਾਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਜ਼ਬਾਹ ਅਹਾਬ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਹੋਰਾਮ ਨੂੰ ਅਿਜ਼ਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਤੱਰਣ ਲਈ ਗਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਮੀ । ੭ ਅਹਜ਼ਬਾਹ ਦਾ ਨਾਮ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਅਰਾਮ ਦੇ ਰੋਲ ਗਿਆ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਜਦ ਉਹ ਖੁੱਚਿਆ ਤਾਂ ਨਿਮਸੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ, ਅਹੋਰਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਅਹਾਬ ਦੇ ਅਰਾਣੇ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਮੀ । ੮ ਜਦ ਯਹੂ ਅਹਾਬ ਦੇ ਅਰਾਣੇ ਦਾ ਨਿਯਾਂ ਰ ਰ ਰਿਹਾ ਮੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਹਜ਼ਬਾਹ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਹਜ਼ਬਾਹ ਦੀ ਮੇਵਾ ਰਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰ ਸੁੱਟਿਆ ੯ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਅਹਜ਼ਬਾਹ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਜਿਹੜਾ ਮਾਮਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਲੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ ਮੈਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਰੇ ਯਹੂ ਰੋਲ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਤਲ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਬਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਆਖਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਹ ਅਹੋਸਾਫਾਟ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ ਜੋ ਆਖਣੇ ਮਾਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਚਾਹਵੰਦ ਰਿਹਾ ਮੈਂ ਅਹਜ਼ਬਾਹ ਦੇ ਅਰਾਣੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮੰਭਾਲਣ ਦੀ ਸਰਤੀ ਨਾ ਰਹੀ ।

ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਸਾਈ ਯਬਲਯਾਹ ਦਾ ਸ਼ਾਜ

(2 ਸਾਜਿਆਂ 11:1-3)

੧੦ ਜਦ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਭਾਤਾ ਯਬਲਯਾਹ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉੱਠ ਕੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੀ ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਜ-ਵੰਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਰਰ ਦਿੱਤਾ ?? ਖਰ ਖਾਤਸਾਹ ਦੀ ਯੀ ਯਹੋਸਬਥ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਸ ਨੂੰ ਖਾਤਸਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਭਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਚੋਰੀ ਲੈ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਦਾਈ ਨੂੰ ਸੌਣ ਵਾਲੀ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੇ ਯਹੋਰਾਮ ਖਾਤਸਾਹ ਦੀ ਯੀ ਯਹੋਯਾਦਾ ਜਾਜਰ ਦੀ ਇਸਤਰੀ ਯਹੋਸਬਥ ਨੇ ਜੋ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਭੈਣ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਯਬਲਯਾਹ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਲੁਕਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਤਲ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀ ?੨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਖਰਭੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਛੇ ਸਾਲ ਲੁੱਕਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਯਬਲਯਾਹ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਜ ਕਰਦੀ ਸੀ ।

੨੩

ਯਬਲਯਾਹ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਵਿਦਰੋਹ

(2 ਸਾਜਿਆਂ 11:4-16)

੧ ਸੱਤਵੇਂ ਸਾਲ ਯਹੋਯਾਦਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਰੜਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯਰਥਾਤ ਯਹੋਰਾਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਜ਼ਰਯਾਹ ਤੇ ਯਹੋਗਾਨਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਇਸਮਾਏਲ ਤੇ ਉਬੇਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਜ਼ਰਯਾਹ ਤੇ ਯਦਾਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਾਮੇਯਾਹ ਤੇ ਜਿਕਰੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਲੀਸਾਫਾਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨੇਮ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ੨ ਉਹ ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਖੁੰਮੇ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਇਸਮਾਏਲ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ੩ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਸਭਾ ਨੇ ਖਰਭੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਖਾਤਸਾਹ ਨਾਲ ਨੇਮ ਬੰਨਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਵੇਖੋ, ਇਹ ਸ਼ਾਜਕੁਮਾਰ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਵਿਖੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਸ਼ਾਜ ਕਰੇਗਾ ੪ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨਾ । ਜਾਜਰਾਂ ਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਸਬਤ ਨੂੰ ਆ ਕੇ ਫਾਟਰਾਂ ਦੇ ਦਰਬਾਨ ਹੋਣ ੫ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਸਾਗੀ ਮਹਿਲ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇ ਤੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਬੁਨਿਆਦ ਦੇ ਫਾਟਰ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਵੇਹੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ੬ ਖਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੋ ਲੋਢੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਾ ਆਵੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਹਨ ਖਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਜੁਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਸਾਖੀ ਕਰਨ ੭ ਅਤੇ ਲੋਢੀ ਆਪਣੇ ਗਥਿਆਰ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਖਾਤਸਾਹ ਨੂੰ ਚੁਫੇਰਿਓ ਘੋਰੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਭਵਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਵੇ ਉਹ

ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਮੇਂ ਤੁਮੀਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਜਾਂਦਿਆਂ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਹਿਓ ^੯ ਮੇਂ ਲੇਵੀਆਂ ਤੇ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਮਭ ਰੁਝ ਉਵੇਂ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਯਾਦਾ ਜਾਜਰ ਨੇ ਹੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਮਥਤ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਮਥਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਨ ਲਿਆ ਰਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਯਾਦਾ ਜਾਜਰ ਨੇ ਵਾਰੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਮੀ ^੯ ਅਤੇ ਯਹੋਯਾਦਾ ਜਾਜਰ ਨੇ ਦਾਉਦ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀਆਂ ਬਰਛੀਆਂ ਤੇ ਫਰੀਆਂ ਤੇ ਢਾਲਾਂ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਮਨ ਮੈਂਦਰਿਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ, ^{੧੦} ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਸਮਤਰ ਗੱਬ ਵਿੱਚ ਫੜੇ ਮਨ ਭਵਨ ਦੇ ਸੱਜੇ ਖੂੰਜਿਓ ਲੈ ਕੇ ਭਵਨ ਦੇ ਖੱਬੇ ਖੂੰਜੇ ਤੱਕ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਭਵਨ ਦੇ ਲਾਭੇ-ਲਾਭੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹ ਦਿੱਤਾ ?? ਉਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆ ਕੇ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮੁਰਟ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਖੀ ਨਾਮਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਗ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਯਹੋਯਾਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਮਸਗ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਖਾਤਮਾਗ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇ ! ^{੧੨} ਜਦ ਅਬਲਯਾਗ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੋਲਾ ਸੁਣਿਆ ਜੋ ਦੌੜ-ਦੌੜ ਕੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੀ ਉਧਮਾ ਰਹ ਰਹੇ ਮਨ ਤਾਂ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਆਈ । ^{੧੩} ਜਦ ਨਿਗਾਹ ਰੀਤੀ ਤਾਂ ਵੇਖੋ, ਖਾਤਮਾਗ ਆਪਣੇ ਬੰਮਹ ਦੇ ਕੋਲ ਫਾਟਰ ਵੱਲ ਖੜ੍ਹਾ ਮੀ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਤੇ ਤੁਰਹੀ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਕੋਲ ਮਨ ਅਤੇ ਦੇਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਖੁਸੀਆਂ ਮਨਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਤੁਰਹੀਆਂ ਵਜਾਉਂਦੇ ਮਨ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਉਧਮਾ ਰਹਨ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਮਨ ਮੇਂ ਅਬਲਯਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੀੜੇ ਖਾੜੇ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਦਿੱਤੀ ਬੋਲੀ, ਗਦਰ ਵੇ ਗਦਰ ! ^{੧੪} ਉਦ ਯਹੋਯਾਦਾ ਜਾਜਰ ਨੇ ਮੈਂ-ਮੈਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਫੌਜ ਦੇ ਹਾਰਮ ਮਨ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਰਿਉਹ ਨੂੰ ਖਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਰਾਓਂ ਲੈ ਜਾਓ ਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਉਹ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਆਵੇ ਉਹ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢਿਆ ਜਾਵੇ ਰਿਉਂ ਜੋ ਜਾਜਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਉਹ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਮਾਰੋ ^{੧੫} ਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਗੱਬ ਖਾਏ ਅਤੇ ਜਦ ਉਹ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਖੋੜਿਆਂ ਦੇ ਫਾਟਰ ਕੋਲ ਆਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ।

ਯਹੋਯਾਦਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 11:17-20)

^{੧੬} ਫੇਰ ਯਹੋਯਾਦਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨੇਮ ਬੰਨਿਆ ਰਿਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਧਰਜਾ ਹੋਣ ^{੧੭} ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਬਕਾਲ ਦੇ

ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵੜ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਤੇ ਮੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਹੀ ਚਰਨਾ-ਚੂਰ ਕਰ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਬਾਲਾ ਦੇ ਖੁਜਾਰੀ ਮੱਤਾਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮਾਰ ਛੱਡਿਆ 1੮ ਅਤੇ ਯਹੋਯਾਦਾ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਗਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਜਰਾਂ ਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਹੇਠ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਊਦ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਉੱਤੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਥਾਧਿਆ ਕਿ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਹੋਮ ਬਲੀਆਂ ਅਨੰਦਤਾਈ ਤੇ ਗਾਉਣੇ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਊਦ ਦੇ ਗੁਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਜਿਵੇਂ ਮੁਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ 1੯ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਉੱਤੇ ਦਰਬਾਨ ਰੱਖੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਜਣਾ ਜੋ ਰਿਸੇ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਅਸੁੱਧ ਹੋਵੇ ਨਾ ਵੜੇ ੨੦ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੈਂ-ਮੈਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰੀਫਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਾਰਮਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਚੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਗਾਹ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਕੀਤਾ ੨1 ਅਤੇ ਦੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਸੀ । ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਬਲਯਾਹ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ ।

੨੪

ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਯੋਯਾਸ ਦਾ ਰਾਜ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 12:1-16)

1 ਯੋਯਾਸ ਮੱਤਾਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦ ਉਹ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ । ਉਸ ਨੇ ਚਾਲ੍ਹੀ ਮਾਲ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸੀਬਯਾਹ ਸੀ ਜੋ ਬਣੇਰਸੁਬਾ ਦੀ ਸੀ ੨ ਅਤੇ ਯੋਯਾਸ ਯਹੋਯਾਦਾ ਜਾਜਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਸੀ ੩ ਯਹੋਯਾਦਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਇਸਤਰੀਆਂ ਵਿਆਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਤੇ ਧੀਆਂ ਜੰਮੀਆਂ ੪ ਇਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਐਉਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਯੋਯਾਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ ੫ ਮੈਂ ਉਸ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਜਾ ਕੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਖਾਸੇ ਹਰ ਮਾਲ ਆਪਣੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਛੇਤੀ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਵੀ ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਛੇਤੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ੬ ਤਦ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਹੋਯਾਦਾ ਖਰਯਾਨ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਕਿ ਤੂੰ ਲੇਵੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਕਿਉਂ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ

ਉਹ ਸਾਖੀ ਦੇ ਤੰਬੂ ਲਈ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਸਭਾ ਉੱਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦਾਮ ਖੁਸਾ ਦਾ ਮਸੂਲ ਲਿਆਇਆ ਰਹਨ ?^੭ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਦੁਸਟ ਯਹੂਦਾ ਯਬਲਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਮੋਘ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਰੀਤੀਆਂ ਗੋਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਠਾਲਾਂ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ^੮ ਮੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਹੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸੰਦੂਕ ਬਣਾ ਕੇ ਉਹ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ^੯ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਡੱਡੀ ਖਿਟਾਈ ਕਿ ਲੋਰੀ ਉਹ ਮਸੂਲ ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਦਾਮ ਖੁਸਾ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲਈ ਲਿਆਉਣ^{੧੦} ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਸਰਦਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਰੀ ਖੁਸ ਹੋਏ ਅਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਉਸ ਸੰਦੂਕ ਵਿੱਚ ਖਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਜਦ ਤੱਕ ਇਹ ਕੰਮ ਖੁਸਾ ਨਾ ਕਰ ਲਿਆ^{੧੧} ਜਦ ਸੰਦੂਕ ਲੋਈਆਂ ਦੇ ਗੱਥੀਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਖੁੱਜਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਰਕਮ ਹੈ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਲਿਖਾਰੀ ਅਤੇ ਯਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਦੇ ਅਫਸਰ ਨੇ ਆ ਕੇ ਸੰਦੂਕ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਫੇਰ ਉਸ ਦੇ ਬਾਂ ਤੇ ਰਖਵਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਲਈ^{੧੨} ਫੇਰ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਯਹੋਯਾਦਾ ਨੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਰਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਤਰਖਾਣਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਲੋਗਰਾਂ ਅਤੇ ਠਠੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਮਜਦੂਰੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ^{੧੩} ਮੇ ਕਾਰੀਗਰ ਲੱਗ ਗਏ ਅਤੇ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੱਥੀਂ ਖੁਸਾ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਖਹਿਲੀ ਗਲਤ ਉੱਤੇ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਨੂੰ ਖੱਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ^{੧੪} ਜਦ ਉਹ ਨੂੰ ਮੁਕਾ ਚੁੱਕੇ ਤਾਂ ਬਾਰੀ ਦੀ ਚਾਂਦੀ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਯਹੋਯਾਦਾ ਦੇ ਕੋਲ ਲੈ ਆਏ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਲਈ ਭਾਂਡੇ ਯਰਥਾਤ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਅਤੇ ਕੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਬਣੇ ਅਤੇ ਉਹ ਯਹੋਯਾਦਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਰੋਮ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ।

ਯਹੋਯਾਦਾ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਯੋਯਾਸ ਦਾ ਖਤਨ

^{੧੫} ਯਹੋਯਾਦਾ ਬੁੱਢਾ ਤੇ ਸਭਾ ਖੁਸ ਹੋ ਕੇ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਸੌ ਤੀਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ^{੧੬} ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਦੱਬਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਭਵਨ ਲਈ ਨੇਰੀ ਰੀਤੀ

ਮੀ ?^{੧੭} ਯਹੋਯਾਦਾ ਦੇ ਮਰਨ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣੀ ?^{੧੮} ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਟੁੰਡਾਂ ਅਤੇ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਯੂਜਾ ਰਹਨ ਲੱਗ ਪਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਭੁੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਉੱਤੇ ਰਹਿਰ ਆ ਪਿਆ ?^{੧੯} ਤਾਂ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲ ਮੋੜ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੰਨ ਨਾ ਲਾਇਆ ^{੨੦} ਤਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਯਹੋਯਾਦਾ ਜਾਜਕ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਜ਼ਰਖਾਹ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਿਆ । ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ? ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ^{੨੧} ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨਾਲ ਉਹ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ^{੨੨} ਅਤੇ ਯੋਯਾਮ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਯਹੋਯਾਦਾ ਦੇ ਧਰਉਪਕਾਰ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਯਾਦ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ । ਉਸ ਨੇ ਮਰਨ ਦੇ ਵੇਲੇ ਆਖਿਆ, ਯਹੋਵਾਹ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖੇ ਅਤੇ ਬਦਲਾ ਲਵੇ ! ।

ਯੋਯਾਮ ਦੇ ਗਾਜ ਦਾ ਅੰਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ

^{੨੩} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਚੜਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਉੱਖਤ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਰਾ ਮਾਲ ਲੁੱਟ ਕੇ ਦਮਿਸਕ ਦੇ ਗਾਜਾ ਦੇ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ^{੨੪} ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜੱਥਾ ਹੀ ਆਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਸੋਂ ਹਰਾ ਦਿੱਤੀ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੋਯਾਮ ਨੂੰ ਉਹ ਦੀ ਕੀਤੀ ਦਾ ਬਦਲਾ ਦਿੱਤਾ ^{੨੫} ਅਤੇ ਜਦ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਮੁੜ ਗਏ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਗੀ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੇ ਯਹੋਯਾਦਾ ਜਾਜਕ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਦੱਬਿਆ ਪਰ ਖਾਤਮਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਦੱਬਿਆ ^{੨੬} ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਪਕਾਉਣ ਵਾਲੇ

ਇਹ ਹਨ, ਅੰਮੋਨਣ ਸਿਮਯਾਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਜਾਬਾਦ, ਮੋਯਾਬਣ ਸਿਮਯੀਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਹੋਜਾਬਾਦ ੨^੭ ਗੁਣ ਰਹੇ ਉਹ ਦੋ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਉਹ ਵੱਡੇ ਭਾਰ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਤੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਭਵਨ ਦਾ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਬਣਾਉਣਾ, ਮੈਂ ਵੇਖੇ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਯਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਅਮਸਯਾਹ ਉਸ ਦੇ ਥਾਂ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ।

੨੪

ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਮਸਯਾਹ ਦਾ ਰਾਜ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 14:2-6)

੧ ਅਮਸਯਾਹ ਖੋਬੀਆਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਉਨੱਤੀ ਮਾਲ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ । ਉਹ ਦੀ ਭਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਅਹੋਯਦਾਨ ਮੀ ਜੋ ਅਰੁਮਲਮ ਦੀ ਮੀ ੨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਮੀ ਯਰ ਯੂਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ । ੩ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਾ ਰਾਜ ਖੱਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਨਹਾਂ ਟਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਖਿਤਾ ਯਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਮੀ ਮਾਰ ਛੱਡਿਆ, ੪ ਯਰ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨੇ ਨਾ ਮਾਰਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਖੁਮਾ ਦੀ ਬਿਵਸਬਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਅਹੋਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਐਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਖਿਉ ਨਾ ਮਾਰੇ ਜਾਣ, ਨਾ ਖੇਵਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਖੁੱਤਰ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਯਰ ਹਰ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਖਾਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ।

ਅਦੇਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯੁੱਧ

(1 ਰਾਜਿਆਂ 14:7)

੫ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਹਾਂ ਅਮਸਯਾਹ ਨੇ ਅਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਖੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਅਰਾਣਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਰੇ ਅਹੂਦਾਹ ਤੇ ਬਿਨਅਮੀਨ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ਾਰ ਗਜ਼ਾਰ ਤੇ ਮੈਂ-ਮੈਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਗੋਠਾਂ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵੀਹ ਮਾਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਥਰ ਮੀ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਚੋਟਵੇਂ ਜੁਯਾਨ ਵੇਖੇ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਜੋਗ ਮਨ ਅਤੇ ਬਰਛੀ ਤੇ ਛਾਲ ਵਰਤ ਮਰਦੇ ਮਨ ੬ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਮੈਂ ਕਿਨਤਾਰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਕੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲੱਖ ਸੂਰਬੀਰ ਨੌਕਰ ਰੱਖੇ ੭ ਯਰ ਇੱਕ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਜਨ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਣ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਹੇ ਯਾਤਮਾਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰੀ ਇਫਰਾਈਮ ਵੰਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ੮ ਯਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜਾਓ ਤੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਤਰੜੇ ਹੋਵੋ । ਅਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ

ਵੈਰਿਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਢਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚ ਉਠਾਉਣ ਤੇ ਢਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ੯ ਅਮਸਯਾਹ ਨੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਜਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਯਰ ਮੈਂ ਰਿਨਤਾਰਾਂ ਲਈ ਜੋ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਰੀਏ ? ਉਸ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਜਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ?੦ ਤਦ ਅਮਸਯਾਹ ਨੇ ਉਸ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਜੋ ਇਫਰਾਈਮ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਆਈ ਸੀ ਛੱਡ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਰਖ ਅਗੁਦਾਹ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਵੱਡੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁੜੇ ?੧ ਅਤੇ ਅਮਸਯਾਹ ਨੇ ਹੱਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੋਰ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵੱਲ ਗਿਆ ਤੇ ਸੇਈਰ ਵੰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ?੨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਅਗੁਦੀ ਜਿਉਂਦਾ ਫੜ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਟਾਨ ਦੀ ਚੋਟੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਚਟਾਨ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੱਲੇ ਐਉਂ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਾਰਿਆਂ ਦੇ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਹੋ ਗਏ ?੩ ਯਰ ਉਸ ਸੈਨਾ ਦੇ ਜੁਆਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਸਯਾਹ ਨੇ ਮੋੜ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਣ ਸਾਮਰਿਆ ਤੋਂ ਬੈਤ ਹੋਰੇਨ ਤੱਕ ਅਗੁਦਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਤੇ ਟੁੱਟ ਖਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰਾ ਮਾਲ ਲੁੱਟ ਲੈ ਗਏ । ੪ ਜਦੋਂ ਅਮਸਯਾਹ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਖੁੜਿਆ ਤਾਂ ਸੇਈਰੀਆਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਂਦਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਯੁੱਧ ਯੁਖਾਈ ?੫ ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਕ੍ਰੋਧ ਅਮਸਯਾਹ ਤੇ ਭੜਕਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਨਥੀ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਮਲਾਹ ਕਿਉਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਗੱਥੇ ਨਾ ਛੁਡਾਇਆ ? ੬ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਯਾਤਮਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਕੀ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਯਾਤਮਾਹ ਦਾ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ? ਚੁੱਥ ਰਹੁ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਮਾਰ ਖਾਵੇਂ ? ਤਦ ਉਹ ਨਥੀ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਚੁੱਥੇ ਗਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਮ ਕਰਨਾ ਠਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਉਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਮਲਾਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੇਤਾਵਨੀ
(2 ਰਾਜਿਆਂ 14:8-20)

੧੭ ਉਦ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਨੇ ਸਲਾਹ ਰਰ ਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਨੂੰ ਜੋ ਯੇਹੂ ਦਾ ਖੋਤਾ ਯਤੇ ਯਹੋਯਾਹਾਜ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ ਰਿ ਯਾ, ਯਾਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਯਾਹੁਮੋ-ਸਾਗਮਣੇ ਵੇਖੀਏ ? ੧੮ ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ ਰਿ ਲਬਾਨੇਨ ਦੇ ਰੰਡਿਆਲੇ ਨੇ ਲਬਾਨੇਨ ਦੇ ਦਿਆਰ ਨੂੰ ਸੁਨੇਗਾ ਭੇਜਿਆ ਰਿ ਯਾਥਣੀ ਯੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਲ ਵਿਯਾਗ ਦੇ ਯਤੇ ਇੱਕ ਜੰਗਲੀ ਜਨੇਰ ਜੋ ਲਬਾਨੇਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਰੇਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘਿਆ ਯਤੇ ਰੰਡਿਆਲੇ ਨੂੰ ਮਿੱਧ ਛੱਡਿਆ ? ੧੯ ਤੂੰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈਂ, ਵੇਖ ਮੈਂ ਯਦੇਮ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਯਤੇ ਤੇਰੇ ਮਨ ਦਾ ਖੁਮੰਡ ਤੈਨੂੰ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ । ਖਰੇ ਰਹੁ । ਭਲਾ, ਤੂੰ ਰਿਉਂ ਬਿਧਤਾ ਨੂੰ ਛੇੜੋ ਤੇ ਤਿੱਗੋ ਯਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਯਹੂਦਾਗ ਵੀ ? । ੨੦ ਖਰ ਯਹੋਯਾਸ ਨੇ ਯਿਯਾਨ ਨਾ ਰੀਤਾ ਰਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਯਾਇਆ ਰਿ ਉਹ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਵੈਰੀਯਾਂ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰਾਰਨ ਦੇਵੇ ਰਿ ਉਹ ਯਦੇਮ ਦਿਆਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਰੇਲੋਂ ਖੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਰਰਦੇ ਮਨ ੨੧ ਉਦ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਨੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਰੀਤੀ ਯਤੇ ਉਹ ਯਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਬੈਤ-ਸਮਮ ਵਿੱਚ ਜੋ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਹੈ ਯਾਹੁਮੋ-ਸਾਗਮਣੇ ਹੋਏ ੨੨ ਉਦ ਯਹੂਦਾਗ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯੱਗੇ ਗਾਰ ਖਾਯੀ ਯਤੇ ਗਰੇਰ ਯਾਥਣੇ ਉੰਬੂ ਨੂੰ ਭੱਜਾ ੨੩ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਨੂੰ ਜੋ ਯਹੋਯਾਸ ਦਾ ਖੋਤਾ ਯਤੇ ਯਹੋਯਾਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਸੀ ਬੈਤ-ਸਮਮ ਵਿੱਚ ਫੜ੍ਹ ਲਿਆ ਯਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਵੜਿਆ ਯਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਸਫੀਲ ਇਫਰਾਈਮ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੋਂ ਲੈ ਰੇ ਖੁੱਜੇ ਵਾਲੇ ਫਾਟਰ ਤੱਰ ਚਾਰ ਮੈਂ ਗੱਥ ਢਾਗ ਦਿੱਤੀ ੨੪ ਯਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਰਾ ਮੇਨਾ ਯਤੇ ਚਾਂਦੀ ਯਤੇ ਮਾਰੇ ਭਾਡੇ ਜੋ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਉਬੇਦ ਯਦੇਮ ਦੇ ਰੇਲੋਂ ਮਿਲੇ ਯਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਯਤੇ ਬੰਧਰ ਖੁਰਸਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਰੇ ਮਾਰਿਆ ਨੂੰ ਮੁੜਿਆ । ੨੫ ਯਹੂਦਾਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਯਾਸ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਯਹੋਯਾਹਾਜ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਹੋਯਾਸ ਦੇ ਮਰਨ ਦੇ ਖਿੱਛੋ ਖੰਦਰਾਂ ਮਾਲ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਗਾ ੨੬ ਯਤੇ ਯਹੋਯਾਸ ਦੇ ਬਾਰੀ ਰੰਮ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਯਾਦ ਤੋਂ ਯੰਤ ਤੱਰ ਰੀਤੇ ਰੀ ਉਹ ਯਹੂਦਾਗ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਨਹੀਂ ਗਨ ? ੨੭ ਜਦ ਤੋਂ ਯਹੋਯਾਸ ਯਹੋਯਾਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਫਿਰਿਆ ਤਦੋਂ ਹੀ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਖਰਾਇਆ ਮੈਂ ਉਹ ਲਾਰੀਸ ਨੂੰ ਭੱਜ ਗਿਆ ਖਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਲਾਰੀਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਯਾਦਮੀ ਭੇਜ ਰੇ ਉਹ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਰਤਲ ਰੀਤਾ ੨੮ ਯਤੇ ਉਹ ਉਹ ਨੂੰ ਖੋੜਿਆ ਉੱਤੇ ਲੈ ਯਾਏ

ਯੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉਗ ਦੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਗ ਨੂੰ ਦੱਬਿਆ
।

੨੬

ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਜੀਯਾਗ ਦਾ ਰਾਜ

(2ਰਾਜਿਆਂ 14:21, 22, 15:1-7)

੧ ਉਦ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਜੀਯਾਗ ਨੂੰ ਜੋ ਮੇਲਾਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਉਗ ਦੇ ਖਿਤਾ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਥਾਂ ਖਾਤਸਾਗ ਬਣਾਇਆ ੨ ਉਸ ਨੇ ਖਾਤਸਾਗ ਦੇ ਆਖਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮੈਂ ਜਾਣ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਏਲੇਥ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਉਗ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ੩ ਉਜੀਯਾਗ ਮੇਲਾਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਗ ਰਾਜ ਰਹਨ ਲੱਗਾ ਯੇ ਉਗ ਨੇ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਬਵੰਜਾ ਮਾਲ ਰਾਜ ਰੀਤਾ । ਉਗ ਦੀ ਭਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਯਰਾਲਯਾਗ ਮੀ ਜੋ ਯਹੂਮਲਮ ਦੀ ਮੀ ੪ ਉਸ ਨੇ ਉਗ ਰੀਤਾ ਜੋ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਨਿਗਾਗ ਵਿੱਚ ਠੀਰ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਯਮਮਯਾਗ ਨੇ ਰੀਤਾ ਮੀ ੫ ਉਗ ਜਰਰਯਾਗ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਗਾਗ ਵਿੱਚ ਗਿਯਾਨਵੰਦ ਯੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖੋਜ ਰਹਨ ਵਾਲਾ ਮੀ ਯੇ ਜਦ ਤੱਕ ਉਗ ਯਹੋਵਾਗ ਦਾ ਖੋਜੀ ਰਿਗ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਗ ਨੂੰ ਮਫਲ ਰੀਤਾ । ੬ ਉਗ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਯੇ ਉਗ ਨੇ ਗਥ ਦੀ ਰੰਧ ਤੇ ਯਬਨਗ ਦੀ ਰੰਧ ਤੇ ਯਮਦੋਦ ਦੀ ਰੰਧ ਨੂੰ ਛਾਗ ਦਿੱਤਾ ਯੇ ਯਮਦੋਦ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਯੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਰ ਬਣਾਏ ੭ ਯੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਫਲਿਮਤੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਰਬੀਆਂ ਦੇ ਜੋ ਗੂਰ ਬਯਾਲ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਨ ਤੇ ਮਊਨੀਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ੮ ਯੇ ਯਮੇਨੀਆਂ ਨੇ ਉਜੀਯਾਗ ਨੂੰ ਨਜਰਾਨੇ ਦਿੱਤੇ ਯੇ ਉਗ ਦਾ ਨਾਮ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲਾਘੇ ਤੱਕ ਖੁੱਜ ਗਿਆ ਰਿਉਂ ਜੋ ਉਗ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਰੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਮੀ ੯ ਯੇ ਉਜੀਯਾਗ ਨੇ ਯਹੂਮਲਮ ਵਿੱਚ ਕੋਨੇ ਦੇ ਫਾਟਰ ਯੇ ਵਾਦੀ ਦੇ ਫਾਟਰ ਯੇ ਦੀਵਾਰ ਦੇ ਮੋੜ ਉੱਤੇ ਬਰਜ ਬਣਾਏ ਯੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੱਕਾ ਰੀਤਾ ੧੦ ਯੇ ਉਗ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਬਰਜ ਬਣਾਏ ਯੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਲਾਬ ਖੁਟਵਾਏ ਰਿਉਂ ਜੋ ਬੇਟ ਵਿੱਚ ਤੇ ਮਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤੰਗਰ ਸਨ ਯੇ ਯਗੜਾਂ ਵਿੱਚ ਯੇ ਉਥਜਾਊ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਗ ਦੇ ਗਲੀ ਯੇ ਮਾਲੀ ਸਨ ਰਿਉਂ ਜੋ ਖੇਤੀ ਵਾੜੀ ਉਗ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਯਮਦੇ ਮੀ । ੧੧ ਨਾਲੇ ਉਜੀਯਾਗ ਦੇ ਕੋਲ ਜੋਯਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਫੌਜ ਮੀ ਜੋ ਖੁੱਧ ਲਈ ਯਈਏਲ ਲਿਖਾਰੀ ਯੇ ਮਯਮੇਯਾਗ ਚੋਯਰੀ ਦੇ ਲੇਖੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਯਨੁਸਾਰ ਗੁਨਨਯਾਗ ਦੀ ਯਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜੋ ਖਾਤਸਾਗ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੀ ਜਬੋਬਦ ਹੋ ਕੇ ਨਿੱਕਲੀ ਮੀ ੧੨ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਦੇ ਖਿਤਰਾਂ ਦੇ ਯਰਾਇਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਦੀ

ਮਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਗਜ਼ਾਰ ਛੇ ਮੈਂ ਮੀ 13 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਬਿਆਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਜੋਧਿਆਂ ਦੀ ਸੈਨਾ ਮੀ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਮਾਢੇ ਸੱਤ ਗਜ਼ਾਰ ਬਲਵੰਤ ਸੁਰਮੇ ਜਿਹੜੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਤਮਾ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਸਨ 14 ਅਤੇ ਉਜੀਯਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰੀ ਸੈਨਾ ਲਈ ਢਾਲਾਂ, ਬਰਛੇ, ਟੋਧ ਸੰਜੋਆਂ ਤੇ ਧੜ੍ਹਕ ਤੇ ਗੋਧੀਏ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ 15 ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਜੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਕਮਬੀ ਲੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਲਾਂ ਲਗਵਾਈਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਤੀਰ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਖੱਬਰ ਵਗਾਗੁਣ ਲਈ ਬੁਰਜਾਂ ਤੇ ਕੰਧਾਂ ਉੱਪਰ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਣ । ਮੇਂ ਉਹ ਦਾ ਨਾਮ ਦੂਰ ਤੱਕ ਵੱਜਣ ਲੱਗਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਦੀ ਮਹਾਇਤਾ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਾਲੇ ਵੰਗ ਨਾਲ ਹੋਈ ਜੋ ਉਹ ਤਕੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ।

ਉਜੀਯਾਹ ਦਾ ਅੰਮੰਡ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਜਾ

16 ਖਰ ਜਦ ਉਹ ਤਕੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਦਾ ਦਿਲ ਐਨਾ ਹੰਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਵਿਗੜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਹੈਰਲ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਯੂਧ ਦੀ ਜਗਵੇਰੀ ਉੱਤੇ ਯੂਧ ਯੁਖਾਉਣ ਲੱਗਾ 17 ਤਦ ਅਜਰਯਾਹ ਜਾਜਰ ਉਹ ਦੇ ਮਗਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਸੀ ਜਾਜਰ ਸਨ ਜੋ ਬਲਵੰਤ ਮਨੁੱਖ ਸਨ 18 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਜੀਯਾਹ ਖਾਤਮਾ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੇ, ਹੇ ਉਜੀਯਾਹ ! ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਲਈ ਯੂਧ ਯੁਖਾਉਣਾ ਤੇਰਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜਾਜਰਾਂ ਅਰਥਾਤ ਗਾਰੂਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਯੂਧ ਯੁਖਾਉਣ ਲਈ ਖਵਿੱਤਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਖਵਿੱਤਰ ਭਵਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਬੇਈਮਾਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਖਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ 19 ਤਦ ਉਜੀਯਾਹ ਗੁੱਸੇ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਯੂਧ ਯੁਖਾਉਣ ਲਈ ਯੂਧਦਾਨ ਮੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਜਰਾਂ ਤੇ ਹਰਖ ਕਰ ਰਿਹਾ ਮੀ ਤਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਯੂਧ ਦੀ ਜਗਵੇਰੀ ਦੇ ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਕੋੜ੍ਹ ਛੁੱਟ ਨਿੱਕਲਿਆ 20 ਅਤੇ ਅਜਰਯਾਹ ਖਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਤੌਰਿਆ ਅਤੇ ਵੇਖੇ, ਉਹ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਕੋੜ੍ਹ ਨਿੱਕਲਿਆ ਹੋਇਆ ਮੀ ਮੇਂ ਉਹ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਉੱਥੋਂ ਕੱਢਿਆ ਸਗੋਂ ਉਹ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਛੇਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮਾਰ ਉਹ ਨੂੰ ਧੈ ਰਹੀ ਮੀ 21 ਮੇਂ ਉਜੀਯਾਹ ਖਾਤਮਾ ਆਖਣੇ ਮਰਨ ਤੱਕ ਕੋੜ੍ਹੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕੋੜ੍ਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਅੱਡ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਮੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਰਿਆ ਗਿਆ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੇਬਾਮ ਖਾਤਮਾ ਦੇ ਮਹਿਲ ਉੱਤੇ ਮੀ ਅਤੇ ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਦਾ ਨਿਯੰ ਕਰਦਾ ਮੀ 22 ਅਤੇ ਉਜੀਯਾਹ ਦੇ ਬਾਰੀ ਕੰਮ ਆਦ ਤੋਂ ਅੰਤ ਤੱਕ ਆਮੇਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਮਾਯਾਹ ਨਬੀ

ਨੇ ਲਿਖੇ ੨੩ ਮੇ ਉਜੀਯਾਹ ਮਰ ਰੇ ਆਖਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾ ਮਿਲਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਰਬਰਿਸਤਾਨ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਦੱਬਿਆ ਰਿਉਂ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰੋੜ੍ਹੀ ਹੈ ਆਤੇ ਯੋਬਾਮ ਉਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਉਹ ਦੇ ਥਾਂ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ।

੨੭

ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਯੋਬਾਮ ਦਾ ਰਾਜ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 15:32-38)

ਯੋਬਾਮ ਖੰਝੀਆਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ਆਤੇ ਉਹ ਨੇ ਮੈਲਾਂ ਮਾਲ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਰੀਤਾ । ਉਹ ਦੀ ਭਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਯਰੂਸਾਹ ਮੀ ਜੇ ਮਾਦੇਰ ਦੀ ਧੀ ਮੀ ੨ ਉਹ ਸੱਭੇ ਰੁਝ ਜੇ ਉਹ ਦੇ ਖਿਉ ਉਜੀਯਾਹ ਨੇ ਰੀਤਾ ਮੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਨੇ ਵੀ ਉਹੋ ਰੀਤਾ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਠੀਰ ਮੀ ਖਰ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਹੈਰਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵੜਿਆ ਆਤੇ ਆਜੇ ਤੱਰ ਲੋਰੀ ਵਿਗੜੀ ਚਾਲ ਚੱਲਦੇ ਮਨ ੩ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦਾ ਉੱਖਰਲਾ ਦਰ ਬਣਾਇਆ ਆਤੇ ਉਫਲ ਦੀ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਰੁਝ ਬਣਾਇਆ ੪ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਗੜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਰ ਬਣਾਏ ਆਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਟ ਤੇ ਬੁਰਜ ਬਣਵਾਏ ੫ ਉਹ ਆਂਮੇਨੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨਾਲ ਵੀ ਲੜਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਿਆ ਆਤੇ ਉਸੇ ਮਾਲ ਆਂਮੇਨੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮੈ ਰਿਨਤਾਰ ਚਾਂਦੀ ਆਤੇ ਖੰਝਤਰ ਹਜ਼ਾਰ ਮਣ ਰਣਰ ਆਤੇ ਖੰਝਤਰ ਹਜ਼ਾਰ ਮਣ ਜੋਂ ਉਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਆਤੇ ਉੱਨਾ ਹੀ ਆਂਮੇਨੀਆਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਆਤੇ ਤੀਜੇ ਮਾਲ ਵੀ ਉਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ੬ ਮੇ ਯੋਬਾਮ ਬਲਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਰਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਆਂਗੇ ਆਖਣੇ ਰਾਹ ਠੀਰ ਰੀਤੇ ਮਨ ੭ ਆਤੇ ਯੋਬਾਮ ਦੇ ਬਾਰੀ ਰੰਮ ਆਤੇ ਉਹ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਆਤੇ ਉਹ ਦੇ ਵਰਤਾਉ ਵੇਖੋ, ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹਨ ੮ ਉਹ ਖੱਚੀਆਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ਆਤੇ ਉਹ ਨੇ ਮੈਲਾਂ ਮਾਲ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਰੀਤਾ ੯ ਆਤੇ ਯੋਬਾਮ ਮਰ ਰੇ ਆਖਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦੱਬਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਗਾਜ ਉਹ ਦੇ ਥਾਂ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ।

੨੮

ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਗਾਜ ਦਾ ਰਾਜ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 16:1-4)

੧ ਆਗਾਜ਼ ਵੀਹਾਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦ ਉਹ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ । ਉਸ ਨੇ ਮੋਲਾਂ ਮਾਲ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਯਰ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਮੀ ਜਿਦਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕੀਤਾ ਮੀ ੨ ਮਗੋਂ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਉੱਤੇ ਤੁਰਿਆ ਅਤੇ ਬਕਾਲੀਮ ਦੀਆਂ ਛਾਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਵੀ ਬਣਵਾਈਆਂ ੩ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹੀਨੋਮ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਯੂਥ ਯੁਖਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਖਿਣਾਉਣੇ ਰਵਾਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਆਖਣੇ ਹੀ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਜਲਾਇਆ ੪ ਉਹ ਉੱਚਿਆਂ ਬਾਵਾਂ ਅਤੇ ਟਿੱਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਹਰ ਹਰੇ ਕੁੱਖ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਯੂਥ ਯੁਖਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ।

ਅਰਾਮ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੇਤਾਵਨੀ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 16:5)

੫ ਇਸੇ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੱਬ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਮੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਜੱਥਿਆਂ ਦੇ ਜੱਥੇ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਮਿਕ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਏ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੱਬ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕੀਤਾ ੬ ਅਤੇ ਰਮਲਖਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਫਕਹ ਨੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲੱਖ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਜੋ ਮਾਰੇ ਸੁਰਮੇ ਮਨ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ੭ ਅਤੇ ਜਿਕਰੀ ਨੇ ਜੋ ਅਫਰਾਈਮ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਰਮਾ ਮੀ ਮਾਮੀਖਾਹ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਹਾਰਮ ਅਜਰੀਕਾਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰ ਅਲਕਾਨਾਹ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁੱਟਿਆ ।

ਨਬੀ ਉਦੇਦ

੮ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਆਖਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਲੱਖ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਯੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਕਰ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਾਰਾ ਮਾਲ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਅਤੇ ਲੁੱਟ ਨੂੰ ਮਾਮਰਿਖਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਏ ੯ ਉੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਨਬੀ ਮੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਉਦੇਦ ਮੀ । ਉਹ ਉਸ ਮੈਨਾ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਗਿਆ ਜੋ ਮਾਮਰਿਖਾ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀ ਮੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, ਵੇਖੋ, ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਯਹੂਦਾਹ ਤੋਂ ਨਰਾਜ਼ ਮੀ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਗੱਬ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ

ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਰਤਲ ਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਯਰਾਮ ਤੱਕ ਖੁੱਜਿਆ ! 10 ਗੁਣ ਯਹੂਦਾਗ ਯਤੇ ਯਰੁਸਲਮ ਦੀ ਵੰਸ ਨੂੰ ਰੀ ਤੁਮੀਂ ਯਾਥਣੇ ਗੋਲੇ ਯਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਈ ਰੱਖੋਗੇ ? ਯਰ ਰੀ ਤੁਗਡੇ ਹੀ ਯਾਥ ਜਿਹੜੇ ਤੁਮੀਂ ਯਹੋਵਾਗ ਯਾਥਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੀਤੇ ਗਨ ਤੁਗਡੇ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ? 11 ਗੁਣ ਤੁਮੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਬੰਧੂਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਮੀਂ ਯਾਥਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫੜ ਲਿਆ ਹੈ ਯਜ਼ਾਦ ਕਰ ਕੇ ਮੋੜ ਦਿਓ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਗ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਰੋਧ ਤੁਗਡੇ ਉੱਤੇ ਹੈ 12 ਤਦ ਯਫਰਾਈਮੀਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਹੋਗਾਨਾਨ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਜ਼ਰਯਾਗ ਮਸੀਲੇਮੋਬ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਬਰਕਯਾਗ ਯਤੇ ਸਲੂਮ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਹਜ਼ਰੀਯਾਗ ਯਤੇ ਗਦਲੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਮਾਮਾ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਿਹੜੇ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਯਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ 13 ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਖਿਆ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਬੰਧੂਆਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕੋਗੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਜੋ ਰੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਰਕੇ ਯਮੀਂ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਯਾਥੀ ਬਣਾਂਗੇ ਯਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਭੁੱਲਾਂ ਯਤੇ ਯਾਥ ਵੱਧ ਜਾਣਗੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਡੀ ਭੁੱਲ ਵੱਡੀ ਹੈ ਯਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਵੱਡਾ ਕਹਿਰ ਹੈ 14 ਮੈਂ ਉਨਹਾਂ ਸਮਤੁਰ ਯਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੰਧੂਆਂ ਯਤੇ ਲੁੱਟ ਦੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰਾਂ ਯਤੇ ਸਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ 15 ਯਤੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਨਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਏ ਗਏ ਗਨ ਉੱਠੇ ਯਤੇ ਬੰਧੂਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਯਤੇ ਲੁੱਟ ਦੇ ਮਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨੰਗੇ ਸਨ ਕੱਢ ਕੇ ਯਵਾਏ ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਧੈਰੀਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਯਵਾਈਆਂ ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤੇਲ ਮਲਿਆ ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਲਿੰਮੇ ਸਨ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਿਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਖਜੂਰਾਂ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਯਰੀਹੋ ਵਿੱਚ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਯੁਚਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਮਰਿਯਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਯਏ ।

ਯਾਹਾਜ਼ ਦਾ ਯੱਸੂਰ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਮੰਗਣਾ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 16:7-9)

16 ਉਸ ਵੇਲੇ ਯਾਹਾਜ਼ ਯਾਤਸਾਗ ਨੇ ਯੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ 17 ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਯਦੇਮੀਆਂ ਨੇ ਫੇਰ ਗੱਲਾ ਕਰ ਕੇ ਯਹੂਦਾਗ ਨੂੰ ਮਾਰ ਲਿਆ ਯਤੇ ਬੰਧੂਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ 18 ਯਤੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਬੇਟ ਦੀ ਯਰਤੀ ਦੇ ਯਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਦੱਖਣ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਗੱਲਾ ਕਰ ਕੇ ਬੈਤ-ਸਮਸ ਯਤੇ ਯਯਾਲੇਨ ਯਤੇ ਗਦਰੋਬ ਯਤੇ ਸੇਰੇ ਯਤੇ ਉਹ ਦੇ ਧਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਯਤੇ ਤਿਮਨਾਗ ਯਤੇ ਉਹ ਦੇ ਧਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਯਤੇ ਗਿਮਜ਼ੇ ਯਤੇ ਉਹ ਦੇ ਧਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਯਤੇ ਉਨਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸ ਗਏ ਸਨ 19 ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਗ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ

ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਆਗਾਜ਼ ਦੇ ਵਾਰਨ ਯਹੂਦਾਗ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਰੀਤਾ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਾ ਚਾਲ ਚੱਲ ਕੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਵੱਡੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਰੀਤੀ ਸੀ ੨੦ ਅਤੇ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਤਿਗਲਥ ਖਿਲਨਾਮਰ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਖਰ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਤੰਗ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾ ਰੀਤੀ ੨੧ ਭਾਵੇਂ ਆਗਾਜ਼ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਲ ਲੈ ਕੇ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਖਰ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਕੁਝ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾ ਹੋਈ ।

ਆਗਾਜ਼ ਦੇ ਖਾਥ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ

੨੨ ਆਧਣੀ ਤੰਗੀ ਦੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਇਸੇ ਆਗਾਜ਼ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਰੀਤੀ ੨੩ ਉਸ ਨੇ ਦੰਮਿਸਕ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰੀਤੀ ਸੀ ਸੇ ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਲੀਦਾਨ ਰਗਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਰਨ ਖਰ ਉਹ ਉਹ ਦੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਵਾਰਨ ਬਣੇ ੨੪ ਤਾਂ ਆਗਾਜ਼ ਨੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਬੂਹਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਲਈ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਹਰ ਖੁੰਜੇ ਵਿੱਚ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਬਣਵਾਈਆਂ ੨੫ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਲਈ ਯੁਥ ਯੁਖਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਹਰਖ ਦਿਲਾਇਆ ੨੬ ਉਹ ਦੇ ਬਾਰੀ ਕੰਮ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਰਗ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਅੰਤ ਤੱਕ, ਵੇਖੋ, ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ੨੭ ਆਗਾਜ਼ ਮਰ ਕੇ ਆਖਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਯਰੂਸਲਮ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਉਹ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਏ । ਉਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਉਹ ਦੇ ਬਾਂ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ।

੨੯

ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਦਾ ਰਾਜ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 18:1-3)

੧ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਖੰਡੀਆਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦ ਉਹ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉਨੱਤੀ ਮਾਲ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਰੀਤਾ । ਉਹ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ

ਯਹੀਯਾਹ ਮੀ ਜੋ ਜ਼ਰਯਾਹ ਦੀ ਧੀ ਮੀ ੨ ਅਤੇ ਮਭ ਝੁੱਝ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਖਿਉ ਦਾਉਦ ਨੇ ਰੀਤਾ ਮੀ ਉਸ ਨੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹੋ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਮੀ ।

ਜੈਰਲ ਦਾ ਮੁੱਢੀਰਫ

੩ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਖਹਿਲੇ ਮਾਲ ਦੇ ਖਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਰੀਤੀ ੪ ਉਹ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰਬ ਵੱਲ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕੋਠਿਆਂ ਰੀਤਾ ੫ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਜੋ ਲੋਢੀਓ, ਮੇਰੀ ਸੁਣੋ ! ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਟਿਮ ਭਵਨ ਨੂੰ ਵੀ ਖਵਿੱਤਰ ਰੋ ਅਤੇ ਟਿਮ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਲ ਨੂੰ ਰੱਢ ਕੇ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਓ ੬ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਾਡੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਮਾਡੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾ ਹੈ ਮੇਰੀ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਡੋਹਰੇ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਵੱਲ ਆਪਣੀ ਖਿੱਠ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਿਉੜੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਦੀਵੇ ਬੁਝਾ ਦਿੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਥ ਨਹੀਂ ਯੁਖਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਿਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਮਥਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਮ ਦੀ ਬਲੀ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਈ ੮ ਟਿਮ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਰਹਿਰ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਉੱਤੇ ਆ ਖਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਨੀ ਅਤੇ ਯਿਤਰਾਰ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਹੋ ੯ ਵੇਖੋ, ਟਿਮੇ ਕਰਕੇ ਮਾਡੇ ਖਿਉ-ਦਾਦੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮਾਡੇ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਡੀਆਂ ਯੋਰਤਾਂ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਗਏ ੧੦ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਟਿਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਨੇਮ ਬੰਨ੍ਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਖੋਰ ਰਹਿਰ ਮਾਡੇ ਉੱਤੇ ਟਲ ਜਾਵੇ ੧੧ ਜੇ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰੇ, ਤੁਸੀਂ ਗੁਣ ਢਿੱਲੇ ਨਾ ਧੈਣਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇ ਮਨਮੁਖ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਣੇ ਅਤੇ ਯੂਥ ਯੁਖਾਓ । ੧੨ ਤਦ ਟਿਮ ਲੋਢੀ ਉੱਠੇ ਯਰਥਾਤ ਕਹਾਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਮਾਮਈ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਹੁਬ ਅਤੇ ਯਜ਼ਰਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਏਲ ਅਤੇ ਮਰਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਬਦੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਕੀਮ ਅਤੇ ਯਹਲਲਏਲ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਜ਼ਰਯਾਹ ਅਤੇ ਗੋਰਸੋਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਮਾ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਹ ਅਤੇ ਯੋਯਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਏਦਨ ੧੩ ਅਤੇ ਯਾਲੀਮਾਫਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਮਰੀ, ਯਿਏਲ ਅਤੇ ਯਾਮਾਫੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਰਯਾਹ ਅਤੇ ਮਤਨਯਾਹ ੧੪ ਅਤੇ ਹੋਮਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਅਜੀਏਲ ਅਤੇ ਸਮੀ ਅਤੇ ਅਦੂਬੂਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਮਯਾਯਾਗ ਅਤੇ ਅਜੀਏਲ ੧੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨਾਲ ਜਿਹੜਾ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰ ਗਏ ੧੬ ਅਤੇ ਜਾਜਕ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀ ਮੈਲ ਕੁਚੈਲ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਗੈਰਲ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਭੀ ਬਾਹਰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਵੇਹੜੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਏ ਤਾਂ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਰਿਦਰੇਨ ਦੇ ਤਲਾਬ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ੧੭ ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਰੀਖ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ ਦਾ ਰੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੱਠਵੇਂ ਦਿਨ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਡਿਉੜੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਠਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੋ ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸੋਲਾਂ ਤਰੀਖ ਨੂੰ ਉਹ ਰੰਮ ਯੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ੧੮ ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਮ ਬਲੀ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ, ਉਸ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ੧੯ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਗਾਜ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬੋਈਮਾਨੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਛੱਡਿਆ ਸੀ ਅਸੀਂ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵੇਖੋ, ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ ।

ਗੈਰਲ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਅਰਥਣ

੨੦ ਤਾਂ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਗ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ੨੧ ਤਾਂ ਉਹ ਸੱਤ ਬਲਦ, ਸੱਤ ਛੱਤਰੇ, ਸੱਤ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸੱਤ ਬੱਕਰੇ ਰਾਜ ਦੇ ਲਈ, ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਅਗੂਦਾਹ ਦੇ ਲਈ ਪਾਪ ਦੀ ਬਲੀ ਨੂੰ ਲੈ ਆਏ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਗਾਬੂਨ ਦੀ ਵੰਸ ਦੇ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਬਲੀ ਲਈ ਚੜ੍ਹਾਓ ੨੨ ਸੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਲਦਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਾਜਕਾਂ ਨੇ ਲਗੂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਛਿੜਕਿਆ ਅਤੇ ਛਤਿਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੱਟਿਆ ਅਤੇ ਲਗੂ ਲੈ ਕੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਛਿੜਕਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੇਡਾਂ ਲੈ ਕੇ ਕੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਗੂ ਨੂੰ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਛਿੜਕਿਆ ੨੩ ਤਾਂ ਉਹ ਬੱਕਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸਭਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਾਪ ਦੀ ਬਲੀ ਲਈ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖੇ ੨੪ ਜਾਜਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਗੂ ਨੂੰ ਪਾਪ ਦੀ

ਬਲੀ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਛਿੜਰਿਆ ਰਿ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮਚਿੱਤ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ ਰਿਉਂ ਜੋ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਮੀ ਰਿ ਭੇਟ ਆਤੇ ਖਾਥ ਦੀ ਬਲੀ ਮਾਰੇ ਇਮਰਾਏਲ ਵੱਲੋਂ ਚੜ੍ਹਾਈ ਜਾਵੇ ੨੫ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਛੈਣਿਆਂ, ਸਿਤਾਰਾਂ ਆਤੇ ਬਰਬਤਾਂ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੈਬਦਾਨ ਗਾਦ ਆਤੇ ਨਾਥਾਨ ਨਬੀ ਦੇ ਗੁਰਮ ਆਨੁਸਾਰ ਮੀ ਰਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਗੁਰਮ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਗਾਹੀਂ ਆਇਆ ਮੀ ੨੬ ਤਾਂ ਲੇਵੀ ਦਾਉਦ ਦੇ ਵਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਮਨ ਆਤੇ ਜਾਜਰ ਨਰਮਿੰਗੋ ਫੂਰਦੇ ਮਨ ੨੭ ਆਤੇ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਜਦ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੀਤ ਨਰਮਿੰਗਿਆਂ ਆਤੇ ਇਮਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾਉਦ ਦੇ ਵਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸੁਰੂ ਹੋਇਆ ੨੮ ਆਤੇ ਮਾਰੀ ਮਭਾ ਨੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ, ਤਾਂ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗੇ ਆਤੇ ਨਰਮਿੰਗਿਆਂ ਵਾਲੇ ਨਰਮਿੰਗੋ ਫੂਰਣ ਲੱਗੇ । ਜਦ ਤੱਕ ਹੋਮ ਦੀ ਬਲੀ ਦਾ ਜਲਣਾ ਖੁਰਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਇਹ ਮਭ ਰੁਝ ਹੁੰਦਾ ਰਿਗਾ ੨੯ ਜਦ ਉਹ ਹੋਮ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾ ਚੁੱਕੇ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਮਾਰਿਆਂ ਨੇ ਨਿਉਂ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ੩੦ ਤਾਂ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਤੇ ਮਰਦੁਰਾਂ ਨੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਰਿ ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਆਮਾਫ ਗੈਬਦਾਨ ਦੇ ਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤੱਤ ਗਾਓ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਹ ਦੀ ਉਮਤੱਤ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੀਮ ਨਿਵਾ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ੩੧ ਗਿਜ਼ਰੀਆਗ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਖਣੇ ਆਥ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਮੈ ਤੁਸੀਂ ਨੇੜੇ ਆਓ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਬਲੀਦਾਨ ਆਤੇ ਯੰਨਵਾਦ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਲਿਆਓ । ਉਦ ਮਭਾ ਨੇ ਬਲੀਦਾਨ ਆਤੇ ਯੰਨਵਾਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਆਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਜਿਹ ਦੇ ਮਨ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਖਰੇਰਿਆ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਲਿਆਇਆ ੩੨ ਆਤੇ ਹੋਮ ਬਲੀਆਂ ਜੋ ਮਭਾ ਲਿਆਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਹ ਮੀ, ਮੱਤਰ ਬਲਦ, ਇੱਕ ਮੈਂ ਛੱਤਰੇ ਆਤੇ ਦੋ ਮੈਂ ਭੇਡਾਂ, ਇਹ ਮਾਰੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਹੋਮ ਬਲੀ ਲਈ ਮਨ ੩੩ ਆਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਰੀਤੇ ਹੋਏ ਇਹ ਮਨ ਆਰੁਥਾਤ ਛੇ ਮੈਂ ਬਲਦ ਆਤੇ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਭੇਡਾਂ ਖਰੇਰੀਆਂ ੩੪ ਯਰ ਜਾਜਰ ਖੋੜੇ ਜਹੇ ਮਨ ਰਿ ਉਹ ਮਾਰੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਦੀ ਖਲ ਨਾ ਲਾਹ ਮਾਰੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੇਵੀ ਭਗਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਦਦ ਕਰਾਈ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਕੰਮ ਨਾ ਮੁੱਕਾ ਆਤੇ ਜਦ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਆਥ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਨਾ ਕਰ ਲਿਆ ਰਿਉਂ ਜੋ ਲੇਵੀ ਆਖਣੇ ਆਥ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਜਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮਿੱਥੇ ਦਿਲ ਦੇ ਮਨ ੩੫ ਨਾਲੇ ਹੋਮ ਬਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਮਨ, ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦਿਆਂ ਚੜ੍ਹਾਵਿਆਂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਆਤੇ ਹੋਮ ਬਲੀਆਂ ਦੇ ਘੀਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਮਣੇ, ਮੈ ਖਰਬੰਧ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਲਈ ਠੀਕ ਠੀਕ

ਹੋਇਆ ੩੬ ਤਾਂ ਹਿਜ਼ਰੀਆਹ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਉੱਤੇ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਬਾਗ ਬਾਗ ਹੋਏ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਗੱਲ ਆਚਾਨਕ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ।

੩੦

ਧਮਾਹ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਹਿਜ਼ਰੀਆਹ ਨੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ, ਨਾਲੇ ਆਫਰਾਈਮ ਆਤੇ ਮਨਸ਼ੇਹ ਵੱਲ ਵੀ ਖੱਤਰ ਲਿਖ ਭੇਜੇ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਲਈ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਧਮਾਹ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਉਣਾ ੨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਧਾਤਮਾਹ ਆਤੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਆਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਮਾਰੀ ਸਭਾ ਨੇ ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਧਮਾਹ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ੩ ਉਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਨੂੰ ਨਾ ਮਨਾ ਸਕੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਰਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਆਤੇ ਲੋਕੀ ਵੀ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ ੪ ਇਹ ਗੱਲ ਧਾਤਮਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਮਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਸੀ ੫ ਸੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਏਰ ਸਥਾ ਤੋਂ ਦਾਨ ਤੱਕ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਝੌਂਡੀ ਖਿਟਵਾਈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਧਮਾਹ ਮਨਾਈ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਜਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਨਾਇਆ ਸੀ ੬ ਸੋ ਹਲਕਾਰੇ ਧਾਤਮਾਹ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਧਰਵਾਨੇ ਲੈ ਕੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਗਏ ਆਤੇ ਧਾਤਮਾਹ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਆਖਿਆ ਕਿ ਹੋ ਇਸਰਾਏਲੀਓ, ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਮੁੜੇ ਜਿਹੜਾ ਅਬਰਾਹਾਮ ਆਤੇ ਇਸਹਾਰ ਆਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬਰੀਏ ਵੱਲ ਜਿਹੜਾ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਧਾਤਮਾਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਹੈ ਫੇਰ ਮੁੜੇ ੭ ਆਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਆਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਨਾ ਬਣੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਬੇਈਮਾਨੀ ਕੀਤੀ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੈਜਲ ਵਿੱਚ ਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹੋ ੮ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਹੱਠੀਏ ਨਾ ਬਣੋ ਸਗੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਆਯੀਨ ਹੋ ਜਾਓ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਧਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਆਓ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਸਦਾ ਲਈ ਧਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਭਾਰੀ ਕਹਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਟਲ ਜਾਵੇ ੯ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਫੇਰ ਮੁੜੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾ ਆਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖੱਤਰ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜੋਗ ਬਣਨਗੇ ਆਤੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਮੁੜ ਆਉਣਗੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ

ਤੁਹਾਡਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਿਲਾਲੂ ਤੇ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਫੇਰੇਗਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਦੀ ਵੱਲ ਮੁੜੋ १੦ ਮੇਂ ਹਲਕਾਰੇ ਆਫਰਾਈਮ ਆਤੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਰੋਂ ਸਹਿਰ ਖੁੰਮਦੇ ਹੋਏ ਜਬੂਲਨ ਤੱਕ ਖਹੁੰਦੇ ਖਰ ਉਹ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਜਾਣ ਕੇ ਹੱਸਦੇ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਠੱਠੇ ਮਾਰਦੇ ਸਨ १੧ ਤਾਂ ਵੀ ਆਮੋਰ ਆਤੇ ਮਨੱਸਹ ਆਤੇ ਜਬੂਲਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਮਨੁੱਖ ਆਯੀਨ ਹੋ ਕੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲੱਗ ਖਏ १੨ ਨਾਲੇ ਯਹੂਦਾਹ ਉੱਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੱਥ ਮੀ ਰਿ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਲ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਖਾਤਮਾਹ ਆਤੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਾਰ ਆਨੁਮਾਰ ਮੀ ਮੰਨ ਲੈਣ ।

ਖਮਾਹ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ

१੩ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਜੇ ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਖਤੀਰੀ ਮੋਟੀ ਦਾ ਖਰਬ ਮਨਾਉਣ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡੀ ਸਭਾ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਗਈ १੪ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਠੇ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਨ ਆਤੇ ਯੂਥ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰਦਫਾ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਦੋਨ ਦੇ ਨਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ १੫ ਫੇਰ ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਚੌਦਵੀਂ ਤਰੀਖ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਖਮਾਹ ਨੂੰ ਕੱਟਿਆ ਤਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਆਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੇ ਸਰਮਿਦਿਆਂ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਹੋਮ ਬਲੀਆਂ ਲਿਆਏ १੬ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਸਤੂਰ ਆਨੁਮਾਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਜਨ ਮੁਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਆਨੁਮਾਰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਥਾਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਆਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਲਗੂ ਲੈ ਕੇ ਛਿੜਕਿਆ १੭ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬਖੋਰੇ ਆਜਿਹੇ ਸਨ ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਮੀ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੰਮ ਲੇਵੀਆਂ ਦੇ ਜੁੱਮੇ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਮੁੱਧਾਂ ਲਈ ਖਮਾਹ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਕੱਟਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਖਵਿੱਤਰ ਹੋਣ १੮ ਕਿਉਂ ਜੋ ਆਫਰਾਈਮ ਆਤੇ ਮਨੱਸਹ ਆਤੇ ਯਿਸਰਾਹਰ ਆਤੇ ਜਬੂਲਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਮੀ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਖਮਾਹ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਦੇ ਆਨੁਮਾਰ ਨਾ ਖਾਧਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਹਿਜਰੀਯਾਹ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਖਰਾਰਬਨਾ ਕੀਤੀ ਮੀ १੯ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਜੋ ਨੇਕ ਹੈ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਲਾਇਆ ਹੈ ਆਰਬਾਤ ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਦੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦਾ ਖਰਮੇਸੁਰ, ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦੀ ਖਵਿੱਤਰਤਾਈ ਆਨੁਮਾਰ ਸਾਫ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ੨੦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਹਿਜਰੀਯਾਹ ਦੀ ਸੁਣ ਲਈ ਆਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ੨੧ ਆਤੇ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਉਨਹਾਂ

ਨੇ ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸੱਤ ਦਿਨ ਖਤੀਰੀ ਹੋਈ ਦਾ ਖਰਬ ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ ਲੋਵੀ ਅਤੇ ਜਾਜ਼ਰ ਉੱਚੀ ਸੁਰ ਦੇ ਵਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਗਾ-ਗਾ ਕੇ ਨਿੱਤ-ਨਿੱਤ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਮਤਤ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ੨੨ ਤਾਂ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਵੀਆਂ ਨਾਲ ਤਮੱਲੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਦਿਲੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਜਾਣਨ ਵਾਲੇ ਸਨ ਮੇਂ ਉਹ ਖਰਬ ਦੇ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਖਾਦੇ ਅਤੇ ਮੁਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਖਰਬੇਸੁਰ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਯੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ।

ਖਮਾਹ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ

੨੩ ਫ਼ੇਰ ਮਾਰੀ ਮਭਾ ਨੇ ਮਲਾਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੱਤ ਦਿਨ ਹੋਰ ਖਰਬ ਮਨਾਈਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸੱਤ ਦਿਨ ਹੋਰ ਖਰਬ ਮਨਾਇਆ ੨੪ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਮਭਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਵਹਿੜੇ ਅਤੇ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਭੇਡਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਮਭਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਵਹਿੜੇ ਅਤੇ ਦੱਸ ਹਜ਼ਾਰ ਭੇਡਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ੨੫ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਮਾਰੀ ਮਭਾ ਨੇ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਸਣੇ ਅਤੇ ਉਸ ਮਾਰੀ ਮਭਾ ਨੇ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਆਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਰਦੇਮੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ੨੬ ਮੇਂ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਦਾਦਿਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ੨੭ ਤਾਂ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਉੱਠ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਸਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਰਾਰਬਨਾ ਉਸ ਦੇ ਖਵਿੱਤਰ ਯਾਮ ਅਰਬਾਤ ਅਰਾਸ ਤੱਕ ਖੁੱਚੀ ।

੩੧

ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਦਾ ਅਰਾਧਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਸੁਧਾਰ

੧ ਜਦ ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜੋ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਸਗੋਂ ਅਫਰਾਈਮ ਅਤੇ ਮਨੱਸਹ ਦੇ ਵੀ ਬੰਮਾਂ ਨੂੰ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟੁੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਆਏ ਆਖਣੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਖਣਿਆਂ ਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਖੁੜ ਗਏ ੨ ਤਾਂ ਗਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਜਾਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ, ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ

ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਥਾਤ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਸੁੱਖ-
 ਮਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਯੰਨਵਾਦ ਅਤੇ ਉਸਤੱਤ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ
 ਡੇਰੇ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਰਰ ਰੀਤਾ ੩ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਤਮਾਗੀ
 ਹਿੱਸਾ ਹੇਮ ਬਲੀਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਸਵੇਰੂ ਅਤੇ ਸਾਮਾਂ ਦੀਆਂ ਹੇਮ ਬਲੀਆਂ ਅਤੇ
 ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਅਮੱਸਿਆ ਅਤੇ ਠਹਿਰਾਏ ਹੋਏ ਖੁਰਬਾਂ ਦੀਆਂ ਹੇਮ ਬਲੀਆਂ ਲਈ
 ਮੁਕੱਰਰ ਰੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ੪ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਹੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਾਜਰਾਂ
 ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਤਰਫ਼ੇ
 ਰਹਿਣ ੫ ਜਦ ਇਹ ਗੱਲ ਖਿੱਲਰ ਗਈ ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਯਹਿਲਾ ਅੰਨ,
 ਨਵੀਂ ਮੈਂ, ਤਾਜ਼ਾ ਤੇਲ, ਸਹਿਦ ਅਤੇ ਖੇਤ ਦੀ ਯਹਿਲੀ ਧੈਵਾਦਾਰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀ
 ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਖੁਰਾ ਦਸਵੰਧ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਾਰਾ ਲਿਆਉਣ ਲੱਗੇ ੬ ਤਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀ
 ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਜੋ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਨ ਉਹ ਵੀ ਬਲਦਾਂ ਅਤੇ
 ਭੇਡਾਂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਜੋ
 ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਯਵਿੱਤਰ ਰੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਲਿਆਏ
 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ੭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੀਜੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਢੇਰ ਲਾਉਣੇ
 ਸੂਰੂ ਰੀਤੇ ਅਤੇ ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਖੁਰੇ ਕਰ ਲਏ ੮ ਜਦ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਅਤੇ
 ਉਸ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਣ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਢੇਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਅਤੇ
 ਉਸ ਦੀ ਧਰਜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕ ਆਖਿਆ । ੯ ਤਾਂ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ
 ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਢੇਰਾਂ ਦੇ ਵਿਖੇ ਖੁੱਛਿਆ 10 ਤਾਂ ਅਜ਼ਰਯਾਹ
 ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਨੇ ਜੋ ਸਾਦੋਕ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਦ
 ਤੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਸੂਰੂ ਰੀਤੀਆਂ
 ਹਨ ਤਦ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਕਾਫੀ ਖਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਢੇਰ ਮਾਰਾ ਬਚ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂ
 ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧਰਜਾ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਬਚਿਆ
 ਹੋਇਆ ਇਹ ਵੱਡਾ ਢੇਰ ਹੈ 11 ਤਾਂ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਹੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ
 ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਕੋਠੜੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਠੜੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ
 12 ਉਹ ਚੁੱਕਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਦਸਵੰਧ ਅਤੇ ਯਵਿੱਤਰ ਰੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ
 ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਨਾਲ ਲਿਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਨਨਯਾਹ
 ਲੇਵੀ ਹਾਰਮ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਸਮਈ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਉੱਤੇ ਸੀ ਅਤੇ
 13 ਯਹੀਏਲ ਅਤੇ ਅਜ਼ਜਯਾਹ ਅਤੇ ਨਹਥ ਅਤੇ ਅਸਾਹੇਲ ਅਤੇ ਯਹੀਮੇਥ ਅਤੇ
 ਯੋਜਾਬਾਦ ਅਤੇ ਏਲੀਏਲ ਅਤੇ ਯਿਸਮਬਰਯਾਹ ਅਤੇ ਮਹਥ ਅਤੇ ਬਨਾਯਾਹ
 ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਖਾਤਮਾਹ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਹਾਰਮ ਅਜ਼ਰਯਾਹ ਦੇ
 ਹੁਰਮ ਨਾਲ ਰਾਨਨਯਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਸਮਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ

੧੪ ਅਤੇ ਯਿਮਨਾਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਰੋਹੇ ਲੋਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਖੂਰਬੀ ਫਾਟਰ ਉੱਤੇ ਦਰਬਾਨ ਮੀ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸੀ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਰਰ ਮੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਚੁੱਕਣ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਅੱਤ ਧਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੰਡਣ ਲਈ ਹੋਵੇ 14 ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਯਯੀਨ ਅਦਨ ਅਤੇ ਮਿਨਯਾਮੀਨ ਅਤੇ ਯੇਸੂਆ ਅਤੇ ਸਮਅਯਾਹ ਅਤੇ ਅਮਰਯਾਹ ਅਤੇ ਸਰਨਯਾਹ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਦਵੀ ਉੱਤੇ ਲਗੇ ਹੋਏ ਮਨ ਰਿ ਆਥਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੀ ਵੰਡਾ ਤੇ ਰੀ ਛੋਟਾ ਉਨਹਾਂ ਦੀ ਵਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਦਿਆ ਰਨ 15 ਅਤੇ ਇਨਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਹਾਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਣ ਜਿਹੜੇ ਤਿਨਾਂ ਮਾਲਾਂ ਦੇ ਜਾਂ ਉੱਧਰ ਦੇ ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਗਿਣੇ ਗਏ ਅਰਥਾਤ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਆਥੇ-ਆਥਣੀ ਵਾਰੀ ਤੇ ਆਥਣੀ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਰਾ ਰਨ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਮਨ 16 ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜੋ ਆਥਣੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੀ ਕੁਲਖੱਤਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਜਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਲੋਵੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜੋ ਵੀਹਾਂ ਮਾਲਾਂ ਦੇ ਜਾਂ ਉੱਧਰ ਦੇ ਮਨ ਅਤੇ ਆਥਣੀ ਵਾਰੀ ਉੱਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਮਨ 17 ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਮਾਰੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚੋਂ ਆਥਣੇ ਬਾਲਾਂ ਐਰਤਾਂ ਅਤੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਯੀਆਂ ਦੀ ਕੁਲਖੱਤਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਣੇ ਗਏ ਰਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਆਥਣੇ ਮੁਕੱਰਰ ਰੰਮ ਉੱਤੇ ਆਥਣੇ ਆਥ ਨੂੰ ਧਵਿੱਤਰਤਾ ਦੇ ਲਈ ਧਵਿੱਤਰ ਕਰਦੇ ਮਨ 18 ਅਤੇ ਹਾਹੂਨ ਜਾਜਰ ਦੀ ਵੰਸ ਲਈ ਵੀ ਜੋ ਹਰ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨ ਕਈਆਂ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਨ ਮੁਕੱਰਰ ਰੀਤਾ ਰਿ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਲੋਵੀਆਂ ਦੀ ਕੁਲਖੱਤਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਣੇ ਗਏ ਮਨ ਹਿੱਸੇ ਦੇਣ 20 ਸੇ ਹਿਜਰੀਯਾਹ ਨੇ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁੱਝ ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਅਤੇ ਸੱਚ ਮੀ ਉਹੀ ਰੀਤਾ 21 ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਰੰਮ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਲਈ ਸੁਰੂ ਰੀਤੇ ਅਰਥਾਤ ਸੇਵਾ, ਬਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਭਾਲ ਉਸ ਨੇ ਆਥਣੇ ਮਾਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਰੀਤੇ ਅਤੇ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ।

੩੨

ਯਹੂਦਾਹ ਉੱਤੇ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜਾ ਦਾ ਹਮਲਾ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 18:13-37, 19:14-19, 35-37; ਯਸਾਯਾਹ 36:1-22)

1 ਇਨਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਰਯਾ ਭਾਵ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਹ ਮਨਹੇਰੀਬ ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਸਫੀਲਾਂ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰਾਂ

ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਡੇਰੇ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਰਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ੨ ਤਾਂ ਜਦ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਮਨਹੇਰੀਬ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਅਰੁਮਲਮ ਵੱਲ ਉਹ ਦਾ ਮੂੰਹ ਹੈ ੩ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣਿਆਂ ਮਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਲਾਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਣੀ ਦੇ ਸੋਭਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸਹਿਰੋਂ ਬਾਹਰ ਮਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਗਾਮੀ ਭਰੀ ੪ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਸੋਭਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਨਦੀ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਵਗਦੀ ਸੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਆ ਕੇ ਬਹੁਤਾ ਧਾਣੀ ਕਿਉਂ ਲੈਣ ? ੫ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹਿੰਮਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਾਰੀ ਕੰਧ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਸੀ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਬੁਰਜਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਹਰਲੀ ਵੱਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੰਧ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਖਿੱਲੇ ਨੂੰ ਖੌਰਿਆਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਸਮਤਰ ਅਤੇ ਢਾਲਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ੬ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਫੌਜੀ ਮਰਦਾਰ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਮੱਲੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ੭ ਤੁਰੰਤ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਕਰੋ ! ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਰੇ ਮਹੈਣ ਤੋਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਨਾ ਡਰੋ ਅਤੇ ਨਾ ਖਾਬਰੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ੮ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ ਖਰ ਮਾਡੇ ਨਾਲ ਅਹੋਵਾਹ ਮਾਡਾ ਖਰਮੇਸੂਰ ਹੈ ਜੋ ਮਾਡੀ ਮਗਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਮਾਡੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ੯ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਮਨਹੇਰੀਬ ਨੇ ਜੋ ਆਖਣੇ ਮਾਰੇ ਮਹੈਣ ਸਣੇ ਲਕੀਮ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਡੇਰੇ ਲਾਈ ਬੈਠਾ ਸੀ ਆਖਣੇ ਨੌਕਰ ਅਰੁਮਲਮ ਵੱਲ ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਦੇ ਕੋਲ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਕੋਲ ਜੋ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਮਨ ਇਹ ਆਖਣ ਲਈ ਭੇਜੇ ੧੦ ਕਿ ਮਨਹੇਰੀਬ ਅੱਸੂਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾਹ ਇਹ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਡਾ ਰਿਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਬੱਝੇ ਬੈਠੇ ਹੋ ? ੧੧ ਕੀ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਲ ਅਤੇ ਤੇਹ ਦੀ ਮੰਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭਰਮਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਅਹੋਵਾਹ ਮਾਡਾ ਖਰਮੇਸੂਰ ਮਾਨੂੰ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ ? ੧੨ ਕੀ ਇਸੇ ਹਿਜ਼ਰੀਯਾਹ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਅਹੂਦਾਹ ਤੇ ਅਰੁਮਲਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਨਹੀਂ ਢਾਇਆ, ਇਹ ਆਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕੋ ਹੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕੋ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹੀ ਯੁਧ ਯਥਾਓ ? ੧੩ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ

ਜਾਣਦੇ ਜੇ ਮੈਂ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆਂ ਲੋਰਾਂ ਆਤੇ ਦੇਸਾਂ ਲਈ ਰੀ
 ਰੀਤਾ ? ਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਮੇਰੇ ਗੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸਾਂ ਨੂੰ
 ਛੁਡਾ ਮਰੇ ? ੧੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਹੜਾ ਮੀ ਜਿਮ ਨੂੰ ਮੇਰੇ
 ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨੇ ਉੱਚਾ ਹੀ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਗੱਥੇ ਆਪਣਿਆਂ
 ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਮਰਿਆ ਰਿ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਗੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੁਡਾ ਲਵੇ ?
 ੧੫ ਗੁਣ ਗਿਜਰੀਯਾਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯੋਥਾ ਨਾ ਦੇਵੇ ਆਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਮ ਗੱਲ ਵਿੱਚ
 ਭੁਲਾਵੇ ! ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਰੱਖੋ ਰਿਉਂ ਜੇ ਰਿਮੇ ਰੋਮ ਦਾ ਜਾਂ ਖਾਤਮਾਗੀ
 ਦਾ ਰੋਈ ਦੇਵਤਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜੇ ਮੇਰੇ ਗੱਥੇ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਗੱਥੇ
 ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਛੁਡਾ ਮਰਿਆ ਹੋਵੇ । ਫੇਰ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਰਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ
 ਗੱਥੇ ਛੁਡਾ ਲਵੇਗਾ ? ੧੬ ਆਤੇ ਉਹ ਦੇ ਨੌਰਰਾਂ ਨੇ ਅਹੋਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
 ਆਤੇ ਉਹ ਦੇ ਮੇਵਰ ਗਿਜਰੀਯਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ
 ੧੭ ਆਤੇ ਉਮ ਨੇ ਇਮਗਾਏਲ ਦੇ ਅਹੋਵਾਗ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਰਰਨ ਆਤੇ
 ਉਮ ਦੇ ਵਿਖੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦੇ ਲਈ ਇਮ ਭਾਵ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵੀ ਲਿਖੀਆਂ
 ਰਿ ਜਿਵੇਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਗੱਥੇ
 ਨਹੀਂ ਬਚਾਇਆ ਹੈ ਉਵੇਂ ਹੀ ਗਿਜਰੀਯਾਗ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ
 ਮੇਰੇ ਗੱਥੇ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਮਰੇਗਾ ੧੮ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਬੋਲ
 ਰੇ ਅਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਲੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਰੰਧ ਉੱਤੇ ਸਨ
 ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਰੇ ਸੁਣਾਈਆਂ ਤਾਂ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਤੇ ਫਿਰਰ ਵਿੱਚ ਖਾ
 ਦੇਣ ਆਤੇ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਲੈ ਲੈਣ ੧੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਰਣਨ
 ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਾਂਗਰ ਰੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਗੱਥਾਂ ਦੀ
 ਬਣਤ ਹਨ । ੨੦ ਤਾਂ ਗਿਜਰੀਯਾਗ ਖਾਤਮਾਗ ਆਤੇ ਆਮੇਸ ਦੇ ਯੁੱਤਰ ਅਮਾਯਾਗ
 ਨਬੀ ਨੇ ਧਰਮਬਨਾ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਦੁਗਾਈ ਦਿੱਤੀ ੨੧ ਤਾਂ ਅਹੋਵਾਗ
 ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਮ ਨੇ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਲਮਰਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰੇ
 ਸੁਰਬੀਰਾਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਆਤੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ । ਮੇ ਉਹ
 ਸਰਬਿੰਦਾ ਹੋ ਰੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਿਆ ਆਤੇ ਜਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤੇ ਦੇ
 ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਦੀ ਅੰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਰਿਮੇ ਉਹ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਤਲਵਾਰ
 ਨਾਲ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ ੨੨ ਜੈਉਂ ਅਹੋਵਾਗ ਨੇ ਗਿਜਰੀਯਾਗ ਨੂੰ ਆਤੇ ਅਰੁਮਲਮ
 ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਸਨਹੇਰੀਬ ਦੇ ਗੱਥੇ ਬਚਾ ਲਿਆ ਆਤੇ
 ਹਰ ਖਾਮਿਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਰੀਤੀ ੨੩ ਆਤੇ ਬਹੁਤ ਲੋਰ ਅਹੋਵਾਗ ਲਈ
 ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਲਿਆਏ ਆਤੇ ਅਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਗਿਜਰੀਯਾਗ
 ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਮੁੱਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਲਿਆਏ ਮੇ ਉਹ ਉਮ ਮਥੋਂ ਤੋਂ ਮਾਰੀਆਂ ਰੋਮਾਂ

ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਉੱਚਾ ਹੋ ਗਿਆ ।

ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਅੰਮੰਡ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 20:1-3, 12-19; ਯਸਾਯਾਹ 38:1-3, 39:1-8)

੨੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਅਜਿਹਾ ਬਿਮਾਰ ਹੋਇਆ ਜੋ ਮਰਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾ ਖੁੱਜਾ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗੇ ਧਰਮਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਿੱਤਾ ੨੫ ਪਰ ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਨੇ ਉਸ ਤਰਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕੰਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੰਕਾਰ ਸਮਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਉੱਤੇ ਰਹਿਰ ਭੜਕਿਆ ੨੬ ਜਦ ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੰਕਾਰ ਦੇ ਥਾਂ ਅਧੀਨਗੀ ਫੜੀ ਤਾਂ ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਰ ਨਾ ਧਿਆ ।

ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਦੀ ਧਨ ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਭੜਕ

੨੭ ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਦੀ ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਮਾਣ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਚਾਂਦੀ-ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਖੱਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮਸਾਲੇ, ਢਾਲਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਧਰਾਰਾ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਲਈ ਖਜ਼ਾਨੇ ੨੮ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਕੋਠੜੀਆਂ ਅਤੇ ਹਰ ਧਰਾਰਾ ਦੇ ਖਸੂਆਂ ਲਈ ਥਾਂ ਅਤੇ ਭੋਡ ਖੱਬਰੀਆਂ ਲਈ ਵਾੜੇ ਬਣਾਏ ੨੯ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਹਿਰ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਚੌਠੇ ਅਤੇ ਇੱਜੜ ਅਤੇ ਗਾਂਠੀਆਂ ਬਲਦ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਮਨ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ੩੦ ਇਸੇ ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਨੇ ਗੀਹੇਨਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉੱਥਰਲੇ ਸੌਤੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਦਾਊਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਮਿੱਧਾ ਖੁੱਜਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ੩੧ ਤਾਂ ਵੀ ਬਾਬਲ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਏਲਚੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਰਾਮਾਭਾਤ ਦਾ ਗਲ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ ਖਤਾ ਕਰਨ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਧਰਤਾਉਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਖਤਾ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ ।

ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਅੰਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 20:20, 21)

੩੨ ਗੁਣ ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਦੇ ਬਾਰੀ ਕੰਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਿਹਰਬਾਨੀਆਂ ਅਮੋਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਸਾਯਾਹ ਨਬੀ ਦੇ ਦਰਸਣ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ੩੩ ਅਤੇ ਗਿਜਰੀਯਾਹ ਮਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ

ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੀ ਵੰਸ ਦੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਦੱਬਿਆ ਆਤੇ ਮਾਰੇ
 ਯਹੂਦਾਹ ਆਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਦੀ ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦਾ
 ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਉਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਮਨੱਸਹ ਉਹ ਦੇ ਥਾਂ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ।

੩੩

ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਨੱਸਹ ਦਾ ਰਾਜ
 (2 ਰਾਜਿਆਂ 21:1-9)

੧ ਮਨੱਸਹ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦ ਉਹ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ । ਉਸ ਨੇ
 ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਪਚਵੰਜਾ ਸਾਲ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ੨ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ
 ਘਿਣਾਉਣੇ ਕੰਮਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗਿਉਂ ਵੱਢ
 ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬਦੀ ਕੀਤੀ ੩ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਉੱਚਿਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਹਿਜ਼ਰੀਆਹ ਨੇ ਢਾਹਿਆ ਸੀ ਫੇਰ
 ਬਣਾਇਆ ਆਤੇ ਬਾਲਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਆਤੇ ਟੁੰਡ ਦੇਵੀਆਂ
 ਬਣਾਈਆਂ ਆਤੇ ਮਾਰੇ ਸਵਰਗੀ ਲਸਕਰ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਯੁਜਾ ਕੀਤੀ ੪ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਖੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ
 ਫਰਮਾਨ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਤੱਕ ਰਹੇਗਾ ਜਗਵੇਦੀਆਂ
 ਬਣਾਈਆਂ ੫ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਵਿਹੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ
 ਸਵਰਗੀ ਲਸਕਰ ਲਈ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ੬ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਨ ਹਿਨੋਮ
 ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਾਇਆ ਆਤੇ ਫਾਲ
 ਪਾਉਂਦਾ ਆਤੇ ਟੂਣੇ ਟੋਟਰੇ ਆਤੇ ਜਾਦੂ ਕਰਦਾ, ਆਤੇ ਮਿੱਤਰ ਭੂਤ ਆਤੇ ਦੋਖਿਆਰਾਂ
 ਨਾਲ ਮੇਲ ਜੋਲ ਰੱਖਦਾ ਸੀ । ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ
 ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਭੈੜਾ ਸੀ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਗਿਆ ਆਤੇ ਉਹ ਦੇ ਕਰੋਧ ਨੂੰ ਭੜਕਾਇਆ
 ੭ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਬੁੱਤ ਦੀ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਮੂਰਤ ਬਣਾ ਕੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ
 ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਖੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਦਾਉਦ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਸੁਲੇਮਾਨ
 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ
 ਇਸਰਾਏਲ ਦੀਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਗੋਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਸਦਾ ਤੱਕ
 ਰੱਖਾਂਗਾ ੮ ਆਤੇ ਮੈਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧੈਰ ਉਸ ਭੂਮੀ ਉੱਤੇ ਜਿਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਦੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਲਿਆਰਿਆ ਹੈ ਫੇਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਵਾਂਗਾ ਪਰ ਜੇ ਉਹ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਯੁਗ ਕਰਨ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ
 ਪਾਲਨਾ ਕਰਨ ਆਰਥਾਤ ਸਾਰੀ ਬਿਵਸਥਾ, ਬਿਧੀਆਂ ਆਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਜੋ
 ਮੁਸਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਏ ਸਨ ੯ ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਯਹੂਦਾਹ ਆਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ

ਨੂੰ ਚੁਗੇ ਖਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਬੁਰਿਆਈ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੋਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ।

ਮੱਨਸਹ ਦੁਆਰਾ ਤੋਬਾ ਕਰਨਾ

੧੦ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੱਨਸਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਿਆਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ? ਇਸ ਲਈ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਸੈਨਾ ਖਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਲਿਆਇਆ ਜਿਹੜੇ ਮੱਨਸਹ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਯੱਥੇ ਕੱਢੀਆਂ ਅਤੇ ਬੇੜੀਆਂ ਨਾਲ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ ?੨ ਜਦ ਉਹ ਯੱਕੜ ਵਿੱਚ ਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਯੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਨਮੁਖ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਯਥੀਨ ਕੀਤਾ ?੩ ਉਹ ਨੇ ਉਸ ਅੱਗੇ ਯਰਾਰਬਨਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਤਰਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਲਿਆ । ਉਹ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਭੇੜ ਲਿਆਇਆ ਤਾਂ ਮੱਨਸਹ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਹੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ?੪ ਇਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਨੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਹਿਰ ਲਈ ਗੀਰੇਨ ਦੇ ਖੱਛਮ ਵੱਲ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਮੱਛਲੀ ਫਾਟਰ ਦੇ ਲਾਘੇ ਤੱਕ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕੰਧ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਉਠਲ ਨੂੰ ਖੋਰ ਕੇ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੜ੍ਹ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਸਰਦਾਰ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੇ ?੫ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਉਥੇ ਦੇਵਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਬੱਤ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਯਹੜ ਉੱਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ ਕੱਢ ਕੇ ਸਹਿਰੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ?੬ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਮੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਅਤੇ ਯੰਨਵਾਦ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਚੜ੍ਹਾਏ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ?੭ ਤਾਂ ਵੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਲੋਕ ਉੱਚਿਆਂ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਯਰ ਕੇਵਲ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ?੮ ਮੱਨਸਹ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਉਹ ਦੀ ਯਰਾਰਬਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੈਬਦਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਵੇਖੋ, ਉਹ ਸਭ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਹਨ ।

ਮੱਨਸਹ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਅੰਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ
(2 ਰਾਜਿਆਂ 21:17, 18)

੧੯ ਉਹ ਦੀ ਖਰਾਬਥਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਤਰਲੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਾਧ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਅਤੇ ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਨੇ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਟੁੰਡਾਂ ਅਤੇ ਘੜੀਆਂ ਗੋਈਆਂ ਖੁਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਰੀਤਾ, ਇਹ ਗੋਜਾਈ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ੨੦ ਤਾਂ ਮਨੱਸਹ ਮਰ ਰੇ ਆਪਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ, ਫੇਰ ਉਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਆਮੋਨ ਉਹ ਦੇ ਥਾਂ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ।

ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਮੋਨ ਦਾ ਰਾਜ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 21:19-26)

੨੧ ਆਮੋਨ ਬਾਈਆਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦ ਉਹ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਦੇ ਮਾਲ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਰੀਤਾ ੨੨ ਉਹ ਨੇ ਉਹ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਭੈੜਾ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਦੇ ਖਿਤਾ ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਵੀ ਰੀਤਾ ਮੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਗੋਈਆਂ ਖੁਰਤਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਮਨੱਸਹ ਨੇ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ ਆਮੋਨ ਨੇ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੁਜਾ ਰੀਤੀ ੨੩ ਉਹ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਗੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਖਿਤਾ ਮਨੱਸਹ ਅਧੀਨ ਗੋਇਆ ਮੀ ਸਗੋਂ ਇਹੀ ਆਮੋਨ ਵੱਧ ਅਖਰਾਧ ਰਰਦਾ ਗਿਆ ੨੪ ਮੇਂ ਉਹ ਦੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਖਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ੨੫ ਘਰ ਉਸ ਦੇਮ ਦਿਆਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਮੋਨ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਖਰਾਇਆ ਮੀ ਅਤੇ ਦੇਮ ਦਿਆਂ ਲੋਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਮੀਆਹ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਥਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਾਇਆ ।

੩੪

ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਮੀਆਹ ਦਾ ਰਾਜ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 22:1, 2)

੧ ਆਮੀਆਹ ਅੱਠਾਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦ ਉਹ ਰਾਜ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਰੱਤੀ ਮਾਲ ਅਰੁਮਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਰੀਤਾ ੨ ਉਸ ਨੇ ਉਹੇ ਰੀਤਾ ਜੋ ਅਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਮੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਾਰਗਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮੱਜੇ ਖੱਬੇ ਨਾ ਖੁੜਿਆ ।

ਆਮੀਆਹ ਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ

੩ ਰਿਉਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅੱਠਵੇਂ ਮਾਲ ਜਦ ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਹੀ ਸੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਤਾਲਿਬ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਬਾਰਵੇਂ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਟੁੰਡਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਘੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਢਾਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੁਰਤਾਂ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ ਰਰਨ ਲੱਗਾ ੪ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਬਠਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰਜ ਦੀਆਂ ਮੁਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਮਨ ਉਸ ਨੇ ਵੱਢ ਸੁੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਟੁੰਡ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਘੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਢਾਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਟੁੱਕੜੇ-ਟੁੱਕੜੇ ਰਰ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੀਹ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਖਿਲਾਰਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਮਨ ੫ ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮਾੜੀਆਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਰੀਤਾ ੬ ਉਸ ਨੇ ਮਨੱਸਰ, ਅਫਰਾਈਮ ਅਤੇ ਸਿਮਉਨ ਦੇ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਗੋਂ ਨਫਤਾਲੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦਿਆਂ ਬੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰੀਤਾ ੭ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਜਗਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਟੁੰਡ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਘੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੁਰਤਾਂ ਨੂੰ ਭੰਨ ਤੋੜ ਕੇ ਖੀਥਾ ਰਰ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰਜ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਮੁਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਮੁੜਿਆ ।

ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੁਸਤਰ ਦਾ ਮਿਲਣਾ

(2ਰਾਜਿਆਂ 22:3-20)

੮ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਠਾਰਵੇਂ ਮਾਲ ਜਦ ਉਹ ਦੇਸ ਅਤੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਰਰ ਚੁੱਕਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਮਲਯਾਗ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮਾਫਾਨ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਮਾਮੇਯਾਗ ਅਤੇ ਯੋਯਾਹਾਜ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯੋਯਾਗ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਲਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਰਗਉਣ ੯ ਤਾਂ ਉਹ ਹਿਲਰੀਯਾਗ ਧਰਯਾਨ ਜਾਜਰ ਦੇ ਰੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਉਹ ਚਾਂਦੀ ਜਿਹੜੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਦਰਬਾਨ ਲੋਵੀਆਂ ਨੇ ਮਨੱਸਰ ਅਤੇ ਅਫਰਾਈਮ ਦੇ ਗੱਥੋਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬਰੀਏ ਰੋਲੋਂ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਾਗ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਰੋਲੋਂ ਇਕੱਠੀ ਰੀਤੀ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ੧੦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਰਰਦੇ ਮਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਨੇ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਰੰਮ ਰਰਦੇ ਮਨ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਭਵਨ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਖੱਰਾ ਰਰਨ ਉੱਤੇ ਲਾਇਆ ੧੧ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ

ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਘੜੇ ਹੋਏ ਖੱਬਰ ਆਤੇ ਜੋੜੀਆਂ ਲਈ ਲੱਕੜੀ ਮੁੱਲ ਲੈਣ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹਾਂ ਨੇ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਸਤੀਰ ਬਣਾਉਣ ?੨ ਆਤੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਰੰਮ ਰਹਦੇ ਸਨ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਨੇ ਉਬਦਯਾਹ ਲੇਵੀ ਮਰਾਰੀ ਦੀ ਵੰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਰਹਦੇ ਸਨ ਆਤੇ ਰਹਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵੰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜਰਯਾਹ ਆਤੇ ਮਸੂਲਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰੰਮ ਰਹਾਉਂਦੇ ਸਨ ਆਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੇਵੀ ਵਾਜਿਆਂ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਗੁਣੀਏ ਸਨ ?੩ ਆਤੇ ਉਹ ਭਾਰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਸਨ ਆਤੇ ਹਰ ਧਰਯਾਹ ਦਾ ਰੰਮ ਰਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖਾਸੋਂ ਰੰਮ ਰਹਾਉਂਦੇ ਸਨ ਆਤੇ ਲੇਵੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਖਾਰੀ ਆਤੇ ਆਫਸਰ ਆਤੇ ਦਰਬਾਨ ਸਨ ?੪ ਜਦ ਉਹ ਉਮ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ ਥਾਹੁਰੁ ਰੱਛ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਗਿਲਰੀਯਾਹ ਜਾਜਰ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਜਿਹੜੀ ਮੁਸਾ ਦੇ ਗਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਲੱਭੀ ?੫ ਤਾਂ ਗਿਲਰੀਯਾਹ ਨੇ ਸਾਫਾਨ ਲਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂਨੂੰ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਭੀ ਹੈ ਆਤੇ ਗਿਲਰੀਯਾਹ ਨੇ ਉਹ ਖੋਬੀ ਸਾਫਾਨ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ?੬ ਆਤੇ ਸਾਫਾਨ ਉਸ ਖੋਬੀ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਨੇਗਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਰਾ ਰੰਮ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਜਿੰਮੇ ਰੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਰਹਦੇ ਹਨ ?੭ ਆਤੇ ਉਹ ਚਾਂਦੀ ਜਿਹੜੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲੀ ਲੈ ਕੇ ਦੇਖਭਾਲ ਰਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਆਤੇ ਰੰਮ ਰਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ?੮ ਤਾਂ ਸਾਫਾਨ ਲਿਖਾਰੀ ਨੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਿਲਰੀਯਾਹ ਜਾਜਰ ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਇੱਕ ਖੋਬੀ ਫੜ੍ਹਾਈ ਹੈ ਆਤੇ ਸਾਫਾਨ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧੜ੍ਹਿਆ ?੯ ਫੇਰ ਆਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਦ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੀੜੇ ਖਾੜੇ ੨੦ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਗਿਲਰੀਯਾਹ ਨੂੰ ਸਾਫਾਨ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਹੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਆਤੇ ਮੀਰਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਬਦੇਨ ਨੂੰ ਆਤੇ ਸਾਫਾਨ ਲਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਟਹਿਲੂਏ ਆਮਾਯਾਹ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ੨੧ ਤੁਸੀਂ ਜਾਓ ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਵੱਲੋਂ ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਆਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਬਾਰੀ ਹਨ ਇਸ ਖੋਬੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਖੇ ਜੋ ਲੱਭੀ ਹੈ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਖੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਰਹੇ ਰਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਵੱਡਾ ਰਹੇਯ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਡੋਗਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਦੀ ਖਾਲਨਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਕਿ ਸਭ ਰੁੜ੍ਹ ਜੋ ਇਸ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਆਨੁਸਾਰ ਰਹਨ ੨੨ ਤਾਂ ਗਿਲਰੀਯਾਹ ਆਤੇ ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਮੁਕੱਰਰ ਰੀਤਾ ਸੀ ਗੁਲਦਾਹ ਨਬੀਆ ਦੇ ਕੋਲ ਗਏ ਜਿਹੜੀ ਤੇਮੇ ਖਾਨੇ ਦੇ ਰੱਖਵਾਲੇ ਤਾਰਯਾਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਆਤੇ ਹਮਰਾਹ ਦੇ ਖੇਤੇ ਮੁਲੁਮ ਦੀ ਖਤਨੀ

ਮੀ (ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਮਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ) ਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਦੇ ਵਿਖੇ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ੨੩ ਉਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਹੋਵਾਹ ਐਉਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੋਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਇਉਂ ਆਖੋ, ੨੪ ਅਹੋਵਾਹ ਐਉਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, - ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਇਸ ਥਾਂ ਆਉਂਦੇ ਇਸ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ ਅਰਬਾਤ ਮਾਰੇ ਮਰਾਥ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਖੜੀ ਹੈ ੨੫ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਆਉਂਦੇ ਖਰਾਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਯੁਧ ਯੁਖਾਈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਮਾਰੀ ਰਾਹੀਗਰੀ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਰੋਏ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਰੋਏ ਇਸ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਖਿਆ ਹੈ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਬੁਝੇਗਾ ਨਹੀਂ ੨੬ ਧਰ ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹੋਵਾਹ ਰੋਲੋਂ ਖੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਰਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਇਉਂ ਰਹੇ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਐਉਂ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਖੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੂੰ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ ੨੭ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਤੇਰਾ ਮਨ ਨਰਮ ਹੋਇਆ ਆਉਂਦੇ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਧੀਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦ ਤੋਂ ਤੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਮਖਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਉਂਦੇ ਇਸ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ ਆਉਂਦੇ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਆਉਂਦੇ ਆਪਣੇ ਲੀੜੇ ਖਾੜ ਕੇ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਹੋਇਆ ਮੇ ਮੈਂ ਵੀ ਤੇਰੀ ਸੁਣ ਲਈ ਹੈ, ਅਹੋਵਾਹ ਦਾ ਵਾਰ ਹੈ ੨੮ ਵੇਖ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਖਿਉ-ਦਾਇਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਵਾਂਗਾ ਆਉਂਦੇ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਆਉਂਦੇ ਮਾਰੀ ਬੁਰਿਆਈ ਨੂੰ ਜੋ ਮੈਂ ਇਸ ਥਾਂ ਆਉਂਦੇ ਇਸ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਫੇਰ ਖਾਤਮਾਹ ਰੋਲ ਇਹ ਸੁਨੇਗਾ ਲਿਆਏ।

ਅਮੀਅਾਹ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਖਾਲਣਾ ਰਰਨ ਦੀ ਸਹੁੰ ਲੈਣ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 23:1-20)

੨੯ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਅਹੂਦਾਹ ਆਉਂਦੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ੩੦ ਫਿਰ ਖਾਤਮਾਹ ਆਉਂਦੇ ਅਹੂਦਾਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਆਉਂਦੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀ, ਜਾਜਰ ਆਉਂਦੇ ਲੋਵੀ, ਮਾਰੇ ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਲੋਕ, ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਉਤਾਹ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਨੇ ਨੇਮ ਦੀ ਖੋਬੀ ਜਿਹੜੀ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਭੀ ਸੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਖੜਕ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਨੀ ਖਾਈਆਂ ੩1 ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਆਪਣੇ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾ ਖੜਕਾ ਹੋਇਆ ਆਉਂਦੇ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਨੇਮ ਬੰਨਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਹੋਵਾਹ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਤੁਰਾਂਗੇ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਮਨਾਮੇ,

ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਾਖੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਦਿਲ ਆਪਣੀ ਮਾਰੀ ਜਾਨ ਨਾਲ ਖਾਲਣਾ ਰਹਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਉਸ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਯੂਰਾ ਰਹਾਂਗੇ ੩੨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਯਰੂਸਲਮ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਵਿੱਚ ਲੱਭੇ ਸਨ ਇਸ ਨੇਮ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਆਪਣੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਨੇਮ ਅਨੁਸਾਰ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ੩੩ ਤਾਂ ਯੋਸੀਯਾਹ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਖਿਣਾਉਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜਿਹੜੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਰਹਾਈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਮਾਰੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਮਗਰ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਨਾ ਹਟੇ ।

੩੫

ਯਸਾਹ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣਾ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 23:21-23)

1 ਯੋਸੀਯਾਹ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਯਸਾਹ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਚੌਥਵੀਂ ਤਰੀਖ ਨੂੰ ਯਸਾਹ ਰੱਟਿਆ । 2 ਉਸ ਨੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੁੱਮੇਵਾਰੀ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਤਰੜਾ ਰੀਤਾ 3 ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਯਵਿੱਤਰ ਹੋ ਕੇ ਮਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਯਵਿੱਤਰ ਸੰਦੂਰ ਨੂੰ ਉਸ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਾਊਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਰੱਖੋ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਿਆਂ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ । ਸੇ ਗੂਣ ਤੁਸੀਂ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਯਰਮੇਸੂਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਯਰਜਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ । 4 ਆਪਣੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਵੇਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਮੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਵੋ 5 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਯਵਿੱਤਰ ਸਬਾਨ ਵਿੱਚ ਖਿਤਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਦੇ ਖਿਤਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਰੇਰ ਲਈ ਹੋਵੇ 6 ਅਤੇ ਯਸਾਹ ਨੂੰ ਕੱਟੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਵਿੱਤਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਮੁਸਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰੋ । 7 ਯੋਸੀਯਾਹ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਿੰਨੇ ਉੱਥੇ ਸਨ ਇੰਜੜ ਵਿੱਚੋਂ ਛੱਤਰੇ ਲੈਕੇ ਯਸਾਹ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ

ਵਹਿੜੇ । ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਾਹੀ ਖਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨ । ੯ ਉਸ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਗਿਲਰੀਆਗ ਅਤੇ ਜ਼ਰਖਾਗ ਅਤੇ ਯਹੀਏਲ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਗਾਰਮ ਮਨ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਖਮਾਗ ਲਈ ਦੇ ਗਜ਼ਾਰ ਛੇ ਮੈਂ ਭੇਡਾਂ ਖੱਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂ ਵਹਿੜੇ ਦਿੱਤੇ ੯ ਅਤੇ ਰਾਨਨਖਾਗ, ਸਮਯਾਖਾਗ ਅਤੇ ਨਬਨਏਲ, ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਗੁਮਬਖਾਗ ਅਤੇ ਯਹੀਏਲ ਅਤੇ ਯੋਜ਼ਾਬਾਦ ਲੋਢੀਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਖਮਾਗ ਲਈ ਲੋਢੀਆਂ ਨੂੰ ਖੰਜ ਗਜ਼ਾਰ ਭੇਡਾਂ ਖੱਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖੰਜ ਮੈਂ ਵਹਿੜੇ ਦਿੱਤੇ । ੧੦ ਮੈਂ ਉਖਾਮਨਾ ਦਾ ਰੰਮ ਯੂਰਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਜਾਜਰ ਆਪਣੇ ਥਾਂ ਅਤੇ ਲੋਢੀ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਵਾਸੀ ਉੱਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ । ੧੧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਮਾਗ ਨੂੰ ਵੱਟਿਆ ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਲਗੂ ਲੈ ਕੇ ਛਿੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਖੱਲਾਂ ਲਾਹੀਆਂ ੧੨ ਤਾਂ ਉਹ ਹੋਮ ਬਲੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਯਹੋਵਾਗ ਦੇ ਗਜ਼ੂਰ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਖੁਸ਼ਾ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਏਵੇਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਹਿੜਿਆਂ ਨਾਲ ਰੀਤਾ । ੧੩ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਮਾਗ ਨੂੰ ਖਿਯੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੱਗ ਉੱਤੇ ਭੁੰਨਿਆ ਅਤੇ ਖਵਿੱਤਰ ਭੇਟਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਗਾਂ, ਤਉੜੀਆਂ ਅਤੇ ਰੜਾਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਰਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਖੁਚਾ ਦਿੱਤਾ । ੧੪ ਇਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਗਾਨੂਨ ਦੀ ਵੰਮ ਦੇ ਜਾਜਰ ਹੋਮ ਬਲੀਆਂ ਅਤੇ ਚਰਬੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਰਾਤ ਤੱਕ ਲੱਗੇ ਰਹੇ ਮੈਂ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਗਾਨੂਨ ਦੀ ਵੰਮ ਦੇ ਜਾਜਰਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ, ੧੫ ਅਤੇ ਆਮਾਫ ਦੀ ਵੰਮ ਦੇ ਗਵੱਯੇ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਆਮਾਫ ਅਤੇ ਹੋਮਾਨ ਅਤੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੈਬਦਾਨ ਯਦੂਬਨ ਦੇ ਗੁਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਮਨ ਅਤੇ ਹਰ ਫਾਟਰ ਉੱਤੇ ਦਰਬਾਨ ਮਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਟਹਿਲ ਮੇਵਾ ਤੋਂ ਆੱਡ ਹੋਣਾ ਨਾ ਖਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਲੋਢੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ । ੧੬ ਮੈਂ ਉਸ ਦਿਨ ਯੋਮੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਦੇ ਗੁਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਖਮਾਗ ਰਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਜਗਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਹੋਮ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਉਖਾਮਨਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਰੰਮ ਯੂਰਾ ਰੀਤਾ ਗਿਆ । ੧੭ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਗਜ਼ਰ ਮਨ ਉਸ ਵੇਲੇ ਖਮਾਗ ਨੂੰ ਅਤੇ ਖਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਖਰਬ ਨੂੰ ਸੱਤਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਮਨਾਇਆ । ੧੮ ਇਹੋ ਜੇਹੀ ਖਮਾਗ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਮਮੁਏਲ ਨਬੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮਨਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਿਮੇ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਇਹੋ ਜੇਹੀ ਖਮਾਗ ਨਹੀਂ ਮਨਾਈ ਜਿਹੜੀ ਯੋਮੀਆਗ ਅਤੇ ਜਾਜਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਢੀਆਂ

ਜਾਤੇ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਾਗ ਜਾਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਜਿਹੜੇ ਗਾਜਰ ਮਨ ਜਾਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਮਨਾਈ । ੧੯ ਇਹ ਧਮਾਗ ਯੋਸੀਆਗ ਦੇ ਗਾਜ ਦੇ ਜਾਠਾਰਵੇਂ ਮਾਲ ਮਨਾਈ ਗਈ ।

ਯੋਸੀਆਗ ਦੇ ਗਾਜ ਦਾ ਜੰਤ ਜਾਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 23:28-30)

੨੦ ਇਸ ਮਾਰੇ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਜਦ ਯੋਸੀਆਗ ਭਵਨ ਨੂੰ ਯੂਰਾ ਰਰ ਚੁੱਕਿਆ ਤਾਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਗਾਜੇ ਨਰੇ ਨੇ ਰਰਰਮੀਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੇ ਫਗਾਤ ਉੱਤੇ ਹੈ ਲੜਨ ਲਈ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵੀਤੀ ਤਾਂ ਯੋਸੀਆਗ ਉਸ ਦੇ ਟਾਰਰੇ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲਿਆ । ੨੧ ਖਰ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਗਾਹੀਂ ਮੰਦੇਸ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਹੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ, ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਵੀ ਕੰਮ ? ਮੈਂ ਜੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ, ਮਗੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਘਰਾਣੇ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਾਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੇਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮੇ ਤੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਅੰਗ-ਮੰਗ ਹੈ ਟਾਰਰਾ ਨਾ ਕਰ ਮਤੇ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੇ ੨੨ ਖਰ ਤਾਂ ਵੀ ਯੋਸੀਆਗ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਮੂੰਹ ਨਾ ਮੋੜਿਆ ਮਗੋਂ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਆਖਣਾ ਭੇਸ ਬਦਲਿਆ ਜਾਤੇ ਨਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੂਹੋਂ ਨਿੱਕਲੀ ਸੀ ਨਾ ਸੁਣੀ ਮਗੋਂ ਲੜਾਈ ਲਈ ਮਗਿੱਦੋ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ੨੩ ਤਾਂ ਤੀਰ ਅੰਦਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਯੋਸੀਆਗ ਖਾਤਮਾਗ ਨੂੰ ਤੀਰ ਮਾਰਿਆ ਤਾਂ ਖਾਤਮਾਗ ਨੇ ਆਖਣੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੱਢ ਲੈ ਚੱਲੋ ਕਿਉਂ ਜੇ ਮੈਂ ਵੱਡਾ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ ੨੪ ਮੇ ਉਸ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਬ ਤੋਂ ਲਾਗ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਬ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ ਜਾਤੇ ਆਖਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਬਿਆ ਗਿਆ । ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਯਹੂਦਾਗ ਜਾਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਨੇ ਯੋਸੀਆਗ ਲਈ ਦੇ ਮੋਗ ਵੀਤਾ । ੨੫ ਖਿਰਮਿਖਾਗ ਨੇ ਯੋਸੀਆਗ ਉੱਤੇ ਵੈਣ ਖਾਏ ਜਾਤੇ ਗਾਹੀ ਜਾਤੇ ਗਾਗਣਾਂ ਮਾਰੇ ਆਖਣੇ ਮੋਗ ਦੇ ਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਯੋਸੀਆਗ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਮਤੂਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਤੇ ਵੇਖੋ, ਉਹ ਸਿਆਖਿਆਂ ਦੀ ਖੋਖੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ੨੬ ਜਾਤੇ ਯੋਸੀਆਗ ਦੇ ਬਾਰੀ ਕੰਮ ਜਾਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦਯਾ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਮਾਰ ਜੇ ਯਹੋਵਾਗ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ੨੭ ਜਾਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਦ ਤੋਂ ਜੰਤ ਤੱਕ, ਵੇਖੋ, ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਜਾਤੇ ਯਹੂਦਾਗ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗਾਂ ਦੀ ਖੋਖੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ॥

੩੬

ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਯਹੋਯਾਹਾਜ ਦਾ ਰਾਜ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 23:30-35)

੧ ਉਦ ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯੋਸੀਆਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਯਹੋਯਾਹਾਜ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਤਾ ਦੇ ਥਾਂ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਬਣਾਇਆ ੨ ਅਤੇ ਯਹੋਯਾਹਾਜ ਤੇਈਆਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦ ਉਹ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ੩ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸੌ ਕਿਨਤਾਰ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਿਨਤਾਰ ਸੋਨਾ ਦੰਡ ਲਾਇਆ ੪ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਭਰਾ ਅਲਖਾਰੀਮ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦਾ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨਕੇ ਉਹ ਦੇ ਭਰਾ ਯਹੋਯਾਹਾਜ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ ।

ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਦਾ ਰਾਜ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 23:36—24:7)

੫ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਖੰਝੀਆਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦ ਉਹ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਗਿਯਾਰਾਂ ਮਾਲ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ । ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾ ਮੀ ੬ ਤਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਾਬਲ ਦਾ ਖਾਤਮਾਹ ਨਬੂਕਦਨੱਸਰ ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਬੇੜੀਆਂ ਲਾ ਕੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਲਈ ਗਿਆ ੭ ਅਤੇ ਨਬੂਕਦਨੱਸਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਭਾਂਡੇ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਜਾ ਦਿੱਤਾ ੮ ਅਤੇ ਯਹੋਯਾਰੀਮ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਣਾਉਣੇ ਕੰਮ ਜੋ ਉਸ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਇਆ ਗਿਆ, ਵੇਖੋ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹਾਂ ਦੀ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹਨ । ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਯਹੋਯਾਰੀਨ ਉਸ ਦੇ ਥਾਂ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਿਆ ।

ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਯਹੋਯਾਰੀਨ ਦਾ ਰਾਜ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 24:8-17)

੯ ਯਹੋਯਾਰੀਨ ਛੱਠਾਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਮੀ ਜਦ ਉਹ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਦਸ ਦਿਨ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬੁਰਿਆਈ ਕੀਤੀ ੧੦ ਅਤੇ ਉਸ ਮਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਬੂਕਦਨੱਸਰ ਖਾਤਮਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਭਾਂਡਿਆਂ

ਮਣੇ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾ ਲਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਸਿਦਰੀਆਹ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾਹ ਆਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਉੱਤੇ ਖਾਤਮਾਹ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ।

ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਿਦਰੀਆਹ ਦਾ ਰਾਜ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 24:18-20; ਯਿਰਮਿਆਹ 52:1-3)

੧੧ ਸਿਦਰੀਆਹ ਟਿੱਰੀਆਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਜਦ ਉਹ ਰਾਜ ਰਹਨ ਲੱਗਾ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਗਿਆਰਾਂ ਮਾਲ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਰੀਤਾ 12 ਉਸ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਬੁਰਿਆਈ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਿਰਮਿਆਹ ਨਬੀ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਜਿਸ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਮਨ ਆਯੀਨਗੀ ਨਾ ਰੀਤੀ 13 ਮਗੋਂ ਉਹ ਨਬੂਰਦਨੇਮਰ ਖਾਤਮਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਹੁੰ ਦਿੱਤੀ ਧਰ ਉਹ ਆਰਝਾਜ ਹੋ ਗਿਆ ਆਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਰਠੋਰ ਰਹ ਲਿਆ ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਯਹੋਵਾਹ ਵੱਲ ਨਾ ਖੜਿਆ ।

ਯਰੂਸਲਮ ਦਾ ਖਤਨ

(2 ਰਾਜਿਆਂ 25:1-21; ਯਿਰਮਿਆਹ 52:3-11)

14 ਨਾਲੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਹਾਂ ਜਾਜਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਆਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੀਆਂ ਬੇਈਮਾਨੀਆਂ ਆਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਰੰਮਾਂ ਦੇ ਖਿਣਾਉਣੇ ਰੰਮਾਂ ਵਾਂਗੂ ਰੰਮ ਰੀਤੇ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਭਰਿਸਟ ਰੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਖਵਿੱਤਰ ਰੀਤਾ ਸੀ 15 ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਜਤਨ ਨਾਲ ਭੇਜ ਕੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਆਤੇ ਯਾਮ ਉੱਤੇ ਤਰਸ ਆਉਂਦਾ ਸੀ 16 ਧਰ ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਠੱਠੇ ਰੀਤੇ ਆਤੇ ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਰੀਤੀ ਆਤੇ ਉਹ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਦਾ ਮਖੈਲ ਉਡਾਇਆ, ਐਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਆਜਿਹਾ ਭੜਕਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਾ ਰਿਹਾ 17 ਤਦ ਉਹ ਰਮਦੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮਾਹ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਲਿਆਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਸਖਾਨ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢ ਸੁੱਟਿਆ, ਆਤੇ ਉਹ ਨੇ ਨਾ ਜੁਆਨ ਨਾ ਕੁਆਰੀ, ਨਾ ਬੁੱਢਾ ਨਾ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਉੱਤੇ ਤਰਸ ਖਾਧਾ, ਉਹ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ 18 ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਂਡੇ ਰੀ ਵੱਡਾ ਰੀ ਛੋਟਾ ਆਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਭਵਨ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਆਤੇ ਖਾਤਮਾਹ ਆਤੇ ਉਹ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ 19 ਆਤੇ ਉਹ ਨੇ ਧਰਮੇਸੁਰ

ਦੇ ਭਵਨ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਯਰੂਸਲਮ ਦੀ ਰੰਧ ਨੂੰ ਢਾਹ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਹਿਲ ਅੱਗ ਨਾਲ ਮਾੜਾ ਦਿੱਤੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ੨੦ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਤਲਵਾਰ ਤੋਂ ਬਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਕਰ ਕੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਲਈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਟਹਿਲੂਣੇ ਹੋ ਕੇ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਫਾਰਸ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਦਾ ਰਾਜ ਨਾ ਬਣਿਆ ੨੧ ਤਾਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਬਚਨ ਜਿਹੜਾ ਖਿਰਮਿਆਹ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿੱਕਲਿਆ ਸੀ ਖੂਰਾ ਹੋਵੇ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਕਿ ਦੇਸ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਤਾਂ ਦਾ ਆਰਾਮ ਨਾ ਭੋਗੇ । ਵਿਰਾਨੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦਿਨ ਉਹ ਸ਼ਬਤ ਮਨਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਜਦ ਤੱਕ ਮਤਰ ਮਾਲ ਖੂਰਾ ਨਾ ਹੋਣੇ ।

ਰਾਜਾ ਕੋਰਸ ਦੇ ਰਾਜ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ

(ਯਜ਼ਰਾ 1:1-4)

੨੨ ਅਤੇ ਫਾਰਸ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਰਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਬਚਨ ਜੋ ਖਿਰਮਿਆਹ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿੱਕਲਿਆ ਸੀ ਖੂਰਾ ਹੋਵੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਫਾਰਸ ਦੇ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪਰੇਰਿਆ ਸੇ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਡੱਡੀ ਖਿਟਵਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ੨੩ ਫਾਰਸ ਦਾ ਖਾਤਮਾਗ ਕੋਰਸ ਜੋ ਉੱਠਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਾਮ ਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰਾਜ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤਾਰੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਭਵਨ ਬਣਾਵਾਂ । ਹੁਣ ਉਹ ਦੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਹ ਤੁਰ ਪਵੇ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗ-ਸੰਗ ਹੋਵੇ ।

ਯੰਜਾਬੀ ਘਾਟੀਬਲ

The Indian Revised Version Holy Bible in the Eastern Punjabi
language of India (BCS 2017)

copyright © 2017 Bridge Connectivity Solutions

Language: ਯੰਜਾਬੀ (Panjabi, Eastern)

Status of the project:

- Stage 1 - Initial Drafting by Mother Tongue Translators -- Completed
- Stage 2 - Community Checking by Church -- Completed
- Stage 3 - Local Consultant (Theologian/Linguist) Checking -- Completed
- Stage 4 - Church Network Leaders Checking -- Completed
- Stage 5 - Further Quality Checking -- In Progress

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2018-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Mar 2019 from source files dated 13 Mar 2019

cd7c015e-4054-5fc3-99ad-dacf629d4ee1